

Příprava a financování výstavby elektráren na bázi obnovitelných zdrojů energie

Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů

2006

Příprava a financování výstavby elektráren na bázi obnovitelných zdrojů energie

Zpracovatel

Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů

Na Mlejnsku 2/781, 147 00 Praha 4

IČO: 00506494

Statutární zástupce: Pavel Šedivý, předseda

Tel.: 24446 7062, fax: 24446 3687, e-mail: spvez@spvez.cz

Ing. Jan Bouška

Ing. Petr Knížek, CSc.

Anotace

Produkt popisuje postup přípravy a financování výstavby vodních, větrných a fotovoltaických elektráren jak z hledisek technických, tak i z hledisek potřebných podkladů vč. návodu na ocenění vhodnosti výstavby, uvádí potřebné legislativní předpisy, cenová rozhodnutí, ekonomické hodnocení a možnosti financování jejich výstavby. Dává návod na postup a rozhodování investorů při výstavbě elektráren využívajících obnovitelné zdroje energie a může sloužit jako informativní materiál všem zájemcům o problematiku využití obnovitelných zdrojů energie

Publikace je určena pro poradenskou činnost a je zpracována v rámci Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2006– část A.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Potenciál výroby elektřiny z vodních, větrných a fotovoltaických elektráren.....	4
2.1 Vodní elektrárny	4
2.2 Větrné elektrárny	4
2.3 Fotovoltaické elektrárny.....	5
3. Malé vodní elektrárny (MVE).....	6
3.1 Historie	6
3.2 Základní pojmy a názvosloví	7
3.3 Kriteria výběru lokality.....	9
3.4 Technické řešení MVE	11
3.4.1 Turbiny	12
3.4.2 Objekty MVE	15
3.4.3 Další technologická zařízení	17
3.4.4 Rybí přechody	18
3.5 Výpočet výroby elektřiny	19
4. Větrné elektrárny (VTE).....	21
4.1 Historie	21
4.2 Kriteria výběru lokality.....	22
4.3 Technické řešení	25
4.3.1 Rotory	25
4.3.2 Hlavní části VTE	26
4.3.3 Větrné parky	27
4.4 Výpočet výroby elektřiny.....	27
5. Fotovoltaické elektrárny (FVE).....	30
5.1 Historie	30
5.2 Kriteria výběru lokality.....	31
5.3 Technické řešení	33
5.3.1 Články a panely	33
5.3.2 Fotovoltaické elektrárny	33
5.4 Výpočet výroby elektřiny	35
6. Legislativa.....	39
6.1 Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE	39
6.1.1 Vyhláška č. 475/2005 Sb.	42
6.1.2 Ostatní vyhlášky k zákonu č. 180/2005 Sb.	44
6.2 Zákon č. 458/2000 Sb. (energetický zákon)	44
Podnikání v energetických odvětvích	44
Licence	45
Elektrická přípojka	48
Měření	48
6.2.1 Vyhláška č. 426/2005 Sb. (udělování licencí).....	49
6.2.2 Vyhláška č.51/2006 Sb.	49
6.2.3 Ostatní vyhlášky k z. č. 458/2000 Sb.....	50
6.3 Zákon č. 406/2006 Sb. o hospodaření energií.....	51
6.3.1 Vyhláška č. 214/2001 Sb.,	52
6.3.2 Nařízení vlády č. 63/2002 Sb.....	52
6.3.3 Ostatní vyhlášky k z. č. 406/2000 Sb.....	53

6.4	Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon).....	53
	Povolení k nakládání s vodami.....	53
	Vodoprávní úřad	54
	Minimální zůstatkový průtok	54
	Vodní díla	55
6.4.1	Vyhlášky k z. č. 254/2001 Sb.....	56
6.5	Zákon č. 183/2006 Sb. (stavební zákon).....	56
	Stavební úřad	57
	Územní plán	59
	Územní řízení	60
	Stavební řád	63
	Stavební řízení	64
	Užívání staveb (kolaudace).....	66
	Vybrané činnosti	70
	Závěrečná ustanovení	72
6.6	Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí	72
6.7	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	74
7.	Podklady pro zpracování energetického auditu	74
7.1	Malé vodní elektrárny	75
7.2	Větrné elektrárny	76
7.3	Fotovoltaické elektrárny.....	77
8.	Ekonomické hodnocení projektů	78
8.1	Ekonomická analýza projektu.....	78
8.1.1	Investiční (pořizovací) náklady	79
8.1.2	Výnosy	79
8.1.3	Náklady	82
8.1.4	Prostá doba návratnosti.....	83
8.1.5	Časová hodnota peněz.....	83
8.1.6	Reálná doba návratnosti.....	83
8.1.7	Čistá současná hodnota (NPV)	84
8.1.8	Vnitřní výnosové procento (IRR).....	84
8.1.9	Příklad.....	84
8.2	Finanční analýza projektu.....	85
9.	Financování projektu	86
9.1	Aktuální bankovní produkty	87
9.2	Státní program na podporu úspor energie a využití OZE	88
9.3	Strukturální fondy EU.....	89
9.3.1	Operační program Průmysl a podnikání (MPO).....	89
9.3.2	Operační program Infrastruktura (MŽP).....	93
10.	Závěrečné shrnutí.....	94
	Použitá literatura	95

Přílohy

Příprava a financování výstavby elektráren na bázi obnovitelných zdrojů energie (vodní, větrná a solární energie)

1. Úvod

Obnovitelné zdroje energie jsou přírodní zdroje primární energie, které se neustále obnovují a i při jejich využívání jsou buď okamžitě nebo pravidelně znovu k dispozici.

K obnovitelných zdrojům energie (OZE) vhodných pro výrobu elektřiny v našich podmínkách zejména patří:

- energie vodních toků,
- energie větru,
- přímá energie slunečního záření.

Pozn.:

Využití biomasy je v našich podmínkách vhodné zejména pro výrobu tepla, příp. pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (kogenerace). Využití geotermální energie pro výrobu elektřiny u nás vyžaduje vrty až do hloubek cca 5 km s náklady několika stovek mil.Kč. První úvahy v tomto směru však již existují.

Velký význam využívání obnovitelných zdrojů energie vyplývá z těchto hledisek:

- většina těchto zdrojů je ekologicky šetrná, takže jejich využívání příliš nezatěžuje životní prostředí,
- využívání OZE neklade nároky na dovoz nebo těžbu primárních fosilních energetických zdrojů,
- při zvyšování intenzity ve využívání OZE nehrozí nebezpečí jejich vyčerpání.

Z tohoto důvodu významnou pozornost výrobě elektřiny z OZE věnuje i EU. V souladu se směrnicí EU má v ČR vzrůst do roku 2010 podíl výroby elektřiny z OZE na 8% z celkové hrubé spotřeby elektřiny.

V roce 2005 byla výroba elektřiny z OZE následující:

Druh OZE	Btto výroba elektřiny ¹	Podíl z btto spotřeby ČR ²
	GWh/r	%
Vodní elektrárny (VE)	2 379,9 ³	3,40
toho: MVE	1 070,7	1,53
Větrné elektrárny	21,3	0,03
Solární elektrárny	0,1	0
Geotermální elektrárny	0	0
Jiné alternativní elektrárny	42,9	0,06
Celkem	2 444,5	3,49

¹ Zdroj dat ERÚ

² Hrubá spotřeba elektřiny v ČR v roce 2005 dosáhla 69 944,5 GWh/r (zdroj ERÚ)

³ Bez přečerpávacích vodních elektráren

2. Potenciál výroby elektřiny z vodních, větrných a fotovoltaických elektráren

2.1 Vodní elektrárny

Česká republika se rozkládá na evropském rozvodí tří moří. Velké řeky u nás většinou pramení a proto značná část vodní energie je na našem území rozptýlena v ještě malých tocích. Z toho plyne, že poměrně značná část technicky využitelného hydroenergetického potenciálu je na našem území získatelná převážně na zdrojích s výkonem menším než 10 MW – tedy v malých vodních elektrárnách.

V současné době (rok 2005) instalovaný výkon MVE v ČR dosahuje 276,7 MW a výroba elektřiny je 1 070,7 GWh/r. Počet MVE je cca 1 351 vyroben.

Celkem malé i velké vodní elektrárny v roce 2005 vyrobily (btto) 2 379,9 GWh/r (bez přečerpacích vodních elektráren). Instalovaný výkon všech vodních elektráren dosáhl 1 019,5 MW (bez přečerpacích elektráren), t.j. téměř 5,9% z celkového instalovaného výkonu v ČR (17 412,2 MW).

Poslední údaje o výši teoretického hydroenergetického potenciálu za ČR jsou uvedeny v tabulce (v GWh/rok):

Dostupný potenciál do roku 2010 celkem	2 722 ⁴
Využitý potenciál celkem (brutto výroba el. VE celkem)	2 380 ^{*)}
Nevyužitý potenciál celkem	342

**) Pozn.: Rok 2005 bez přečerpacích vodních elektráren (zdroj ERÚ)*

Nevyužitý potenciál ve výši 342 GWh/rok při průměrném využití instalovaného výkonu odpovídá možnostem výstavby nových vodních elektráren o celkovém výkonu cca 100 MW. Předpokládá se, že tento výkon bude realizován pouze v MVE.

2.2 Větrné elektrárny

Současný instalovaný výkon větrných elektráren (rok 2005) činí 22,0 MW. Počet vyroben dosahuje cca 62. Výroba všech větrných elektráren v roce 2005 byla 21,3 GWh/r.

Při odhadu realizovatelného větrného potenciálu je nutno vyloučit zákonem o ochraně přírody a krajiny chráněné oblasti vysočin a v horách, kde však jsou příznivé větrné podmínky (národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, okolí národních přírodních památek atd.). Tím se ztrácí cca 60% ploch vhodných pro větrnou energetiku. Další redukce pak vyplývá z nařízení vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Větrné elektrárny musí být ve stanovených vzdálenostech od bytové zástavby, vojenských zón, letišť, vysokonapěťových vedení, dálnic, vysílačů, hrází, hranic chráněných krajinných oblastí atd. Zbývá tedy cca 15 až 20% ploch, kde by bylo možno realizovat výstavbu větrných elektráren.

⁴ Údaj po přepočtu převzat z Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů (Tab. 2.5)

Dostupný potenciál větrných elektráren do roku 2010 v ČR, využitý potenciál za rok 2005 (btto výroba) a nevyužitý potenciál jsou uvedeny v tabulce (v GWh/rok):

Dostupný potenciál do roku 2010 celkem	1 111 ⁵
Využitý potenciál celkem (brutto výroba el. VTE v r. 2005)	21,3
Nevyužitý potenciál celkem	1 090

Nevyužitý potenciál ve výši 1 090 GWh/rok při průměrném využití instalovaného výkonu odpovídá možnostem výstavby nových větrných elektráren o celkovém výkonu cca 582 MW. Lze ovšem očekávat řadu výhrad k umístění větrných elektráren v dotčených lokalitách.

2.3 Fotovoltaické elektrárny

Pro využití sluneční energie v určité lokalitě jsou rozhodující údaje o intenzitě slunečního záření a době slunečního svitu.

Z rozboru klimatických podmínek v ČR vyplývá, že celkové průměrné množství sluneční energie, které dopadá za rok na plochu 1 m² je přibližně rovno:

- u vodorovné plochy 1 045 kWh/m²/r
- u šikmé plochy skloněné pod úhlem 45° a orientované na jih 1 203 kWh/m²/r
- průměrná intenzita slunečního záření 800 W/m²

Tyto hodnoty se liší podle lokalit a relevantní hodnota je zjistitelná z údajů ČHMÚ (mapy globálního slunečního záření).

Největší množství sluneční energie připadá na období duben až září (cca 75%) a jen menší část na období říjen až březen (cca 25%).

Průměrná doba slunečního svitu u nás je 1 600 až 2 200 hod./rok. Opět tyto hodnoty se liší podle lokality a údaje poskytuje pro konkrétní lokalitu ČHMÚ.

Pro stanovení dostupného potenciálu fotovoltaiky je nutno vycházet z vhodných ploch pro instalaci fotovoltaických panelů a z možností na jejich instalaci, cenových relací panelů, dostupnosti investičního kapitálu a cen elektrické energie. Jedním z hlavních omezení může být nedostatek vhodně orientovaných ploch pro umístění fotovoltaických panelů. Fotovoltaické panely mohou být instalovány na vhodně orientované střechy a fasády všech možných budov anebo na volných pozemcích, kde budou instalovány samostatně stojící fotovoltaické elektrárny.

Referenční cíl pro ČR k roku 2010 vyplývající z „Bílé knihy EU“ je 84 MW_p⁶. Je zřejmé, že tento výkon se v ČR k roku 2010 nepodaří zajistit, avšak lze očekávat, že by bylo možno uvažovat o hodnotách na úrovni cca 15 až 20 MW_p. Předpokladem je pokračování podpor v této oblasti (výkupní ceny elektřiny, dotace, apod.).

⁵ Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů

⁶ Obnovitelné zdroje a možnosti jejich uplatnění v České republice, ČEZ Praha, 2003

3. Malé vodní elektrárny (MVE)

3.1 Historie

Vodní energie patří u nás k nejdéle využívaným obnovitelným zdrojům primární energie. Na našem území byl v roce 718, jako první ve střední Evropě, vybudován na řece Ohři u Žatce mlýn poháněný vodní energií. Ve středověku umožnilo vodní kolo zřizování manufaktur vznikajících z řemeslné výroby. Nejčastěji využití vodní síly sloužilo ve mlýnech k drcení zrna, na pilách atd. Technický rozvoj se do první poloviny 19. století omezil pouze na zdokonalování různých typů vodních kol.

Rozhodující pro rozvoj byl vznik a vývoj vodních turbin jako základní součásti MVE. V letech 1848 – 1849 vyvinul první turbínu vhodnou pro velké výrobní série Američan Francis. Tato turbína se začala uplatňovat v Evropě po roce 1870.

Na principu vstřiku tlakové vody do miskových lopatek vyvinul v roce 1877 Američan Pelton svoji turbínu.

Spirálová Francisova turbína byla dořešena v roce 1886.

V roce 1912 vyvinul prof. Viktor Kaplan v Brně první vrtulovou turbínu (propeler) a v roce 1913 turbínu s natáčivými oběžnými lopatkami.

V letech 1912 až 1919 prof. D. Bánki (Maďarsko) vypracoval teorii řešení specifického typu rovnotlakých turbin s dvojnásobným průtokem.

Uvedené typy vodních turbin jsou základní i v současné době, i když jsou samozřejmě různě modifikovány a řešeny na soudobé technické úrovni.

Vodní motory se v českých zemích začaly vyrábět od založení blanenských železáren v roce 1698. Nejdříve se vyráběla pouze vodní kola. Od roku 1870 se zde již vyráběly Francisovy turbíny. V roce 1870 byla založena továrna na výrobu vodních turbin Josef Prokop a synové v Pardubicích, která se stala před druhou světovou válkou dominantní ve výrobě Francisových turbin u nás a vyvážela je do všech států Evropy a i do některých asijských zemí.

Rozhodujícími výrobci vodních turbin v minulosti u nás byly firmy:

- Josef Prokop a synové, Pardubice (Francis)
- Ignác Storek v Brně (Kaplan)
- Českomoravská – Kolben, Praha (Francis, Pelton)
- ČKD Blansko (Francis, Kaplan, Pelton)

O rozvoji malých vodních elektráren svědčí inventarizace provedená v roce 1930, podle které v českých zemích bylo provozováno 11 785 hydroenergetických děl s instalovaným výkonem 194,4 MW. Tento stav odpovídal v zásadě i roku 1948.

Po roce 1948 pak došlo ke znárodnění elektráren a k rušení MVE, neboť velké energetické státní podniky o MVE neměly zájem. Do tehdejšího ústředního ředitelství ČEZ bylo v roce 1949 převzato 152 větších malých vodních elektráren s instalovaným výkonem cca 84 MW. Další malé MVE zůstaly v držení JZD, místních národních výborů a znárodněných průmyslových podniků. Většina z nich postupně dosloužila nebo byla zrušena.

Teprve až počátkem osmdesátých let došlo k určitému uvolnění se zvýhodněním výstavby MVE (usnesení předsednictva vlády ČSSR č.304/1979). Navazujícími výnosy ministerstva financí byly osvobozeny příjmy z provozu MVE od daně z příjmů obyvatelstva v roce, v němž se jich začne používat a v následujících 10 letech. Pro tyto účely se považovaly za malé vodní elektrárny hydroenergetické zdroje, jejichž výroba nepřesáhla 200 000 kWh/rok. Samozřejmě takováto výše roční výroby elektřiny prakticky odpovídala pouze nejmenším MVE do výkonu cca 35 kW. Přesto zásadní změnou bylo, že i občané znovu mohli budovat a provozovat MVE.

Po roce 1990 došlo k úplnému uvolnění soukromého podnikání i v oblasti malých vodních elektráren. Byla zrušena omezení výroby elektřiny hranicí 200 000 kWh/rok a soukromí podnikatelé mohli obnovovat a budovat MVE bez administrativních omezení, týkajících se instalovaného výkonu nebo o výše roční výroby elektřiny. Došlo k postupné privatizaci části MVE dosud spravovaných státními organizacemi (ČEZ, rozvodné distribuční podniky) a k postupné obnově zrušených MVE. Dále se začaly soukromými podnikateli budovat i nové MVE ve vhodných lokalitách.

3.2 Základní pojmy a názvosloví

Pro navrhování, výstavbu, rekonstrukce a provoz malých vodních elektráren (MVE) existuje norma ČSN 73 68 81 – malé vodní elektrárny.

Z této normy vychází základní názvosloví a pojmy:

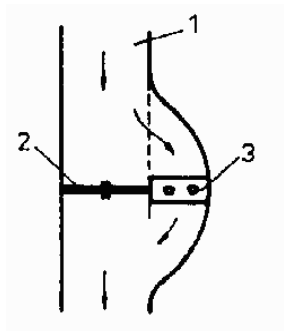
- Malými vodními elektrárnami jsou zdroje využívající vodní energii pro výrobu elektřiny o instalovaném výkonu do 10 MW.
- Základními parametry MVE je spád, průtok turbínami, instalovaný výkon MVE a průměrná roční výroba elektrické energie.
- Instalovaný výkon je součet jmenovitých činných výkonů všech soustrojí elektrárny.
- Dosažitelný výkon MVE je nejvyšší činný výkon, kterého MVE může dosáhnout při daném stavu všech zařízení a při provozních podmínkách.
- Využitelný průtok je maximální průtok, který je MVE schopna při příslušném spádu energeticky zpracovat.
- Celkový spád MVE je výškový rozdíl hladin před vtokem a před vyústěním odpadu za předpokladu nulového průtoku elektrárnou.
- Čistý (provozní) spád MVE je výškový rozdíl hladin před vtokovým objektem (vtokem turbíny) a před vyústěním odpadu (za savkou) zmenšený o ztráty v hydraulickém obvodu MVE.
- Hydraulický obvod MVE jsou všechny prostory protékané energeticky využívanou vodou od prvního příčného průřezu na vtokovém objektu do posledního příčného průřezu na výtoku MVE.

MVE jsou navrhovány jako:

- průtočné (neovlivňující v daném profilu přirozený průtok vodního toku)
- akumulační (využívající akumulace průtoků ve vodní nádrži a potřebných odběrů vody z jejích prostorů).

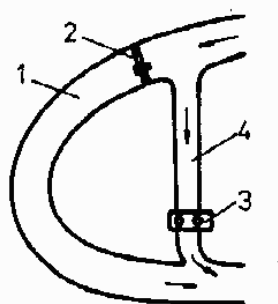
MVE mohou mít následné 3 varianty dispozičního řešení:

- jezová (příjezová) v řadě variant uspořádání, např.:

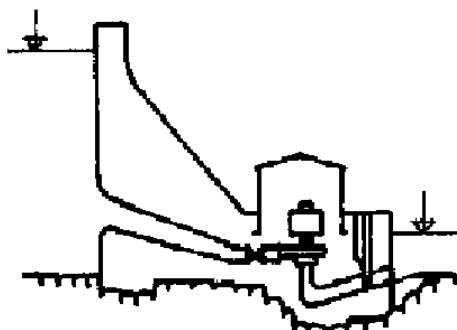
- 1 – vodní tok
- 2 – vzdouvací zařízení
- 3 – malá vodní elektrárna

- derivační (před vzdouvacím zařízením je část vody přivedena do derivačního příváděče k MVE, kde je využit spád mezi horní hladinou a výtokem do původního toku)

- 1 – vodní tok
- 2 – vzdouvací zařízení
- 3 – malá vodní elektrárna
- 4 – derivační příváděč (náhon)

- přehradní (MVE je zcela nebo z podstatné části v tělese hráze, nebo jako podpřehradová, popř. věžová)

Obvykle jsou MVE dispozičně řešeny jako jezové nebo derivační.

Základní kategorizace MVE vychází z normy ČSN 73 6881. Podle celkového dosažitelného výkonu se MVE třídí na čtyři kategorie:

Kategorie MVE	Výkon MVE (kW)
I.a	nad 1 000
I.b	500 – 1 000
II.	100 – 500
III.	35 – 100
IV.	do 35

Často je používáno dělení MVE podle velikosti spádu:

Typ MVE	Spád (m)
Nízkotlaká	do 20
Středotlaká	do 100
Vysokotlaká	nad 100

3.3 Kriteria výběru lokality

Při návrhu MVE se vychází z nezbytných technických, hydrologických, geodetických a stavebně inženýrských podkladů a její návrh je přímo závislý na zařízení, které vytváří potřebný spád.

MVE se navrhuje jako průtočná, která neovlivňuje v daném profilu průtok vodního toku, nebo jako akumulací využívající akumulace průtoků ve vodní nádrži při respektování potřebných odběrů z jejich prostorů.

Návrh MVE se projednává zpravidla z hlediska:

- vodohospodářského,
- územně plánovacího,
- připojení na elektrizační soustavu.

Základními předpoklady pro posouzení efektivního řešení MVE, kromě vhodné dispozice lokality pro stavbu MVE, jsou:

- vyjasněné majetkoprávní vztahy k území,
- geodetické podklady,
- geologické podklady,
- hydrologické podklady,
- údaje o spádových poměrech na lokalitě,
- zásady technického řešení MVE vč. předběžného rozpočtu investice,
- případně projekt pro územní nebo stavební povolení,
- povolení s nakládání s vodami vč. schváleného MZP (minimálního zůstatkového průtoku),
- výpočet výroby elektřiny MVE jako výchozí podklad pro ekonomii MVE.

Vyjasněné majetkoprávní vztahy z území

Investor si nejprve musí zjistit, zda pozemky, na kterých bude prováděna výstavba MVE, lze odkoupit nebo pronajmout. To je prvním předpokladem, zda má dále smysl v dané lokalitě uvažovat s výstavbou MVE.

Geodetické podklady jsou zejména mapové podklady pro majetkoprávní a územní řízení a pro zpracování podrobných nebo přehledných situací MVE.

Geologické podklady zjišťují vlastnosti podloží, zejména z hlediska jeho únosnosti, propustnosti a stability při budoucím provozu MVE (vč. přivaděče a odpadu).

Hydrologické podklady

Základním hydrologickým podkladem pro návrh MVE je čára překročení denních průtoků Q_{md} .

Hydrologické údaje o lokalitě poskytuje za úplaty Český hydrometeorologický ústav obvykle v této sestavě:

- Tok
- Hydrologické číslo povodí
- Profil (říční km)
- Plocha povodí (A) v km^2
- Průměrná dlouhodobá roční výška srážek (P_a) v mm
- Průměrný dlouhodobý roční průtok (Q_a) v m^3/s
- M-denní průtoky (Q_{md}) v m^3/s
- N-leté průtoky (Q_N) v m^3/s

Pro návrh MVE jsou důležité hodnoty Q_a , Q_{md} a Q_N . Tyto hodnoty jsou vykazovány jako průměrné hodnoty za sledované období 30 nebo 50 let. Tyto hodnoty tedy zahrnují i tzv. mokré i suché roky.

Za výchozí hydrologické podklady se považují rovněž odběry, předepsané průtoky nebo vodní stavy, které je nutno zachovat nebo neovlivňovat provozem a odběrem MVE, případně i jiné podmínky stanovené příslušným vodohospodářským orgánem.

Údaje o N-letých průtocích v profilu MVE na toku jsou podkladem pro stanovení způsobu ochrany před účinky velkých vod.

Údaje o spádových poměrech lze orientačně zjistit z mapových podkladů (především u vysokotlakých MVE), jinak je vhodné tuto informaci získat z údajů správce (majitele) již vybudovaného díla, popř. zaměřením v terénu nivelizací. Čistý spád na turbinách by se měl pohybovat v maximu od cca 1,8 m výše.

Vodohospodářský orgán ve spolupráci se správcem toku stanoví v rámci projednávání povolení k vodohospodářskému dílu závazné podmínky, které je nutno respektovat. Jde zejména o povolené množství odběru vody pro energetické využití a o minimální zůstatkový průtok (MZP).

3.4 Technické řešení MVE

Návrh MVE musí zhodnotit:

- ovlivnění stávajících hladin a průtoků provozem MVE a posouzení případného dotčení stávajících vodohospodářských zájmů,
- vliv splavenin na provoz MVE,
- vliv zimního režimu na bezpečnou funkci vodního díla vč. provozu MVE,
- zajištění provozu a bezpečného stavu MVE při průchodu povodňových průtoků,
- na splavných tocích požadavky na zajištění průtoku pro minimální plavební hladinu,
- zabezpečení způsobu údržby a oprav na celém vodním díle vč. MVE.

Dispoziční uspořádání MVE je ovlivňováno typem vzdouvacího zařízení, velikostí vodního toku, morfologickými, geologickými a hydrologickými podmínkami. Výsledná varianta dispozičního uspořádání MVE má dosáhnout optimálního ekonomického využití hydroenergetického potenciálu.

Vedení vody od vtoku po výtok MVE má být pokud možno nejkratší a přímé, bez náhlých změn směrů a velikosti průtočných průřezů, zabezpečující minimální hydraulické ztráty a nejlepší využití vodní energie.

Průtočné průřezy hydraulického obvodu MVE musí být takové, aby průřezové rychlosti na přívodu vody vykazovaly stálý růst s maximem v oběžném kole a na odpadu vykazovaly stálý pokles.

Dispoziční uspořádání musí zabezpečovat ekonomicky přiměřenou ochranu před účinky povodňových průtoků hlavních zařízení MVE tj. strojovny, rozvodny a transformátorů.

Není-li stanoveno jinak, platí, dle ČSN 73 68 81, pro ochranu jmenovaných zařízení MVE následující hodnoty:

Kategorie MVE	Ochrana před povodňovým průtokem
I	Q_{50}
II	Q_{10}
III	Q_5
IV	navrhuje se individuálně

Tímto se rozumí ochrana hlavních zařízení umístěných ve strojovně MVE. V praxi to znamená umístit prahy vstupů do strojovny nad úroveň hladiny uvedeného povodňového průtoku.

Elektropohony, převody čistících česlí a stavidel nejsou považovány za hlavní zařízení MVE. Stupeň ochrany těchto zařízení je nutno řešit podle ČSN.

3.4.1 Turbiny

Základní dělení turbin podle způsobů přenosu energie vody na oběžné kolo je následující:

- **rovnotlaké**, u nichž se celá polohová energie vody mění už v rozváděcích kanálech, dýzách v kinetickou energii, která je potom využívána v oběžném kole umístěném nad hladinou spodní vody. Označují se také jako akční. Patří sem např. Peltonova turbina a Bánkiho turbina (bez savky).
- **přetlakové**, u nichž se v kanálech rozváděcího kola mění jen část polohové energie vody v kinetickou energii, přičemž zbývající část polohové energie vody se mění v energii kinetickou až při průchodu vody oběžným kolem. Hydrostatický tlak se od vstupu do kanálů oběžného kola směrem k výtoku zmenšuje, čili je v nich přetlak. Využití energie rychlosti vody výtokem oběžného kola umožňuje savka turbíny. V ní se rychlost vodního proudu plynule zmenšuje. Tyto turbíny se označují také jako reakční. Patří sem např. vrtulová, Kaplanova, Francisova turbína aj.

Pro vysoké spády a menší průtoky se používá turbína Pelton (rozsah spádů od 30 do 1000 m a více). Pro střední spády a průtoky je vhodná turbína Francis (cca 15 až 100 m). Turbína Kaplan je vhodná obdobně na spády od 1,5 do cca 10 – 15 m. Turbína Bánki pak na nižší průtoky a spády od 2 m do cca 60 m.

Dříve velmi rozšířené turbíny Francis jsou dnes nahrazovány turbínami jiného typu. U malých spádů a větších průtoků turbínami Kaplan nebo SemiKaplan, u větších spádů a malých průtoků turbínami Bánki a Pelton.

Ostatní dělení je spíše konstrukční. Základní příklady možného uspořádání jsou na př.: horizontální Kaplanova turbína, Kaplanova turbína se spirálou, horizontální Francisova turbína se spirálou, vertikální Kaplanova turbína kašnová, přímoproudá horizontální Kaplanova S turbína, vertikální Francisova turbína se spirálou atd.

Turbína Pelton.

Je nejčastěji používaným typem rovnotlaké turbíny. Její předností je jednoduché hydraulické a konstrukční řešení.

Turbína Francis.

Jedná se o přetlakové turbíny s natáčivými rozváděcími lopatkami a pevnými lopatkami oběžného kola.

Turbína Kaplan.

Kaplanova turbína s natáčivými rozváděcími i oběžnými lopatkami má vynikající provozní vlastnosti i při velkém kolísání spádu a průtoku, aniž by docházelo k podstatným změnám hydraulické účinnosti. Modifikací klasické Kaplanovy turbíny je turbína typu SemiKaplan pouze s natáčivými lopatkami oběžného kola. Typ SemiKaplan má i výhodu řídké mříže rozváděcích lopatek, tím je tato turbína odolnější proti znečištění a výhodnější z hlediska ochrany malých organismů.

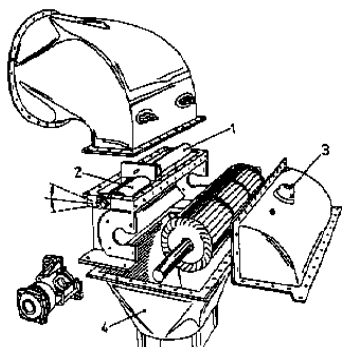
Turbína Dériaz.

Jedná se o diagonální turbínu srovnatelnou s turbínou Kaplanovou. Náročnější technologické řešení se složitějším ovládáním natáčení lopatek oběžného kola

dosahuje velmi dobrých provozně ekonomických vlastností za cenu zvýšených investičních nákladů. Proto u MVE se dává přednost turbinám Kaplanovým.

Turbina Bánki.

Bánkiho turbína je rovnotlaká turbína s dvěma sekcemi na vtoku. Její předností je nenáročná jednoduchá konstrukce.

- 1,2 – regulační klapky
- 3 – zavzdušňovací ventil
- 4 – sací trouba

Vrtulová turbína.

Je vhodná do lokalit, kde nahrazuje původní vodní kolo na svrchní vodu. Jde o velmi jednoduché vrtulové násoskové (sifonové) turbíny. Rozváděcí i oběžné lopatky jsou pevné neregulovatelné. Je dodáván však i typ s přestavitelnými lopatkami oběžného kola. Při uvádění do chodu, při zapnutí do sítě, pracuje turbína jako čerpadlo a po zaplnění násosky vodou soustrojí samovolně přechází do turbinového chodu. Soustrojí se odstavuje zavzdušněním násosky. Omezující podmínkou nasazení těchto turbin je možnost zpracování konstantního průtoku a minimální odolnost proti velkému kolísání horní hladiny. Nejrozšířenější jsou turbíny „METAZ“, kterých pracuje ještě dnes značné množství (několik set).

Tyto uvedené typy turbin vyhovují pro velkou většinu lokalit pro výstavbu nebo rekonstrukci MVE v ČR.

Při porovnávání nebo charakteristice vlastností různých typů turbin se hovoří o rychloběžnosti, měrných otáčkách, jednotkovém průtoku atd.

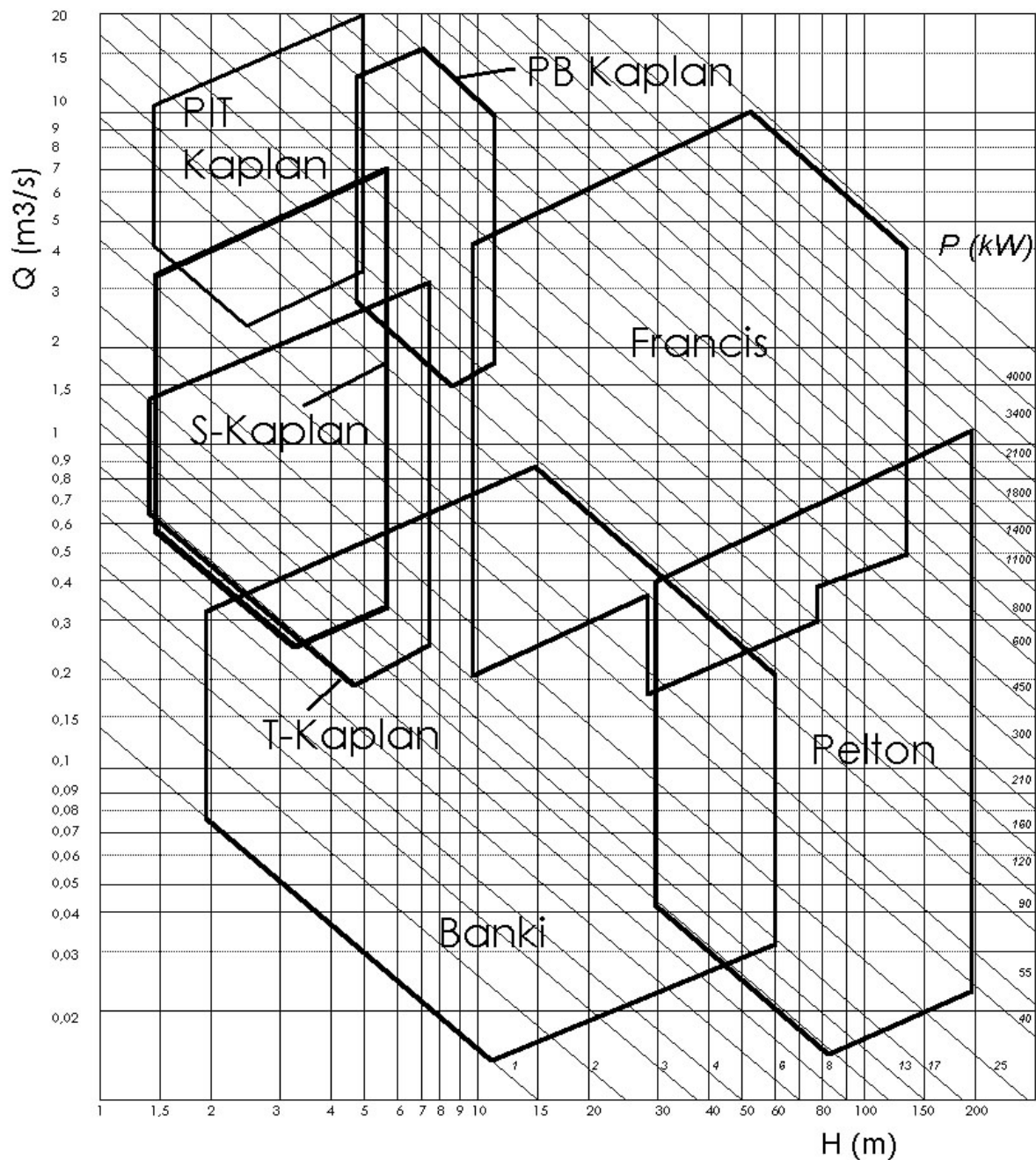
Všechny tyto pojmy spolu souvisí a pořadí turbin podle uvedených vlastností je vždy stejné. Při seřazení turbin podle průtočnosti a velikosti otáček se stejnými parametry spádu a průměru oběžného kola (OK) dostaneme následující pořadí:

Při spádu 1,0 m a průměru OK 1,0 m bude u turbin typu:

	Pelton	Bánki	Francis	Kaplan (SemiKaplan)
Maximální průtok (m^3/s)	0,1 – 0,3	0,85	1,2 – 1,4	2,5 (2,8 – 3,1)
Otáčky (ot/min)	35	42	85	175 – 185
Regulační rozsah průtoku (%)	10 – 100	10 – 100	50 – 100	20 – 100

Pojem „rychloběžnější“ turbína neznamená tedy jenom turbínu s vyššími otáčkami, ale především znamená větší hltnost turbíny.

Jednotliví výrobci turbin většinou ve svých prospektových materiálech uvádějí základní charakteristiky vhodnosti typů turbin v závislosti na průtoku a spádu, např.:

Pozn.: PIT, PB, S a T jsou pouze různá konstrukční provedení Kaplanovy turbíny.

Na základě tohoto grafu pak lze provést první orientační úvahu o vhodnosti použití některého z uvedených typů vodních turbin. Firmy zabývající se výrobou obvykle nabízejí ucelené řady turbin, z nichž se vybírá ta, která nejvíce vyhovuje parametrům lokality.

Nejznámější výrobci vodních turbin v ČR:

Výrobce	Adresa	Kontakty
MAVEL, a.s., Benešov	Jana Nohy 1237, 256 01 Benešov	www.mavel.cz , tel.: 317728483, e-mail: info@mavel.cz
HYDROHROM, s.r.o.	Strženec 1 257 51 Bystřice	www.hydrohrom.cz tel.: 317793612 e-mail: hydrohrom@telecom.cz
EXMONT – Energo, a.s.	Bohunická 1 619 00 Brno	www.exmont.cz tel.: 543420211 e-mail: exmont@exmont.cz
ČKD TURBO TECHNICS, s.r.o	Oldřicha Blažka 131 679 02 Rájec-Jestřebí	www.ckdturbotechnics.cz tel.: 516432261 e-mail: info@ckdturbotech.cz
ČKD Blansko Strojírny, a.s.	Gellhornova 1 678 18 Blansko	www.ckdblansko.cz tel.: 516401111 e-mail: info@ckdblansko.cz
ČKD Blansko Engineering, a.s.	Čapkova 2357/5 678 01 Blansko	www.cbeas.com tel.: 533309560 e-mail: or@cbeng.cz
ZIROMONT, s.r.o.	Skalice 59 503 03 Smiřice	www.ziromont.cz tel.: 495421118 e-mail: info@ziromont.cz
SANBORN, a.s.	Třebíčská 1507/87 594 01 Velké Meziříčí	www.sanborn.cz tel.: 566503711 e-mail: info@sanborn.cz
Strojírny Brno, a.s.	Blanenská 257 664 34 Kuřim	www.strojirnybrno.cz tel.: 533338444 e-mail: info@strojirnybrno.cz
Chlouba Turbiny, s.r.o.	Zahradní 586 373 72 Lišov	www.chloubaturbiny.cz tel.: 602965512 e-mail: otakar@chloubaturbiny.cz

Mimo uvedených výrobců existují i další firmy zabývající se výrobou a montáží turbin a dalších technologických zařízení MVE.

3.4.2 Objekty MVE

Hlavními objekty MVE jsou:

- vtokový objekt,
- přivaděč (náhon),
- strojovna a
- odpad.

Součástí popisu řešení nejsou vzdouvací objekty, jezy, prahy, neboť se zpravidla využívají stávající objekty.

Vtokový objekt je objekt, kterým se voda odebíraná z nádrže (zdrže nebo vodního toku) přivádí buď přímo k turbínám (objekt je umístěn bezprostředně u strojovny) nebo do přivaděče (objekt je umístěn na začátku přivaděče).

Části vtokového objektu jsou: norná stěna, práh vtoku, hrubé česle, hrazení vtoku (zpravidla stavidla), proplachovací propust, šachta nebo místo pro čidlo hladinové regulace.

Vtokový práh s případným proplachováním má být převýšen nade dnem horní zdrže a má navazovat na dělicí pilíře mezi jezem a vtokovým objektem.

Norná stěna nad vtokovým prahem s hrubými česlemi slouží k zachycení plovoucích předmětů. Má spodní hranu asi 0,5 m pod minimální vzdutou hladinou.

Hrubé česle slouží k zabránění vniku rozměrných splavenin do hydraulického systému vodní elektrárny. Navrhují se jako svislá mřížovina s mezerami mezi jednotlivými česlicemi. Česlice hrubých česlí mají být mírně šikmé a vyjímatelné. Nejvýhodnější jsou česlice s kruhovým průřezem a roztečí cca 150 až 350 mm.

Hrazení vtokového objektu může být stavidlovým uzávěrem nebo provizorním hrazením. U vtokového objektu, v místě klidné vody, se umístí čidlo hladinové regulace turbín, přičemž stálému odběru vody přísluší úroveň hladiny, označovaná jako řídicí hladina pro hladinovou regulaci (je zpravidla úrovní výšky hladiny přelivu stálého průtoku přes jez). Hladinová regulace turbín reguluje velikost průtoku vody turbínami podle velikosti průtoku ve vodním toku.

Dostatečně dimenzovanou proplachovací propustí lze vyčistit vtok po povodních velmi rychle a tím ihned využít velké průtoky vody v toku.

Nyní se na začátek vtoku požaduje osazení elektronického odpuzovače ryb.

Přivaděče a odpady mají za úkol dovést vodu k turbínám a odvést vodu po okamžiku, kdy předala svoji energii turbíně. U MVE je obvykle snaha omezit délku přivaděče a odpadu. Přivaděče a odpady se mohou dělit podle tlakových poměrů na beztlakové s volnou hladinou a na tlakové. Z hlediska konstrukčního se dělí přivaděče a odpady na kanály, náhony, žlaby, štoly, potrubí a šachty.

Rozměry přivaděče se mají volit tak, aby všechny hydraulické ztráty v přivaděči nepřesahovaly 5 – 15 cm spádu MVE. Větší ztráty lze připustit u větších spádů. Dno přivaděče musí mít podélný sklon. Vypouštění vody z přivaděče musí umožnit vypouštěcí zařízení. Odkalovací zařízení se navrhuje zejména u přivaděčů uzavřených.

Tlakový přivaděč se navrhuje zpravidla z trubních materiálů a musí být dimenzován na největší provozní tlak vody zvětšený o účinek rázu vody při uzavření průtoku vody turbínou.

Otevřený přivaděč MVE má zpravidla tvar lichoběžníkový. Maximální rychlost vody v otevřených přivaděčích se volí do rychlosti 1 m/s.

Vtoky na turbíny mají mít hydraulicky vhodný tvar přizpůsobený zařízením, které s vtokem souvisí, tj. provizorní hrazení (stavidla) a jemné česle s čistícím strojem česlí. Vtoky, boční zdi vtoků mají být tak tvarovány, aby kontrakce, úplavy a jiné deformace proudění, byly v místě nátoky na česlice již usměrněny do přímého směru česlic. Rychlost před česlemi se doporučuje volit cca 0,5 – 0,7 m/s. Prah česlí má být

odsazený od dna před česlemi, zadržuje sunuté nečistoty po dně – písek, šterk, které je možno propláchnout bočním proplachem vtoku.

Druh a počet provozních a revizních uzávěrů na přítoku k turbině a na odtoku z ní musí zabezpečit její bezpečné zastavení za provozu MVE. Tyto uzavěry musí též spolehlivě zabezpečit uzavření celého hydraulického obvodu MVE po vypuštění nebo vyčerpání vody z těchto prostorů.

Na vtoku do přivaděče nebo na vtoku před turbinou a na odpadu musí být řešeno osazení provizorního zahrazení nebo osazení provizorního uzavěru, nelze-li montáž a opravy v těchto prostorách provést jinak.

Strojovna je umístěna v budově MVE s dalšími provozními objekty a doprovodnými zařízeními (rozvodna, montážní prostor atd.). Budova vodní elektrárny má dvě hlavní části: spodní stavbu a horní stavbu.

Spodní stavba se nachází pod úrovní podlahy strojovny. Jde o hydrotechnickou stavbu, která je obvykle řešena jako monolitická betonová nebo železobetonová konstrukce. Ze železobetonu se provádějí ty části spodní stavby, které jsou vystaveny velkému zatížení, jako jsou stropy všech prostorů, překrytí betonových spirálních skříní a difuzorů savek, dělící pilíře atd.

Horní stavba budovy MVE je část nad úrovní podlahy, kde se nachází elektročást - generátory (případně s budiči) a regulátory, transformátory, mostové nebo jiné jeřáby a montážní plošina s napojením na příjezdovou komunikaci. Horní stavba může být řešena jako zakrytá, polozakrytá nebo odkrytá.

V návrhu strojovny se musí vyřešit zabránění úniku olejů a tuků do vodního toku.

3.4.3 Další technologická zařízení

Hlavními technologickými zařízeními MVE jsou jemné česle a turbosoustrojí (turbina, převod, generátor).

Jemné česle se zpravidla osazují ve sklonu z důvodu snadnějšího čištění. Velikost sklonu česlí se volí podle dispozice toku, délky česlí a pod. Obvyklý sklon česlí je 60° až 70°.

Velikost profilů česlic (zpravidla ocelové tyče obdélníkového profilu) se volí podle požadované velikosti mezery mezi česlicemi a daným zatížením. Je nutné, aby česlice byly vzájemně rovnoběžné a rovnoběžné se směrem proudění.

Čistící stroje česlí mají být tuhé a bez příčných prvků mezi boky u řetězových strojů. Musí být vybaveny základní automatikou s volbou provozu: časová volba vztahu prodleva – hrabání, od rozdílu hladin na česlích, ručně s možností reverzace.

Soustrojí MVE se skládá z vodní turbíny, zpravidla převodu, generátoru a zařízení ovládání soustrojí, které je tvořeno mechanickou strojní částí a elektročástí (elektrorozvaděč ovládání s prvky pro řízení automatického provozu a prvky elektrických ochrany).

Spojení turbíny s generátorem se řeší buď přímo pevnou nebo pružnou spojkou, případně řemenovými převody (klínové nebo ploché) nebo převodovými skříněmi.

Generátory se používají převážně asynchronní, méně synchronní. Výkon generátorů se stanoví z maximálního výkonu turbin s přihlédnutím k typovým řadám výrobců.

Asynchronní generátory se připojují na rozvodné sítě přímo pod napětím (pod napětím je i vlastní spotřeba) po dosažení otáček úměrných okamžité hodnotě frekvence sítě. Při jejich použití do sítí nn je nutno prošetřit vliv účinků na síť v místě připojení. Jalový magnetizační příkon asynchronních generátorů se odebírá buď z rozvodné sítě nebo se kompenzuje statickými kondensátory (obvykle na hodnotu účinníku 0,95).

Synchronní generátory se zpravidla vybavují budicí soustavou, která umožní najíždění generátoru bez napětí vlastní spotřeby, případně i bez napětí v rozvodné síti (možnost provozu nezávisle na veřejné elektrorozvodné síti).

MVE se zapojují do veřejných elektrorozvodných sítí vysokého napětí (vn), nízkého napětí (nn), případně do rozvodných systémů průmyslových závodů. Podmínky připojení na elektrorozvodnou síť musí být projednány s příslušnou energetickou a.s. (ČEZ Distribuce a.s., E.ON Distribuce a.s.).

Nově budované MVE se navrhují s bezobslužným provozem (pouze s občasným dohledem) a s minimálními nároky na údržbu. Znamená to plně automatický provoz, zahrnující spuštění a odstavení soustrojí, automatické řízení průtoku a výkonu během provozu a kontrolu stroje a jeho automatické odstavení při poruše.

Soustrojí v průtočných MVE (převážná většina řešení) pracují v automatickém provozu paralelně se sítí v součinnosti s hladinovou regulací a zabezpečovací automatikou. V našich podmínkách je možný jenom provoz s hladinovou regulací.

Automatika hladinové regulace udržuje zadanou řídicí hladinu automatickou změnou průtoku vody turbinami v rozsahu možných hlností turbin od Q_{\max} do Q_{\min} . Řídicí (konstantní) hladina udržuje stálou hladinu v nadjezí. Stálý průtok pak plní funkci sanační (hygienickou, ochrannou pro těleso jezu, aerační). Zabezpečuje dodržení stanoveného minimálního zůstatkového průtoku v toku (většinou Q_{330d}).

Provoz soustrojí je navrhován s programovatelným řídicím systémem s dostatečně kapacitním procesorem pro zajištění všech funkcí optimalizujících provoz MVE, především z hlediska provozu a spolupráce případných více soustrojí pro dosažení max. účinnosti MVE a pro zabezpečení provozu. Na displeji je možné sledovat a zadávat vybrané parametry, prohlížet historii poruchových stavů i měřených veličin a často se doplňuje monitorováním pomocí GSM – SMS zpráv, zařízením s modemem GSM odesílajícím SMS zprávy o provozním stavu zařízení a hlášení o poruchových stavech.

Samostatnou část automatu tvoří zabezpečovací automatika. Tato automatika sleduje soustrojí ve všech provozních stavech a při poruše soustrojí je odstavuje.

Stroje musí být vybaveny všemi předepsanými elektrickými ochranami.

3.4.4 Rybí přechody

V současné době jsou při obnově nebo stavbě nové MVE kladeny požadavky na realizaci rybích přechodů. Na stávajícím jezu se možné tento požadavek klást pouze při novém vodním režimu, tzn. při výstavbě nové nebo obnově dlouhodobě odstavené MVE. Ke stavbě rybích přechodů je rozhodující stanovisko Agentury pro ochranu přírody a krajiny (AOPK) při Ministerstvu životního prostředí.

3.5 Výpočet výroby elektřiny

Hydroenergetické řešení stanoví optimální návrh instalovaného výkonu, počet soustrojí MVE a průměrnou roční výrobu.

Po stanovení typu MVE, instalovaného výkonu a typu a počtu soustrojí se provedou zpřesněné výpočty průměrné roční výroby elektřiny pro průměrně vodný rok. Tento výpočet roční výroby elektrické energie v průměrně vodném roce je potom základní informací vedoucí ke stanovení ekonomické efektivity navrhované MVE.

Výpočet výkonu MVE, resp. roční výroby elektřiny vychází z hodnot M-denních průtoků Q_{md} , které se obvykle vyjadřují graficky jako čára překročení denních průtoků. Návrh průtoků MVE je zpravidla blízký hodnotě Q_a . To však není závazné, každý návrh velikosti průtoků je především otázkou efektivity investice. Obvykle se návrh počítá na průtoky Q_{90} až Q_{120} .

Např. u „podhorských“ MVE je obvykle navrhován vyšší průtok (přibližně na průtok Q_{60}), tak aby byly schopny využít zvýšené průtoky vody v jarním období. Tím je instalovaný výkon takového elektrárny vyšší než vypočtený uvedeným postupem.

Z uvedených úvah pak vychází vlastní technické řešení MVE.

Účinnosti turbin, převodů a generátorů dosahují následujících hodnot:

η turbíny *)	η převodů **)	η generátoru
0,85 – 0,92	0,94 – 1,0	0,88 – 0,94

*) Pozn.: Účinnost turbíny je stanovena v optimálních podmínkách. Účinnost turbíny musí u nově instalovaných turbin dosáhnout v provozním optimu minimálně 85%, u renovací starších typů minimálně 80% při nezbytnosti jejich koncepce automatického provozu. Hodnoty účinnosti je třeba vyžadovat od výrobce, u turbín je musí doložit křivkou účinnosti v závislosti na různých provozních stavech.

***) Pozn.: Účinnost u přímého převodu je 1,0.

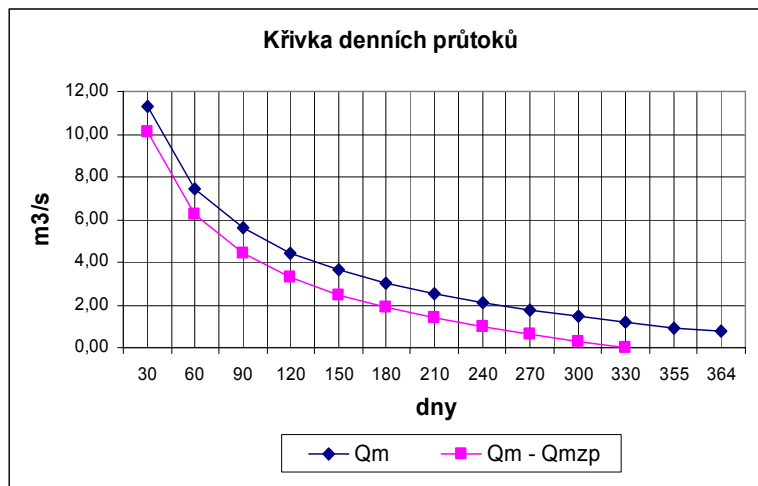
Pro ilustraci je uveden výpočet roční výroby elektřiny v průměrně vodném roce na konkrétním příkladu:

Jedná se o MVE v derivačním uspořádání (s derivací na pravém břehu toku). Minimální zůstatkový průtok (MZP) byl stanoven v povolení s nakládáním s vodami ve výši 1,16 m³/s (hodnota Q_{330} denní vody). Rozsah čistého spádu na turbinách byl zjištěn ve výši 5,8 až 7,0 m. Dále byla zpracována spádová křivka ve vztahu k denním průtokům.

Z hydrologických podkladů ČHMÚ, ze stanoveného MZP a z křivky čistého spádu na turbinách vyplynulo:

M – denní průtoky, Q_M – Q_{MZP} , spád na turbinách:

M dní	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	355	364
Q_M m ³ /s	11,30	7,44	5,60	4,44	3,63	3,02	2,53	2,12	1,77	1,46	1,16	0,90	0,75
$Q_M - Q_{MZP}$	10,14	6,28	4,44	3,28	2,47	1,86	1,37	0,96	0,61	0,30	0,00	0,00	0,00
spád (m)	5,80	6,00	6,15	6,30	6,44	6,57	6,70	6,83	6,95	7,00	7,00	7,00	7,00

N – leté průtoky:

N let	1	2	5	10	20	50	100
$Q_N \text{ m}^3/\text{s}$	72	102	147	184	225	282	330

Na základě těchto údajů byl navržen typ a počet turbosoustrojí.

V našem případě se jednalo o dva turbogenerátory s přímoproudými S turbinami Kaplan o Ø OK 860 mm s max. průtokem 3,4 m³/s a s min. průtokem 0,3 m³/s jednou turbinou. Převod na generátory přímý. Instalovaný el. výkon jednoho TG byl 170 kW, celkem MVE 340 kW.

Tyto hodnoty, spolu s dalšími parametry (spád, účinnosti jednotlivých komponentů MVE) pak umožnily výpočet příslušného výkonu MVE (při daném průtoku turbinami) a ročního objemu výroby elektrické energie.

Výpočet vychází ze vzorce:

$$P_G = g \cdot Q_T \cdot H_u \cdot \eta_T \cdot \eta_{Pr} \cdot \eta_G$$

kde:

P_G = výkon generátoru v kW při daném průtoku

g = gravitační zrychlení, tj. 9,81 m/s²

Q_T = průtok turbínou v m³/s = ($Q_{md} - MZP$), přičemž je omezen maximálním průtokem turbínou (hltností) a minimálním průtokem turbínou

H_u = čistý spád MVE v m (při daném průtoku)

η_T = účinnost konkrétní turbíny

η_{Pr} = účinnost převodu

η_G = účinnost generátoru

Objem roční výroby elektřiny E_G v kWh v průměrném daném roce se pak vypočte:

$$E_G = \Sigma (P_G \cdot 24 \cdot \text{počet dní})$$

Dny	Počet dní	Q_M (m ³ /s)	Q_{MZP} (m ³ /s)	Q_T (m ³ /s)	H_u (m)	η_T	P_T (kW)	$\eta_{př}$	η_g	P_g (kW)	E_g (kWh)
10 – 45	35	11,30	1,16	6,80	5,80	0,84	325,00	1	0,93	302,3	253 891
45 – 75	30	7,44	1,16	6,28	6,00	0,86	317,89	1	0,93	295,6	212 860
75 – 105	30	5,60	1,16	4,44	6,15	0,91	242,59	1	0,93	225,6	162 440
105 – 135	30	4,44	1,16	3,28	6,30	0,89	181,10	1	0,93	168,4	121 261
135 – 165	30	3,63	1,16	2,47	6,44	0,91	142,00	1	0,93	132,1	95 084
165 – 195	30	3,02	1,16	1,86	6,57	0,90	107,89	1	0,93	100,3	72 245
195 – 225	30	2,53	1,16	1,37	6,70	0,87	78,34	1	0,93	72,9	52 456
225 – 255	30	2,12	1,16	0,96	6,83	0,84	54,03	1	0,93	50,2	36 179
255 – 285	30	1,77	1,16	0,61	6,95	0,80	33,27	1	0,93	30,9	22 279
285 – 315	30	1,46	1,16	0,30	7,00	0,76	15,66	1	0,93	14,6	10 484
Celkem dní	305						Výroba elektřiny			kWh/r	1 039 179

Pozn.: V případě, že měření dodané elektřiny do distribučních elektrovodných sítí je až za transformátorem, pak je třeba počítat i s účinností transformátoru (obvykle 96%).

Pozn.: Počet dnů v prvních dnech (při nejvyšších průtocích v roce) se obvykle snižuje o cca 10 až 15 dnů dle konkrétní dispozice lokality (vlivem nedostatečných spádů způsobených povodňovými stavy, poruchami a pod.).

4. Větrné elektrárny (VTE)

4.1 Historie

Na území ČR se větrná energie využívala po dlouho dobu pouze k pohonu větrných mlýnů, první doložený mlýn byl postaven v zahradě Strahovského kláštera v roce 1277. Rozkvět větrného mlynářství je zaznamenán ve 40. až 70. letech 19. století. Počátkem 20. století se využívalo větrných turbin k pohonu vodních čerpadel.

Počátek zájmu o využívání větrné energie pro výrobu elektřiny u nás tak jako v celé Evropě se datuje 70. léty minulého století v důsledku ropné krize.

Z hlediska dnešního pojetí se podle výkonu větrné elektrárny (VTE) dělí na:

- malé VTE do výkonu 40 kW,
- střední VTE o výkonu od 40 do 500kW,
- velké VTE o výkonu od 500 kW výše.

Dále se zabýváme pouze středními a velkými větrnými elektrárnami.

Výroba větrných elektráren u nás začala koncem 80. a začátkem 90. let minulého století.

Výrobou se zabývala tehdejší firma Vítkovice s.p. (typy V-75 kW a V-315 kW), následně vzniká i firma Energovars s.r.o. (typ EWT-315 kW) a firma EKOV (typ E-400 kW). Ukázalo se však, že větrné elektrárny tuzemské výroby nebyly vyzrálým komerčním výrobkem, nebyly ověřeny zkušebním provozem, neprošly atestačním měřeními a nebyly ověřeny deklarované výkonové křivky. Tyto elektrárny prodělaly pak trnitou cestu odstraňování řady technických závad. V důsledku toho některé VTE nebyly vůbec uvedeny do provozu a nebo byly demontovány (Bílý Kříž, Frýdek-Místek, Hory-Jenišov, Strabenice u Kroměříže, Boršice u Buchlovic).

Po roce 1990 se větrná energetika začala rozvíjet bez odborného zázemí, bez určení větrného potenciálu konkrétné lokality, bez znalosti správného umístění turbíny v terénu, hlukových emisí, klimatických vlivů na elektrárnu a bez znalostí z oblasti silnoproudu a automatického řízení. Tuto etapu lze označit jako poškozující rozvoj větrné energetiky u nás.

V letech 1993 až 1995 vstupují na náš trh velcí výrobci a dodavatelé větrných elektráren ze zahraničí (Dánsko – Vestas, Wind-World, Německo – Enercon, Repower, Fuhrländer, Nordex) a zároveň i některé typy VTE tuzemských výrobců již se daří udržet v provozu na potřebné úrovni.

Tím byla zahájena nová etapa rozvoje větrné energetiky v ČR a je zahajována nebo připravována výstavba větrných elektráren o jednotkových výkonech větrných soustrojí ve výši 600 až 2 000 kW. Předpokládá se i výstavby větrných parků o celkovém el. výkonu několika desítek MW.

4.2 Kriteria výběru lokality

V Evropě jsou nejlepší podmínky pro využití větrných elektráren v přímořských oblastech, kde vanou pravidelné a poměrně silné větry až 80% dní v roce. Ve vnitrozemských státech jako je ČR je pro výstavbu VTE nutno vytipovat oblasti s dostatečnou roční průměrnou rychlostí větru.

Česká republika má typicky kontinentální klima, které se projevuje významným sezónním kolísáním rychlosti větru. Příčinou je zejména globální vzdušné proudění typické pro severní a střední Evropu.

Rychlost větru je nejdůležitějším údajem při využívání energie větru, udává se v m/s. Poblíž zemského povrchu je proudění ovlivňováno drsností povrchu, ale s rostoucí výškou se rychlost větru logaritmicky zvyšuje. Je tedy velký rozdíl mezi rychlostí větru ve výšce 10 m a 100 m nad terénem. Vítr je nad terénem různě zpomalován zejména terénními překážkami (stavbami, kopci atd.), dále druhem povrchu (tráva, les, vodní hladina, sníh). Proudění vzduchu je vždy turbulentní, což se projevuje kolísáním rychlosti a směru větru.

První přiblížení lze získat z větrné mapy, která byla vytvořena Ústavem fyziky atmosféry Akademie věd ČR interpolací údajů meteorologických stanic a z numerického modelu proudění nad naším územím.

Pro střední a velké větrné elektrárny je však nezbytné měření větru přímo v dané lokalitě registračním anemometrem. Měření by mělo aspoň šestiměsíční, nejlépe však roční i víceletá. Rychlost větru se měří obvykle ve výšce 10 m, pro větší výšky se přepočítává podle vztahu:

$$v_h / v_0 = (h)^n / (h_0)^n$$

kde:

v_0 – naměřená rychlost větru ve výšce h_0 (m/s)

V_h – vypočtená rychlost větru (m/s)

h_0 – výška ve které se provádí měření (m)

h – výška umístění rotoru (m)

n – exponent závisící na drsnosti povrchu (interval od 0 – 1),
hodnoty pro vodní hladinu 0,14 a pro zástavbu 0,48

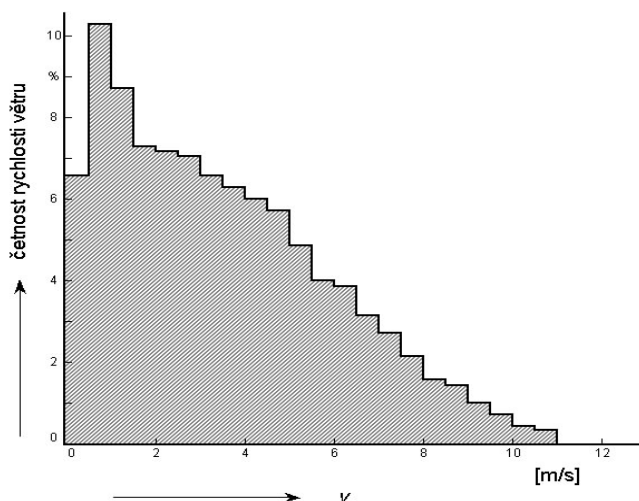
U velkých projektů je třeba provádět měření přímo v ose rotoru, případně na několika vybraných místech ve výšce předpokládaného středu plochy uvažovaného odběru větrné energie.

Bez průkazného zjištění rychlosti větru nelze investovat do větrné elektrárny často částky několika desítek mil. Kč.

K výběru lokality je nejvhodnější stanovení distribuční charakteristiky rychlosti větru za pomoci měření rychlosti v krátkých časových intervalech.

Výsledky měření se zpracovávají tabelárně do sloupcových grafů, kde na vodorovné ose jsou vynášeny měřené rychlosti větru a na svislé ose jejich četnost v hodinách nebo v procentech za rok.

Graficky znázorněno:

Ze sloupcového grafu se vyhodnocuje střední rychlost větru zpravidla během jednoho roku (většinou Weibullovým rozdělením).

V místě výstavby větrné elektrárny musí být naměřena nebo jiným způsobem zjištěna ve výšce 30-ti metrů nad terénem roční průměrná rychlost větru minimálně 5,2 m/s. Tato hodnota minimální rychlosti větru je stanovena ve Státním programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2006 a v Metodice hodnocení energetických projektů v rámci Operačního programu podnikání a průmyslu (strukturální fondy EU). Průměrné využití instalovaného výkonu má dosáhnout min. 1 500 hod./rok.

Z hlediska rychlosti větru lze sestavit podmínky pro výstavbu středních a velkých větrných elektráren do následující tabulky:

4,0 – 4,9 m/s	oblasti s problematickou rentabilitou středních a velkých VTE
5,0 – 5,9 m/s	oblasti vhodné pro výstavbu středních a velkých VTE
nad 6,0 m/s	oblasti mimořádně vhodné pro výstavbu VTE s velkým výkonem

Nejvyšší střední rychlosti větru až 8,5 m/s jsou u nás zaznamenávány na Milešovce, Pradědu a planinách Krušných hor.

Jako další nejdůležitější podmínky pro umístění větrné elektrárny lze uvést:

- umístění lokality,
- geologické podmínky,
- přístupnost pro stavební mechanizmy,
- vyřešení majetkoprávních vztahů ve vztahu k pozemku, postoj místních úřadů, možnost vlastnictví či dlouhodobého pronájmu pozemku,
- vzdálenost elektrického vedení a kapacita trafostanice,
- dohoda s příslušnou energetickou společností o připojení a výkupu elektrické energie,
- dostatečná vzdálenost od obydlí s ohledem na hlučnost,
- ostatní podmínky (ochrana přírody, krajinný ráz, šíření radiového a TV signálu).

Umístění lokality. Využívání větrné energie v rovinatém terénu není u nás s ohledem na nízké rychlosti větru četné. Naopak velmi významným místem pro stavbu větrných elektráren jsou horské průsmyky a sedla, pokud je horský hřeben orientován kolmo na směr větru. Nejvýhodnější jsou lokality ležící v nadmořských výškách od 500 až 650 m n.m. a výše.

Podle převládajícího terénu jsou krajiny pro účely větrné energetiky typizovány jako:

- plochá krajina (proudění je ovlivňováno pouze změnami drsnosti a vlivem překážek),
- zvlněné regiony (změny rychlosti větru jsou indikovány kopci),
- středohoří (místní útvary silně ovlivňují mezní vrstvu atmosféry),
- předhůří (projevují se deformace proudění, na př. „dýzové“ efekty, odchylky směru větru, závětrný stín, místní zesílení rychlosti větru atd.),
- horské masivy oddělené hlubokými údolími (na vrcholcích hor je proudění jako ve volné atmosféře, v údolích určují větrné klima termicky indukované horské údolní větry).

Geologické podmínky. Zjišťují zda podloží je vhodné z hlediska únosnosti pro základy stožárů větrných elektráren.

Přístupnost pro stavební mechanizmy. Lokalita musí být přístupná pro těžké stavební mechanizmy zejména z hlediska dopravy a stavby stožárů (tubusů), rotorů a strojoven větrných elektráren.

Majetkoprávní vztahy, postoj místních úřadů. Musí být vyjasněno vlastnictví pozemku nebo jeho dlouhodobý pronájem. Současně nutno získat souhlas místních úřadů jako podklad pro další jednání o územním rozhodnutí a stavebním povolení.

Vzdálenost el. vedení a kapacita trafostanice. Tyto údaje jsou nutné pro vyjasnění možnosti výstavby a financování el.připojky a zda bude nutno do investice zahrnout i stavbu nové trafostanice.

Dohoda s energetickou společností o připojení a výkupu el. energie. Stanoví podmínky připojení elektrárny k regionální distribuční soustavě jejíž provozovatelé jsou povinni vykupovat veškerou elektřinu z obnovitelných zdrojů (viz §4, odst.4 zákona č.180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie).

Vzdálenost od obydlí s ohledem na hlučnost. Jde o mechanický hluk (generátor, převodovka, natáčecí mechanismy, brzda) a o aerodynamický hluk (interakce proudícího vzduchu s povrchem listů rotoru, uvolňování vzduchových vírů za hranou listů). Obecně se udává jako přípustná hranice ve venkovním prostoru pro den (6-22 hod.) 50 dB a pro noc 40 dB (viz nařízení vlády o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací).

Ostatní podmínky. Jedná se o vztah ke krajinnému rázu, ochraně ptactva a k šíření radiového a televizního signálu.

Krajinný ráz patří k citlivým a často subjektivním hlediskům. Větrné elektrárny zvláště na vysokých tubusech nebo větrné farmy naruší vzhled krajiny. Nelze učít jednotný závazný postup a vždy bude záviset na stanovisku příslušných orgánů ochrany přírody a krajiny.

Ochrana ptactva vyvolává časté spory s mezi investory a ochránci ptactva a to zejména po vyhlášení oblastí NATURA. Nezbyvá než včas vyřešit tuto problematiku s příslušnými orgány s poukazem na to, že podle zahraničních údajů průměrný počet kolizí ptáků s větrnými elektrárnami je mnohem menší než počet nehod ptáků na frekventované silnici nebo na elektrickém vedení nízkého i vysokého napětí.

Šíření radiového a televizního signálu. Principiálně může vznikat interference vlivem odrazu, rozptylu a difrakce elektromagnetického vlnění. V praxi bylo však dokázáno, že tento vliv je minimální. Je však třeba na konkrétní lokalitu si vyžádat k tomu odborné stanovisko příslušného orgánu.

4.3 Technické řešení

4.3.1 Rotory

Rotory větrných elektráren dělíme na:

- rotory s horizontální osou rotace,
- rotory s vertikální osou rotace.

Rotory s horizontální osou rotace

Nejrozšířenějším typem jsou elektrárny s vodorovnou osou otáčení, pracující na vztakovém principu, kde vítr obtéká lopatky s profilem podobným letecké vrtuli. Na podobné principu pracovaly již historické větrné mlýny nebo tak pracují větrná kola vodních čerpadel.

Rotory s horizontální osou rotace mohou mít 8 až 24 listů na lopatkovém kole, dnes však většinou u velkých elektráren se používá pouze dvoulistý nebo třílistý rotor.

U pevně nastavených listů vybavených aerodynamickými brzdami se využívá autoregulace výkonu rotoru („stall control“), což představuje automatické snižování aerodynamické účinnosti rotoru při překročení určité míry rychlosti větru.

Druhým typem jsou listy se stavěním úhlu náběhu („pitch control“), které jsou otočné kolem své podélné osy až do polohy „prapor“, kdy zastávají funkci aerodynamické brzdy.

Rotory s vertikální osou rotace

Představiteli těchto rotorů je rotor Savoniho a Darrieův. Jejich hlavní předností je, že se nemusí nastavovat na směr větru, jsou to rotory všesměrové. Mají jednoduchou konstrukci s možností umístění generátoru ve spodní stavbě elektrárny. V praxi se však příliš neuplatnily, neboť dochází k vyššímu dynamickému namáhání, které snižuje jejich životnost. Nevýhodou je malá výška rotoru nad terénem, t.j. menší rychlost větru.

Savoniho rotor je tvořen předsazenými půlválcovými plochami (jako misky anemometru) a pracuje na odporovém principu. Je pomaloběžný.

Darrieův rotor pracuje na principu vztakovém. Má rotující křídla profilované kolem svislé osy. Rotory mají obvykle dvě nebo tři křídla. Pracují v oblastech malých a středních výkonů. Vysoká účinnost se dosahuje pouze v omezeném rozsahu otáček. Z tohoto důvodu mají špatnou schopnost samovolného rozběhu.

4.3.2 Hlavní části VTE

Větrné elektrárny sestávají se z těchto hlavních částí:

- rotor
- hlavní převodová skříň
- spojka
- brzdy rotoru
- generátor
- zařízení k natáčení strojovny
- strojovna
- stožár větrné elektrárny
- základ
- silnoproudý a řídicí obvod

Rotor – je třeba se rozhodnout pro osu rotace (dnes u větších větrných elektráren jde výhradně o horizontální osu rotoru), dále zda budou použity rotory s pevnými listy nebo listy se stavěním úhlů a jaký bude počet listů.

Hlavní převodová skříň bývá řešena jako planetová nebo s čelní převodovkou, případně kombinace.

Spojka mezi převodovou skříní a generátorem může být pružná, pojistná (prokluz při přetížení) nebo přímé napojení generátoru na převodovku (pak spojka odpadá).

Brzdy rotoru slouží k bezpečnému zastavení stroje z jakékoliv provozní nebo havarijní situace. Jsou buď pasivní nebo elektrodynamické. Pasivně působí i aerodynamické brzdy nebo systém natáčení.

Generátor – převážně jsou používány asynchronní generátory, u velkých elektráren se používají i synchronní. Novým směrem je mnohopólové provedení, které pak nevyžaduje převodovku.

Zařízení k natáčení strojovny slouží k natáčení rotoru do směru větru. U dnešních jednotek se používá natáčení pomocí servomotoru s elektromotorem a převodovkou.

Strojovna obsahuje všechny části elektrárny. Strojovnu tvoří rám a kryt. Celek je strojovna větrné elektrárny.

Stožár může být proveden jako trubková konstrukce (velmi malé elektrárny), příhradová konstrukce (malé velikosti elektráren) a u středních a velkých elektráren pak jako tubusová konstrukce.

Základ je ve většině případů řešen jako armovaný betonový blok do něhož jsou zality základové šrouby nebo základový díl stožáru (tubusu).

Silnoproudý a řídící obvod zahrnuje generátor, přívodní kabely, systém spouštění a nafázování generátoru na síť a další zařízení. Řídící systémy větších jednotek obsahují řídicí počítač, senzory snímající veškeré údaje okamžitého stavu a vlastní řídicí software. Údaje je pak možno vyvolat na displeji a případně pomocí monitorování GSM – SMS zpráv odesílat SMS zprávy o provozním stavu zařízení a hlášení o poruchových stavech.

4.3.3 Větrné parky

V současné době se často navrhuje výstavba větrných parků (farem) s několika jednotkami.

Maximální počet větrných elektráren na km² musí respektovat rychlosti větru ve vztahu i k umístění jednotlivých větrných jednotek a vzájemné ovlivnění rotorů elektráren. V pásmech rychlosti větru nad 5 m/s je již možná výstavba větrných parků.

Při výstavbě větrné farmy je limitujícím omezením minimální vzdálenost mezi jednotlivými větrnými elektrárnami. Tato vzdálenost je udávána v násobcích průměru rotoru (d) a je omezena brázdovým efektem mezi jednotlivými soustrojími.

V oblastech, kde není jeden dominantní směr větru se doporučuje vzdálenost 10d. Z průměru rotoru a minimálního rozchodu vyplývá max. množství větrných elektráren na 1 km². Při šachovnicovém uspořádání na př. pro průměr rotoru 42 m a rozchod 10d vychází počet větrných elektráren 5 až 6 na km².

Menší rozchod je možný, ale na úkor účinnosti a snížení roční výroby energie. V oblastech, kde je dominantní jeden směr větru je možné snížit vzdálenost až na 5d a elektrárny by měly být situovány kolmo na převládající směr větru.

4.4 Výpočet výroby elektřiny

Pro orientační výpočet elektrického výkonu větrné elektrárny se udává:

$$P = k \cdot D^2 \cdot v^3$$

kde:

D = délka lopatky v m
v = rychlost větru v m/s
k = koeficient závislý především na typu větrné turbíny a její účinnosti (0,2 až 0,5)

Podrobněji lze elektrický výkon vyjádřit⁷:

$$P_e = \frac{1}{2} \cdot \pi \cdot \rho \cdot \eta_c \cdot r^2 \cdot v^3$$

kde:

P_e = el. výkon ve W

π = 3,1415927 (Ludolfovo číslo)

ρ = hustota vzduchu (pohybuje se v rozmezí mezi 1,0 – 1,3 kg/m³)

η_c = celková účinnost soustavy

r = poloměr rotoru v m

v = rychlost proudu vzduchu před rotorem v m/s

Celková účinnost soustavy pak je:

$$\eta_c = \eta_r \cdot \eta_{pr} \cdot \eta_g \cdot \eta_i$$

kde:

η_r = účinnost rotoru (u třílistého rotoru cca 0,47)

η_{pr} = účinnost převodové skříně (orientačně 0,97)

η_g = účinnost generátoru (u asynchronního stroje cca 0,94)

η_i = ostatní účinnosti vyjadřující ztráty až po výstup z větrné elektrárny (cca 0,95)

Po vyčíslení lze tedy přibližně počítat:

$$P_e = 0,639 \cdot \rho \cdot r^2 \cdot v^3$$

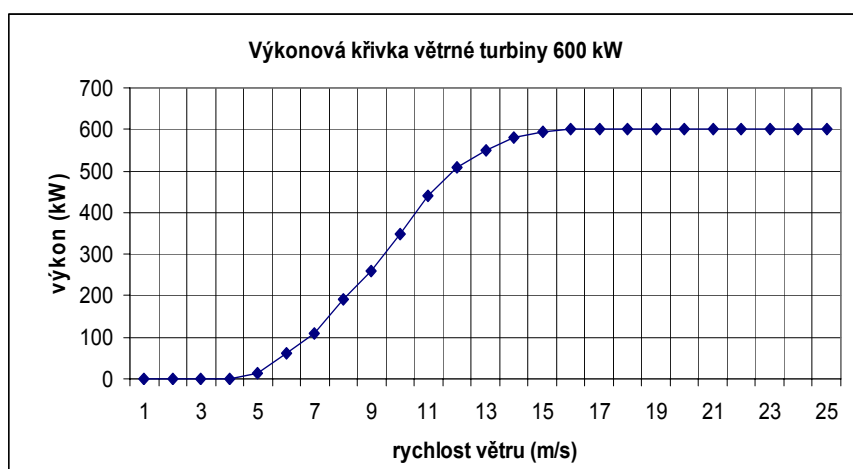
Pozn.:

P_e (W), ρ (kg/m³), r (m), v (m/s)

Uvedený vztah lze brát jako orientační pro stanovení výkonu. Přesný výpočet uvažuje s rozdílnou rychlostí větru daleko před rotorem a v rovině rotoru a s podrobným výpočtem účinnosti rotoru s ohledem na geometrické charakteristiky rotorových listů a s přesným výpočtem i účinností ostatních částí větrné elektrárny. Přesný výpočet je proveditelný pouze pomocí složitého výpočetního programu na počítači.

Z tohoto důvodu se používají výkonové charakteristiky jednotlivých výrobců pro danou velikost větrné elektrárny. Výkonová charakteristika udává závislost skutečného okamžitého výkonu na rychlosti větru.

Např. pro větrnou elektrárnu s výkonem 600 kW (firma Vestas):

⁷ Ing. J. Kappel, Větrné motory, Větrná energie č.1/98

Orientačně lze možnou výrobu stanovit dle vztahu:

$$E = P_i \cdot 8760 \cdot K$$

kde:

E = roční výroba elektřiny v kWh/r

P_i = instalovaný výkon větrné elektrárny v kW

K = kapacitní faktor (součinitel využití)

Pozn.: Součin $8760 \cdot K$ = využití instalovaného výkonu v hod./rok.

Součinitel využití K v závislosti na střední rychlosti větru (v_s) po minimální úpravě podle dosahovaných skutečností vykazuje následující hodnoty⁸:

v_s (m/s)	4	5	6	7	8
K	0,08	0,14	0,18	0,25	0,31

V našich podmínkách při středních rychlostech větru v rozmezí 5 až 7 m/s se tedy součinitel K pohybuje od 0,14 do 0,25. To odpovídá využití instalovaného výkonu 1226 h/r až 2190 h/r.

Např. pro elektrárnu o instalovaném výkonu 600 kW pak pro různé střední rychlosti větru pak vychází roční výroba el. energie:

v_s (m/s)	5	6	7	8
E (MWh/r)	736	946	1 314	1 629

Pozn.:

Údaje zahraničních výrobců jsou často až o 15% vyšší. Lze doporučit však hodnoty nižší, které respektují i průměrné doby vynucené odstávkami elektrárny.

Bylo provedeno porovnání s údaji výrobce pro větrnou elektrárnu firmy Vestas typ V39. Elektrárna o instalovaném výkonu 600 kW má rotor o průměru 39 m, tubus je vysoký 45 až 55 m, rozběh elektrárny při rychlosti větru 4 m/s, turbina je zabrzděna při rychlosti 25 m/s.

Výrobce udává následující výroby elektřiny:

v_s (m/s)	6	7	8
E (MWh/r)	936	1 364	1 792

K menšímu rozdílu proti výpočtu výroby elektřiny dochází až při roční střední rychlosti větru 8 m/s, jinak jsou hodnoty prakticky shodné. Hodnoty výrobce pro typ V42 a V44 jsou však již vyšší proti výpočtu o cca 15%. Střední rychlosti větru nad 8 m/s u nás jsou však výjimečné.

⁸ Obnovitelné a alternativní zdroje energie, VŠB – Technická univerzita Ostrava, poradenská knihovna ČEA 1997

Přesnější výpočet výroby elektřiny se provádí podle poměrně složitých výpočtových programů, vždy je však potřeba výsledky porovnat s údaji výrobců a respektovat podmínky konkrétní lokality.

Údaje udávané výrobcí se nacházejí obvykle na horní hranici možné výroby (reprezentují výrobu za ideálních podmínek) a vzhledem ke skutečnému dosahovanému využití již provozovaných větrných elektráren je třeba tyto údaje korigovat.

Zejména jde o prostoje způsobené poruchami, výpadky sítě, údržbou, ztrátami ve vedení k trafostanici a v trafostanici a vlivem místních podmínek. Skutečná výroba pak může být nižší až o 15% proti hodnotám výrobců větrných elektráren.

5. Fotovoltaické elektrárny (FVE)

5.1 Historie

Fotovoltaické systémy se v ČR začaly ojediněle využívat až koncem 20. století. Jednalo se o malé ostrovní systémy v lokalitách bez připojení k rozvodné síti jako jsou rekreační chaty a drobné elektrické spotřebiče (napájení měřících, registračních a komunikačních zařízení, parkovací automaty, zkušební a experimentální systémy a pod.). V této době se tedy nejednalo o fotovoltaické elektrárny (FVE) připojené na rozvodnou síť.

Prvním větším systémem byla volně stojící elektrárna na vrcholu hory Mravenečník s výkonem 10 kW (rok 1998 – ČEZ a.s.). Později byla přestěhována k informačnímu centru u jaderné elektrárny Dukovany. V roce 2001 byl spuštěn do provozu demonstrační fotovoltaický systém na budově Pražské energetiky a.s. v Praze ve Vršovicích o výkonu 2,55 kW.

Nová fáze využití fotovoltaiky je datována rokem 2000. Státní fond životního prostředí vyhlásil program „Slunce do škol“ a byly postupně instalovány fotovoltaické systémy na některých vysokých, odborných, základních a středních školách o celkovém výkonu cca 80 až 100 kW. Ani tyto instalace není možno označit jako fotovoltaické elektrárny o významnějším instalovaném el. výkonu, slouží spíše k demonstraci pro studenty.

Zájem o výstavbu fotovoltaických elektráren v zásadě byl zahájen až v letech 2005 a 2006. Byl vydán zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a v rámci „Operačního programu průmyslu a podnikání“ (strukturální fondy EU) bylo možno získat investiční dotace až do max. výše 46% uznatelných nákladů (max. 30 mil. Kč). Dále cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu (ERÚ) v roce 2006 byla zvýšena výkupní cena elektřiny do elektrovedných sítí distribučních společností na výši 13,20 Kč/kWh.

Na základě toho byla zahájena příprava a výstavba fotovoltaických elektráren o jednotkových výkonech 60 až 500 kW_p dodávajících vyrobenou elektřinu do distribučních elektrovedných.

Na náš trh vstoupily tuzemské firmy nabízející dodávku a montáž fotovoltaických elektráren o výkonu 5 až 1000 kW_p.

Příkladem lze uvést:

Solartec s.r.o. Rožnov pod Radh. (vlastní výroba fotovoltaických článků a panelů), Poulek Solar s.r.o. Praha, Nelumbo s.r.o. Chomutov, Sluneční energetická s.r.o. Praha, TETOM Prostřední Bečva, TRIMEX TESLA s.r.o. Rožnov pod Radh., atd.

Současně u nás jsou na trhu i dodávky fotovoltaických článků a panelů od významných zahraničních výrobců, jako jsou firmy Sharp, BP Solar, Kyocera, Shell Solar, Sanyo, Mitsubishi Electric, RWE Schott Solar, Schüco, Siemens atd.

Firmy zajišťují projektovou dokumentaci, dodávku fotovoltaických článků a panelů, dodávku střídačů a dalších zařízení elektrárny vč. montáže a uvedení do provozu.

Lze konstatovat, že pokud budou zachována legislativní a cenová opatření vč. možnosti podpor ze strukturálních fondů EU, pak u nás dojde k významnému rozvoji využívání sluneční energie k výrobě elektřiny. Tomu i nasvědčuje značný zájem podnikatelské sféry o výstavbu tohoto typu elektráren, zatím o jednotkových elektrických výkonech 100 až 500 kW.

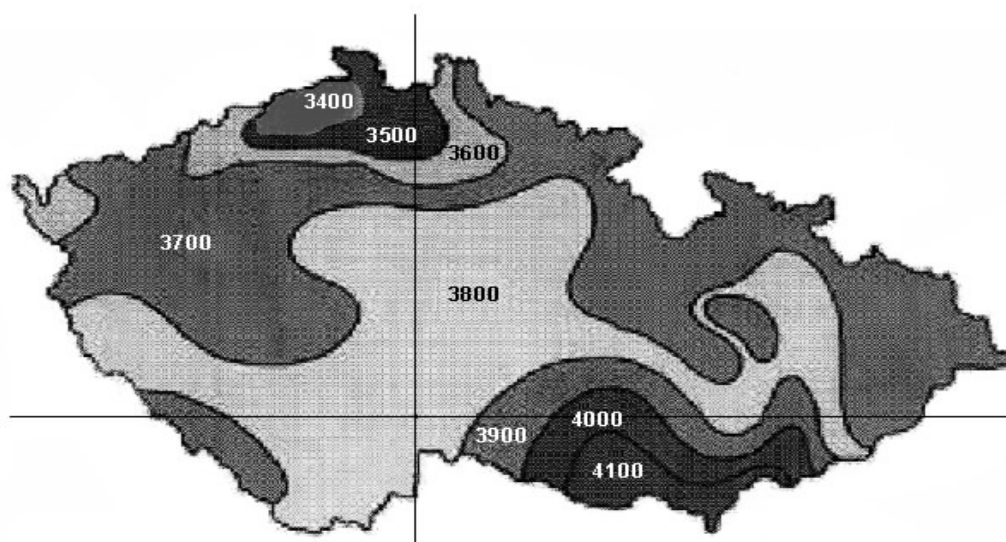
5.2 Kriteria výběru lokality

Průměrné roční množství dopadající solární energie na vodorovný povrch země v ČR je $1\,050\text{ kWh/m}^2$ (t.j. cca $3\,780\text{ MJ/m}^2$). Fotovoltaický systém však musí být navržen pro skutečné místní podmínky. Pro výběr lokality je tedy nutno zjistit:

- množství dopadajícího globálního slunečního záření na vodorovný povrch v dané lokalitě,
- počet hodin slunečního svitu (bez oblačnosti),
- orientaci lokality (uvažované elektrárny) a sklon fotovoltaických panelů,
- množství stínících překážek,
- zda vyhovuje výměra ploch pro uvažovanou velikost elektrárny,
- ostatní podmínky.

Globální sluneční záření v lokalitě

Tato hodnota (pro vodorovnou plochu) se zjišťuje z mapy globálního slunečního záření, která je přístupná na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) – viz Atlas podnebí (www.chmu.cz). Údaje jsou uváděny v MJ/m^2 za rok.

Pozn.:

Záměrný kříž pak umístíme do polohy uvažované lokality (viz příklad). Pro přepočet platí: údaj v MJ/m^2 dělíme 3,6 a dostáváme kWh/m^2 .

Počet hodin slunečního svitu

Průměrný počet hodin slunečního svitu bez oblačnosti se v ČR pohybuje kolem 1 460 hod./rok (od 1 400 do 1 700 hod./rok). Nejmenší počet hodin má severozápad území, směrem na jihovýchod počet hodin narůstá. Pro danou lokalitu tuto hodnotu poskytuje ČHMÚ (doporučujeme požadovat hodnoty po měsících a celkem za rok).

Orientace lokality a sklon fotovoltaických panelů

Nejvýhodnější orientace je na jih, jiná orientace pak zhoršuje nebo přímo znemožňuje využití sluneční energie k výrobě elektřiny.

Sklon fotovoltaických panelů má být kolmo ke směru slunečního záření, pro celoroční provoz je optimální 45° vzhledem k vodorovné rovině. Tato podmínka je zvláště důležitá při instalacích na střechách budov. Na volné ploše (pozemku) lze tuto podmínku jednoduše dodržet. Významného zvýšení dopadající sluneční energie lze pak docílit různými druhy pohyblivých stojanů s automatickým natáčením za sluncem.

Při sklonu panelů 45° se udává navýšení dopadajícího slunečního záření proti vodorovné ploše o cca 10 až 20% a při natáčení za sluncem proti pevné instalaci pak o dalších cca 20 až 25%. Celkem tedy maximálně lze dosáhnout navýšení až o 45%.

Množství stínících překážek

Lokalita pro výstavbu fotovoltaické elektrárny nemá být zastíněná a to ani částečně lesními porosty, budovami atd.

Zároveň u elektráren na volné ploše je třeba uvažovat i s rozmístněním panelů tak, aby nedocházelo k jejich vzájemnému zastínění. Jinak dochází k významným ztrátám na využití slunečního záření k výrobě elektřiny.

Potřebná výměra ploch

Tento údaj musí vyplynout z nabídek dodavatelů elektrárny, případně z projektové dokumentace.

U elektrárny na volné ploše (pozemku) nestačí uvažovat pouze s plochou fotovoltaických panelů, ale je nutno započítat i potřebné plochy na ostatní zařízení (stojany, natáčecí zařízení, rozmístnění panelů atd.). Potřebná plocha na elektrárnu s natáčecím zařízením se pohybuje od cca 35 do 40 m²/kW_p. To znamená, že pro volně stojící fotovoltaickou elektrárnu o instalovaném výkonu 500 kW je potřeba plocha o rozloze cca 20 000 m², tak aby nedošlo k zastínění.

Ostatní podmínky

Jde zejména o:

- majetkoprávní vztahy k pozemku, případně i k budovám, kde má být instalován fotovoltaický systém a o postoj místních úřadů,
- vzdálenost přípojky k distribučním elektrovodným sítím a o kapacitu trafostanice u větších instalací, tyto údaje jsou nutné pro vyjasnění možnosti výstavby a financování el.přípojky a zda bude nutno do investice zahrnout i stavbu nové trafostanice,
- dohodu s energetickou společností o připojení a výkupu el. energie, která stanoví podmínky připojení elektrárny k regionální distribuční soustavě jejíž provozovatelé jsou povinni vykupovat veškerou elektřinu z obnovitelných zdrojů.

5.3 Technické řešení

5.3.1 Články a panely

Fotovoltaika využívá přímou přeměnu světelné energie na elektrickou v polovodičovém prvku (fotovoltaickém článku). Polovodiče dělíme na vlastní a příměsové. Příměsové jsou typu N (nosiči náboje jsou elektrony) nebo typu P (nosiči jsou díry, které se chovají jako částice s kladným nábojem).

FV článek je velkoplošná dioda aspoň s jedním PN přechodem. V ozářeném článku jsou generovány elektricky nabitě částice (pár elektron – díra). Elektrony a díry jsou separovány vnitřním elektrickým polem PN přechodu. Rozdělení náboje má za následek napěťový rozdíl mezi předním (-) a zadním (+) kontaktem článku. Vnější obvodem zapojeným mezi oba kontakty protéká stejnosměrný elektrický proud, který je přímo úměrný ploše FV článku a intenzitě dopadajícího slunečního záření.

Nejběžnější jsou fotovoltaické (FV) články na bázi krystalického křemíku (monokrystalické, polykrystalické i amorfni z tenkých vrstev). Energetická účinnost přeměny slunečního záření na elektrickou energii je u současných hromadně vyráběných křemíkových FV článků 14 až 17%.

Napětí jednoho článku má hodnotu cca 0,5 V. Sériovým propojením více článků získáme napětí, které je již použitelné. Vytvořené sestavy v sériovém nebo sériovo-paralelním řazení jsou hermeticky uzavřeny ve struktuře krycích materiálů FV panelu. Zapouzdření FV článků musí zajišťovat mechanickou a klimatickou odolnost (vůči silnému větru, krupobití, mrazu a pod.). FV panely se sestavují do modulů. Postupná degradace FV panelů snižuje výkon modulů cca na 90% za 12 let a na 80% za 25 let.

5.3.2 Fotovoltaické elektrárny

Pro využití elektrické energie z FV panelů je potřeba připojit k panelu kromě elektrických spotřebičů další technické prvky, jako jsou napěťové střídače pro přeměnu stejnosměrného el.proudu na střídavý, indikační a měřicí přístroje, u větších instalací i mikroprocesorový řídicí systém, případně automatické natáčení za sluncem, dále na př. akumulátorovou baterii, regulátor dobíjení atd. Sestava FV panelů, podpůrných zařízení a dalších prvků pak tvoří fotovoltaický systém.

Fotovoltaické systémy pak dělíme na:

- systémy nezávislé na rozvodné síti (grid-off), jde o ostrovní systémy,
- systémy připojené k síti (grid-on).

Ostrovní systémy jsou instalovány v místech, kde není účelné nebo možné budovat elektrickou přípojku. Výkony těchto systémů se pohybují cca do 10 kW. Mohou být s přímým napájením spotřebičů, dále s akumulací elektrické energie nebo hybridní ostrovní systémy (většinou s doplňkovým zdrojem elektřiny).

Systémy připojené k síti jsou využívány pro dodávku elektřiny do distribuční sítě. Do této skupiny FV systémů spadají i fotovoltaické elektrárny o významnějších el. výkonech (dnes se připravují elektrárny o výkonech cca 500 kW špičkových). Malé instalace se pak mohou využívat v budovách, kdy napájí přednostně el.spotřebiče v domě a přebytky prodávají do distribuční sítě (na př. program „Slunce do škol“).

Fotovoltaické elektrárny (FVE) jsou obvykle připojeny k síti, většinou budovaný na volném pozemku a o významnějším instalovaném elektrickém výkonu. Zájem investorů se soustřeďuje na FVE o instalovaném elektrickém výkonu nad 60 kW. Tato výkonová hranice v zásadě vyplývá z „Operačního programu průmyslu a podnikání“ (OPPP), neboť jednou z podmínek čerpání investiční dotace z tohoto programu je úspora emisí CO₂ ve výši 60 t/rok, což zhruba odpovídá roční výrobě elektřiny této velikosti instalovaného výkonu.

FVE dělíme na:

- instalace s pevným stojanem,
- instalace s pohyblivým stojanem.

Fotovoltaické elektrárny s pevným stojanem

Pokud jde o FVE na samostatném volném pozemku, máme možnost volit orientaci a sklon FV panelů. Volíme zpravidla azimutální orientaci přední stranou k jihu a sklon podle zeměpisné šířky takový, aby v poledne dopadalo sluneční záření kolmo k přední ploše panelů (v poledne bude nulový úhel dopadu).

Pokud nejsou panely připevněny zadní stranou k neprůhledné stěně, můžeme navýšit množství vyrobené energie použitím oboustranných panelů (uvádí se navýšení v rozsahu do 10%). U oboustranných panelů je využíván i příspěvek záření odraženého od terénu a dopadajícího na zadní stranu panelů.

Pro maximální využití slunečního záření je u instalací s pevným stojanem je výhodné alespoň dvakrát do roka změnit nastavení sklonu FV panelů na zimní a letní provoz. V letních měsících dodávají solární systémy cca dvojnásobek energie v podmínkách střední Evropy na 50° sš.

Fotovoltaické elektrárny s pohyblivým stojanem

FVE s pohyblivým stojanem umožňují významně zvýšit efektivitu solárního systému tím že navýší množství vyrobené energie proti pevným instalacím o cca 25%. Tyto instalace mají sledovače slunce, které zajišťují optimální sklon FV panelů. Při větších instalacích dnes již většinou se navrhuje FVE se sledovači slunce.

Existuje řada principů, na kterých sledovače slunce pracují a většina z nich je chráněna patenty.

Jde o sledovače s hodinovými strojky, dále na principu vypařování a kondenzace freonu, s jehlany z FV článků, s pružinami z paměťových slitin a o sledovač typu TRAXLETM s pomocným FV článkem.

Dále existují i automatické pohyblivé systémy sledující pohyb slunce ve dvou osách. Dvouosé sledování slunce umožní ještě větší navýšení množství vyrobené energie za cenu větší technické a investiční náročnosti.

Z našeho hlediska jsou zajímavé pouze sledovače na principu hodinových strojků a sledovače typu TRAXLETM.

Sledovače na principu hodinových strojků jsou založeny na principu hodinových strojků nebo na principu počítačem řízených krokových motorků. Bývají velmi přesné za každého počasí.

Podobné sledovače se využívají i pro astronomické dalekohledy a zajišťují přesné sledování otáčení oblohy tak, aby pozorovaný objekt neunikl ze zorného pole.

Sledovače typu TRAXLE™ byly vyvinuty firmou Poulek Solar s.r.o. ve spolupráci s Technickou fakultou ČZU v Praze. Podstata spočívá v tom, že řídicí panel s FV články je připevněn k rotační ose zařízení a je složen ze dvou sekcí otočených vůči sobě o 180°. Obě sekce jsou připojeny k elektromotoru spojenému s rotační osou zařízení.

Koncentrátory slunečního záření se používají ke zvýšení efektivity FV systémů. Jsou buď s rovinnými zrcadly nebo hřebenové.

Mají však některé nevýhody, neboť při běžných intenzitách způsobují rozklad a hnědnutí fólie ve FV panelech a degradaci laminátu v zapouzdření.

Navíc vyšší koncentrace více zahřívá panely, což vede k snížení účinnosti. Systémy s takovým uspořádáním jsou vhodné spíše do vyšších zeměpisných šířek, kde je trvale nižší intenzita slunečního záření.

Tyto nedostatky má odstranit sledovač TRAXLE™ kombinovaný s hřebenovým koncentrátorem, kde vnější zrcadla jsou odstraněna. Vnitřní hřeben zrcadel pak tvoří mírný koncentrátor a jeho uspořádání umožňuje účinnější chlazení.

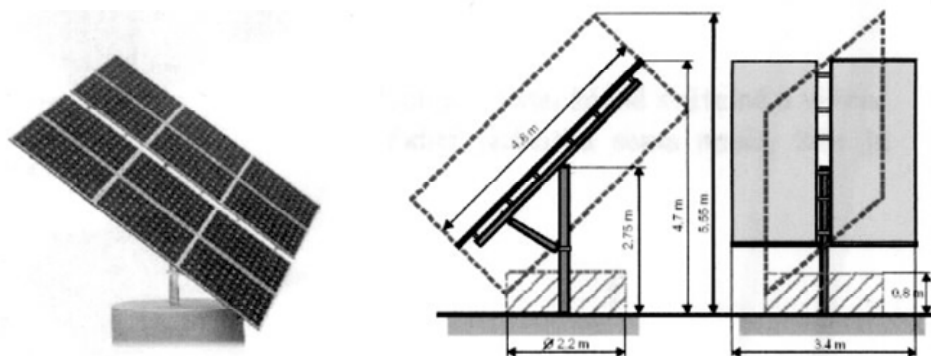
Dále existují i systémy s vysokou koncentrací záření opatřené parabolickými zrcadly nebo Fresnelovými čočkami. Jsou vysoce efektivní, avšak náročné na konstrukci zařízení a tedy i na investiční náklady.

Střídače slouží pro přeměnu stejnosměrného elektrického proudu na střídavý. Používá se počet střídačů různého výstupního výkonu odpovídající výkonu elektrárny. Pro velké instalace je obvykle použit střídač o max. vstupním napětí 530 V a max. výstupním výkonu 40 kW. Dále je nutno sledovat účinnost střídače (obvykle 94%), rozsah pracovních teplot, rozměry a hmotnost. Střídače jsou většinou zahraniční výroby (Německo, Kanada).

5.4 Výpočet výroby elektřiny

Jako příklad je použita fotovoltaická otočná elektrárna, která bude instalována na pozemcích o celkové výměře 20 000 m².

FV systém bude instalován na modulech s natáčecím zařízením na principu hodinových strojků.

Půjde o jednoosé provedení solárních modulů, aktivní úhel vychýlení východ – západ 90°, úhel elevace manuálně nastavitelný 0° až 45°. Řízení bez senzorů. Při tmě bude automaticky nastavena vodorovná poloha. Provoz bude postupný, nezávislý na délce svitu slunce (délce dne).

Čistá plocha panelů bude 3 355,8 m², požadovaná plocha pozemku je min. 20 000 m².

Modulová plocha bude mít 15 m² (až cca 2,4 kW_p), vztyčená trubka 2,75 m, ukotvení ocelovými šroubovými vruty nebo pozemním betonovým základem (cca 3,0 m²). Upevnění je vypočteno pro rychlost větru do 150 km/hod.

Výkon FV panelů bude ze stejnosměrného napětí transformován na 400 V střídači na 3 fázové napětí 400 V, 50 Hz a přes transformátor 0,4/22 kV do vysokého napětí elektrovodné sítě. Střídač bude vybaven bezpečnostní ochranou zajišťující automatické odpojení od sítě v případě ztráty napětí, t.j. nedodává do sítě vn žádné (nebezpečné) napětí v případě výpadku hlavní napájecí sítě.

Navržený systém je v souladu s technickými doporučeními a požadavky na rozhraní mezi FV systémem a uživatelskou sítí dle ČSN EN 61727.

Na pozemku bude umístěno celkem 2380 ks FV panelů sériově-paralelně propojených. Svorkovnice jednotlivých FV panelů budou propojeny solárním vodičem.

Kabeláž mezi panely bude uložena ve stíněných trubkách pro venkovní prostředí. Kladný a záporný pól sériového propojení solárních panelů bude vyveden do elektroinstalační svorkovnicové plastové krabice.

Svorková krabice bude umístěna na upevňovací ploše solárních panelů.

Řízení provozu fotovoltaické elektrárny bude zajištěno následujícím postupem: střídač + string kontrol + GSM modem + a dále straně investora – modem + PC. Tím bude zajištěn týdenní, měsíční, roční přehled o provozu a výrobě elektřiny, přehled úspor CO₂ a jiných znečišťujících látek, přehled výnosů a hlášení servisních chyb přímo dodavateli nebo investorovi na mobilní telefon.

Celková instalace FVE (s natáčecím systémem) o jmenovitém výkonu 476 kWp bude sestávat z:

- 2 380 ks solárních panelů
- 238 ks otočných stojanů vč. softwaru
- ukotvení otočných stojanů šrouby nebo na betonovém základu
- 1 ks ochrany proti bleskům, vč. ochrany proti přepětí
- 1 ks software k měničům, modemu, datové karty
- 10 ks síťových střídačů
- 18 000 m solárního kabelu
- zástrčky ke kabelům, boxy na propojení modulů
- 1 ks transformátoru 0,4/22 kV

Technické parametry hlavních prvků FVE:

Střídače	
Max. vstupní napětí	530 V
Výstupní výkon	40 000 W
Rozsah regulace	210 – 420 V
Max. proud	205 A
Jmenovitý výstupní výkon	40 000 – 52 000 Wp
Účinnost střídače	94,0 – 94,3 %
Záruka	5 let
Rozsah pracovních teplot	-20 – +50°C
Rozměry	600 x 600x 2367 mm
Hmotnost	265 kg

Fotovoltaické panely	
Nominální – optimální výkon P	200 W
Nominální napětí	26,3 V
Napětí naprázdno	32,9 V
Optimální proud	7,61 A
Proud nakrátko	8,21 A
Tolerance	-5/+10%
Rozměry	1425 x 990 x 36 mm
Aktivní plocha modulu	1,41 m ²
Počet článků na 1 modul	54 článků
Hmotnost modulu	18,5 kg
Max./Ø (výpočtová) účinnost modulů	16%/13%
Záruka na výkon modulů	za 12 let 90% nominálního výkonu, za 25 let 80% nominálního výkonu

Vypočtená hodnota objemu výroby elektřiny by měla být součástí nabídky dodavatele FVE. Ten ji vypočítává na základě poměrně složitého výpočetního programu.

Obecně se uvádí zcela orientační výpočet výroby dle jednoduchého vzorce pro instalaci s pevným stojanem (sklon FV panelů 45°):

$$E_v = P_i \cdot e$$

Pro instalaci s pohyblivým stojanem (s natáčecím zařízením) pak:

$$E_v = P_i \cdot e \cdot 1,25$$

kde:

E_v = výroba elektřiny v kWh/rok
 P_i = instalovaný (špičkový) výkon v kW
 e = 1 000 kWh/kW_{inst.} a rok, jde o výrobu v ČR při respektování celk. účinnosti FV systému

Doporučuje se tyto údaje kontrolně přepočítat (dodavatelé FVE mohou výrobu elektřiny nadsazovat) již s konkrétními údaji lokality a navrhované FVE dle vztahu:

$$E_v = S_{z\acute{a}\acute{r}.} \cdot F_{akt.} \cdot \eta_{celk.}$$

kde:

E_v = výroba elektřiny v kWh/rok
 $S_{z\acute{a}\acute{r}.}$ = dopadající globální sluneční záření v kWh/m²/rok. Hodnota se mění v závislosti na sklonu panelu nebo jeho natáčením
 $F_{akt.}$ = aktivní celková plocha FV panelů v m²
 $\eta_{celk.}$ = součin průměrných účinností FV panelů, střídačů a transformátoru

Účinnost celková se tedy vypočte z následujícího vztahu:

$$\eta_{celk.} = \eta_{panel\acute{u}} \cdot \eta_{st\acute{r}\acute{i}\acute{d}\acute{a}\acute{c}\acute{u}} \cdot \eta_{trafa}$$

Jako průměrnou roční účinnost FV panelů používáme nižší hodnoty o cca 3% (např. 13%) proti údajům výrobce, který udává max. účinnost (např. 16%). Účinnost střídačů se používá údaj výrobce (např. 94%) a účinnost transformátoru obecně se udává ve výši cca 96%.

Po dosazení do výše uvedeného vztahu dostaneme průměrnou roční výrobu (dodávku) elektrické energie v prvním roce provozu FVE. Je vhodné výpočet provádět po jednotlivých měsících.

Následuje výpočet roční výroby elektřiny v průměru za 15 let⁹ při započítání degradace FV panelů (výkon i výroba se snižuje o cca 0,9 až 1,0% ročně). V 15 roce provozu klesne výroba elektřiny v důsledku degradace o cca 12,6% proti prvému roku provozu a pak se vypočte průměrná roční výroba za toto období.

Ve výše uvedeném příkladu byly provedeny výpočty výroby elektřiny i pro variantu s pevnými stojany.

Globální sluneční záření dopadající na FV panely o sklonu 45° činí 1 251,8 kWh/m² a při použití natáčecího systému 1 564,8 kWh/m². Aktivní plocha FV panelů je 3 355,8 m².

Celková účinnost FV systému je 11,73%.

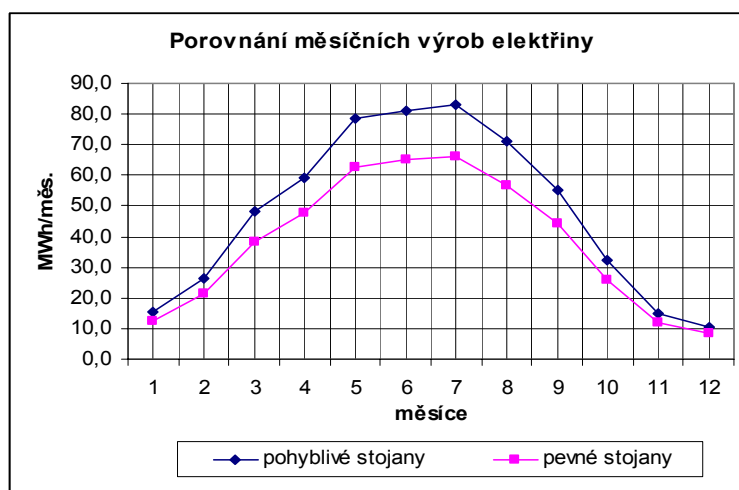
⁹ Tato doba odpovídá §6, odst.1b zákona č.180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.

Průměrná roční výroba elektrické energie dle údajů dodavatele, orientačního výpočtu a kontrolního výpočtu pak bude:

FVE o inst.výkonu 476 kW _p	dodavatel	orientační výpočet	kontrolní výpočet ¹⁰
	kWh/rok	kWh/rok	kWh/rok
pevné stojany	473 000	476 000	461 240
pohyblivé stojany	max. 642 000 min. 590 000	595 000	576 550

Obecně lze doporučit vycházet při hodnocení návrhu (projektu) fotovoltaické elektrárny vždy z nižších hodnot.

Pokud porovnáme v uvedeném příkladu měsíční výroby elektřiny pak výsledek je znázorněn na následujícím grafu:

6. Legislativa

6.1 Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE

Základním zákonem pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie (OZE) je zákon č. 180/2005 Sb. Proto úplné znění zákona je uvedeno v Příloze č. 1.

Účelem zákona č. 180/2005 Sb. je, v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí:

- podpořit využití obnovitelných zdrojů energie (dále jen "obnovitelné zdroje"),
- zajistit trvalé zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů,
- příspěk k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti,
- vytvořit podmínky pro naplnění indikativního cíle podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny v České republice ve výši 8% k roku 2010 a vytvořit podmínky pro další zvyšování tohoto podílu po roce 2010.

¹⁰ Roční průměr za 15 let provozu (při započítání vlivu degradace FV panelů)

Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu a energie bioplynu.

Elektřinou z obnovitelných zdrojů je elektřina vyrobená v zařízeních, která využívají pouze obnovitelné zdroje, a také část elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů v zařízeních, která využívají i neobnovitelné zdroje energie.

Zeleným bonusem se rozumí finanční částka navyšující tržní cenu elektřiny a hrazená provozovatelem regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy výrobcí elektřiny z obnovitelných zdrojů, zohledňující snížené poškození životního prostředí využitím obnovitelného zdroje oproti spalování fosilních paliv, druh a velikost výrobního zařízení, kvalitu dodávané elektřiny.

Podpora podle tohoto zákona (§3,odst.1) se vztahuje na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů vyrobenou v zařízeních v České republice využívajících obnovitelné zdroje, s výjimkou větrných elektráren umístěných na rozloze 1 km² o celkovém instalovaném výkonu nad 20 MW_{el}. V případě výroby elektřiny z biomasy se podpora vztahuje na druhy a způsoby využití biomasy, které z hlediska ochrany životního prostředí stanoví prováděcí právní předpis.

Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatelé distribučních soustav (§4,odst.1) jsou povinni na svém licenci vymezeném území přednostně připojit k přenosové soustavě nebo k distribučním soustavám zařízení za účelem přenosu nebo distribuce elektřiny z obnovitelných zdrojů, pokud o to výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů požádá a pokud splňuje podmínky připojení a dopravy elektřiny stanovené zvláštním právním předpisem.

Výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje podpora, má právo si vybrat (§4,odst.3), zda svoji elektřinu nabídne k výkupu regionální distribuční soustavě nebo zda za ni bude požadovat zelený bonus. Změna tohoto výběru je možná nejdříve za rok poté, co si výrobce závazně z těchto dvou možností jednu vybral a začal ji využívat. Změna výběru je prováděna vždy k 1. lednu následujícího kalendářního roku. Termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory stanoví prováděcí právní předpis.

Provozovatelé regionálních distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy jsou povinni vykupovat veškerou elektřinu z obnovitelných zdrojů (§4,odst.4), na kterou se vztahuje podpora, a uzavřít smlouvu o dodávce, pokud výrobce elektřinu z obnovitelných zdrojů nabídl, za podmínek podle §5 a za ceny podle §6 zákona. Součástí této povinnosti je i převzetí odpovědnosti za odchylku podle zvláštního právního předpisu.

Pokud výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje podpora, nenabídl tuto elektřinu k povinnému výkupu podle a prodal ji na trhu s elektřinou, je provozovatel příslušné regionální distribuční soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy povinen hradit výrobcí za tuto elektřinu zelený bonus vyjádřený v Kč/MWh (§4, odst.7).

Výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů a uplatňuje nárok na úhradu zeleného bonusu (§4,odst.15) je povinen uzavřít smlouvu na dodávku elektřiny

s jiným účastníkem trhu s elektřinou v souladu se zvláštním právním předpisem¹¹. Tato povinnost se nevztahuje na výrobce, který veškerou elektřinu, kterou vyrobil z obnovitelných zdrojů, sám spotřebovává.

Právo na úhradu zeleného bonusu se vztahuje i na výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů pro vlastní spotřebu (§4, odst.16). Povinnost hradit zelený bonus tomuto výrobcí vzniká provozovateli regionální distribuční soustavy, na jehož vymezeném území se výroba elektřiny tohoto výrobce nachází.

Výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu (§5, odst.5), je povinen předávat naměřené nebo vypočtené údaje o množství jím vyrobené elektřiny z obnovitelných zdrojů provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy. Splněním této povinnosti vzniká tomuto výrobcí nárok na úhradu zeleného bonusu a na vydání záruky původu.

ERÚ stanoví vždy na kalendářní rok dopředu výkupní ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů (§6, odst.1) samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů a zelené bonusy tak, aby

- a) byly vytvořeny podmínky pro naplnění indikativního cíle podílu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny ve výši 8 % v roce 2010 a
- b) pro zařízení uvedená do provozu

1. po dni nabytí účinnosti tohoto zákona bylo při podpoře výkupními cenami dosaženo patnáctileté doby návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů, kterými jsou zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji a doba využití zařízení a které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem,
2. po dni nabytí účinnosti tohoto zákona zůstala zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců; za uvedení zařízení do provozu se považuje též ukončení rekonstrukce technologické části stávajícího zařízení, změna paliva, nebo ukončení modernizace, zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávajícího zařízení,
3. před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona byla po dobu 15 let zachována minimální výše výkupních cen stanovených pro rok 2005 podle dosavadních právních předpisů se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců.

Výkupní ceny stanovené ERÚ (§6, odst.4) pro následující kalendářní rok nesmí být nižší než 95 % hodnoty výkupních cen platných v roce, v němž se o novém stanovení rozhoduje. Toto ustanovení se poprvé použije pro ceny stanovené pro rok 2007.

¹¹ Vyhl. č.373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu, ve znění pozdějších předpisů.

6.1.1 Vyhláška č. 475/2005 Sb.

Touto vyhláškou se provádějí některá ustanovení zákona č. 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů

Úplné znění vyhlášky je uvedeno v Příloze č. 2.

Základní pojmy (výťah):

- a) elektřinou vyrobenou z obnovitelných zdrojů se rozumí elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů ve výrobně naměřená v předávacím místě výroby a sítě provozovatele distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo svorková výroba elektřiny snížená o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, v případě společného spalování biomasy a neobnovitelného zdroje poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelných zdrojů,
- b) technologickou vlastní spotřebou elektřiny je spotřeba elektrické energie na výrobu elektřiny při výrobě elektřiny nebo elektřiny a tepla v hlavním výrobním zařízení i pomocných provozech, které s výrobou přímo souvisejí, včetně ztrát v rozvodu, vlastní spotřeby i ztrát na zvyšovacích transformátorech pro dodávku do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, je-li fakturační měření instalováno na jejich primární straně,
- c) ostatní vlastní spotřebou elektřiny je elektřina z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje právo na úhradu zeleného bonusu a která je účelně využita výrobcem či jinou fyzickou nebo právnickou osobou bez použití regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,
- d) svorkovou výrobou elektřiny se rozumí celková výroba elektřiny měřená na svorkách generátorů instalovaných ve výrobně.

Termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory a termíny oznámení záměru nabídnout elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů k výkupu jsou uvedeny v §3 (uvádíme pouze výťah):

Změnu zvoleného způsobu podpory (§3,odst.2) oznámí výrobce provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nejpozději do 30. listopadu kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, od kterého má ke změně dojít.

Vzor oznámení o výběru formy podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a o její změně (§3,odst.3) je uveden v příloze č.1 k této vyhlášce.

Předpokladem pro uplatnění podpory formou povinného výkupu (§3,odst.4) je předání údajů výrobcem o předpokládaném ročním množství elektřiny vyrobené z OZE a množství elektřiny nabídnuté výrobcem příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy k povinnému výkupu v termínech uvedených v §3,odst.5. Výrobce, jenž neuplatní právo na podporu formou povinného výkupu a hodlá využít podpory formou zelených bonusů, předá údaje o předpokládaném ročním množství vyrobené elektřiny v termínech podle §3,odst.5. Vzor hlášení o předpokládané výrobě elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů je uveden v příloze č.2 k této vyhlášce.

Termínem pro oznámení předpokládaného ročního množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy (§3,odst.5), jež má být v následujícím

kalendářním roce vyrobena z obnovitelného zdroje a uplatněna k podpoře, je vždy 31. srpen kalendářního roku. Pro nové výrobní předá výrobce tyto údaje nejméně čtyři měsíce před plánovaným uvedením výrobní do provozu.

Při rozhodnutí výrobce o přechodu z režimu podpory formou zelených bonusů do režimu výkupních cen je výrobci přiznána taková výše výkupních cen, jako kdyby podpora formou zelených bonusů nebyla uskutečněna a po celé uplynulé období nároku na podporu byla využívána podpora formou povinného výkupu (§3,odst.6).

Vzory oznámení o výběru formy podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a o její změně a hlášení a předávání údajů podle §3,odst.4 jsou Energetickým regulačním úřadem rovněž poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Indikativní hodnoty technických a ekonomických parametrů (§4,odst.2) samostatně pro jednotlivé podporované kategorie obnovitelných zdrojů a vybrané technologie, které při výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů umožňují splnit požadovaná ekonomická kritéria, jsou uvedeny v příloze č. 3 k této vyhlášce.

Pro malé vodní elektrárny, větrné elektrárny a fotovoltaické elektrárny jsou tyto hodnoty následující:

Energie vody – vodní elektrárny

- Předpokládaná doba životnosti nové výrobní je 30 let.
- Požadavek účinnosti využití primárního obsahu energie – účinnost nově instalované turbíny je uvažována v provozním optimu min. 85% (měřeno na spojení turbíny), u renovací starších typů alespoň 80%.
- Měrné investiční náklady a roční využití instalovaného výkonu zdroje:

Celkové měrné investiční náklady (Kč/kW_e)	Roční využití instalovaného výkonu (kWh/kW_e)
< 90 000	> 3 700
< 110 000	> 4 500
< 130 000	> 5 000

Energie větru – větrné elektrárny

- Předpokládaná doba životnosti nové výrobní je 20 let.
- Požadavek účinnosti využití primárního obsahu energie – roční průměrná rychlost větru v lokalitě výstavby větrné elektrárny ve výšce osy rotoru navrhované elektrárny se předpokládá 6 a více m/s.
- Měrné investiční náklady a roční využití instalovaného výkonu zdroje:

Celkové měrné investiční náklady (Kč/kW_e)	Roční využití instalovaného výkonu (kWh/kW_e)
< 36 500	> 1 800
< 38 500	> 1 900

Fotovoltaické elektrárny

- Předpokládaná doba životnosti nové výroby je 15 let.
- Požadavek účinnosti využití primárního obsahu energie – předpokládá se konstrukce a umístění fotovoltaických článků tak, aby bylo dosaženo roční svorkové výroby elektřiny alespoň 150 kWh na metr čtvereční aktivní plochy solárního panelu.
- Měrné investiční náklady a roční využití instalovaného výkonu zdroje:

Celkové měrné investiční náklady (Kč/kW_p)	Roční využití instalovaného výkonu (kWh/kW_p)
< 135 000	> 980

Pozn.:

kW_p vyjadřuje jednotku špičkového elektrického výkonu solárního panelu dosažitelného ze daných referenčních podmínek.

6.1.2 Ostatní vyhlášky k zákonu č. 180/2005 Sb.

Tyto vyhlášky jsou uvedeny pouze pro úplnost neboť se netýkají MVE, VTE ani FVE.

Jde o Vyhlášku č. 482/2005 Sb., o stanovení druhů, způsobů využití a parametrů biomasy při podpoře výroby elektřiny z biomasy a o Vyhlášku č. 502/2005 Sb., o stanovení způsobu vykazování množství elektřiny při společném spalování biomasy a neobnovitelného zdroje.

6.2 Zákon č. 458/2000 Sb. (energetický zákon)

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění zákona č. 262/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 278/2003 Sb., zákona č. 356/2003 Sb. a zákona č. 670/2004 Sb.

Uvádíme pouze výtah nejdůležitějších paragrafů týkajících se oblasti našeho zájmu.

Podnikání v energetických odvětvích

Podnikat v energetických odvětvích na území České republiky (§3, odst. 3) mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě státního souhlasu, kterým je licence udělená Energetickým regulačním úřadem. Licence podle tohoto zákona se neuděluje na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování propan-butanu a jeho směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, a na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v tomtéž objektu. Dále se licence podle tohoto zákona neuděluje na činnost, kdy odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání.

Licence

Licence (§4,odst.1) se uděluje nejvýše na 25 let (v oblasti elektroenergetiky), a to na
a) výrobu elektřiny, c) přenos elektřiny, e) distribuci elektřiny.

Podmínkou udělení licence fyzické osobě (§5,odst.1) je

- a) dosažení věku 21 let,
- b) úplná způsobilost k právním úkonům,
- c) bezúhonnost,
- d) odborná způsobilost nebo ustanovení odpovědného zástupce podle §6.

Žádá-li o udělení licence právnická osoba (§5,odst.2), musí podmínky podle odstavce 1 písm. a) až c) splňovat členové statutárního orgánu. Dále je podmínkou pro udělení licence právnické osobě ustanovení odpovědného zástupce.

Fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení licence (§5,odst.3), musí prokázat, že má finanční a technické předpoklady k zajištění výkonu licencované činnosti a že touto činností nedojde k ohrožení života a zdraví osob, majetku či zájmu na ochranu životního prostředí. Fyzická nebo právnická osoba žádající o udělení licence je povinna doložit vlastnické nebo užívací právo k energetickému zařízení, které má sloužit k výkonu licencované činnosti. Není-li žadatel o licenci vlastníkem energetického zařízení, je povinen doložit i souhlas vlastníka energetického zařízení s jeho použitím k účelům vymezeným tímto zákonem, a to nejméně po dobu, na kterou má být licence udělena. Energetické zařízení musí mít technickou úroveň odpovídající právním předpisům a technickým normám.

Finanční předpoklady není povinen prokazovat žadatel o licenci na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, pokud bude instalovaný elektrický výkon zařízení nižší než 200 kW.

Za bezúhonného (§5,odst.4) se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen

- a) pro trestný čin spáchaný úmyslně k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání alespoň 1 roku,
- b) pro trestný čin spáchaný úmyslně, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním a na který se nevztahuje písmeno a), nebo
- c) pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním, pokud se na něho nehledí, jako by nebyl odsouzen.

Odbornou způsobilostí pro udělení licence (§5,odst.5) se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání technického směru a 3 roky praxe v oboru nebo úplné střední odborné vzdělání technického směru s maturitou a 6 roků praxe v oboru. U výroby elektřiny nebo tepelné energie do instalovaného výkonu 1 MW včetně a samostatného distribučního zařízení elektřiny nebo rozvodného zařízení tepelné energie s instalovaným výkonem do 1 MW včetně postačuje vyučení v oboru a 3 roky praxe v oboru nebo osvědčení o rekvalifikaci k provozování malých energetických zdrojů nebo obdobné osvědčení vydané v jiném státě. U výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do instalovaného výkonu výroby 20 kWe není povinnost prokazovat odbornou způsobilost. Odbornou způsobilostí pro udělení licence na obchod s elektřinou a plynem se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe nebo úplné střední odborné vzdělání s maturitou a 6 roků praxe.

Odpovědný zástupce, je-li ustanoven, odpovídá za výkon licencované činnosti podle tohoto zákona.

Odpovědný zástupce musí splňovat podmínky pro udělení licence podle §5 odst. 1.

Funkci odpovědného zástupce lze vykonávat vždy jen pro jednoho držitele licence.

Je-li držitel licence právnickou osobou, je vždy povinen ustanovit odpovědného zástupce (§6,odst.4). Je-li držitel licence fyzickou osobou, je povinen ustanovit odpovědného zástupce, nesplňuje-li sám podmínku odborné způsobilosti.

Odpovědným zástupcem právnické osoby nesmí být člen dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu této právnické osoby.

Ustanovení odpovědného zástupce držitele licence schvaluje Energetický regulační úřad (§6,odst.6).

Přestane-li v průběhu výkonu licencované činnosti odpovědný zástupce svou funkci vykonávat, nebo přestane-li splňovat podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce, má držitel licence povinnost do 15 dnů navrhnout nového odpovědného zástupce. Do doby schválení nového odpovědného zástupce odpovídá za výkon licencované činnosti držitel licence (§6,odst.7).

Energetický regulační úřad rozhodne o udělení licence (§8,odst.1) na základě posouzení splnění podmínek pro její udělení podle §5. Neprokázal-li žadatel splnění podmínek podle §5, Energetický regulační úřad žádost zamítne. Energetický regulační úřad rovněž zamítne žádost, pokud žadatel ve stanovené lhůtě neodstranil nedostatky žádosti nebo žádost požadovaným způsobem nedoplnil.

Na každé výrobní, přenosové, přepravní, distribuční nebo rozvodné zařízení a na každé zařízení na uskladňování plynu lze vydat pouze jednu licenci (§8,odst.3).

Držitel licence je povinen neprodleně oznámit Energetickému regulačnímu úřadu změny podmínek pro udělení licence (§9,odst.1) a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle §7, předložit o nich doklady a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence.

Licence zaniká (§10,odst.1)

- a) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého,
- b) zánikem právnické osoby,
- c) uplynutím doby, na kterou byla licence udělena,
- d) rozhodnutím Energetického regulačního úřadu o zrušení licence.

Energetický regulační úřad licenci zruší (§10,odst.2), pokud její držitel

- a) přestal splňovat podmínky pro její udělení podle tohoto zákona,
- b) porušováním povinností stanovených tímto zákonem ohrožuje život, zdraví nebo majetek osob,
- c) při výkonu licencované činnosti závažným způsobem porušuje právní předpisy s touto činností související,
- d) požádal písemně o její zrušení.

Energetický regulační úřad může licenci zrušit (§10,odst.3), zjistí-li, že

- a) její držitel nezahájil výkon licencované činnosti v termínu stanoveném v rozhodnutí o udělení licence, nebo nevykonává licencovanou činnost po dobu delší než 24 měsíců,
- b) na majetek držitele licence byl prohlášen konkurs nebo byl zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku, nebo držitel licence vstoupil do likvidace.

Kontrolu v energetických odvětvích vykonává Státní energetická inspekce (§18).

Výrobce má právo (§23,odst.1)

- a) připojit své zařízení k elektrizační soustavě, pokud je držitelem licence na výrobu elektřiny a splňuje podmínky připojení k přenosové soustavě nebo k distribučním soustavám stanovené prováděcím právním předpisem a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,
- b) nabízet elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobně elektřiny na krátkodobém trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu,
- c) dodávat elektřinu prostřednictvím přenosové soustavy nebo distribuční soustavy v případě, že má uzavřenou smlouvu o dodávce elektřiny a smlouvu o přenosu a distribuci elektřiny nebo o přenosu elektřiny nebo o distribuci elektřiny, jde o dodávku elektřiny organizovanou operátorem trhu na krátkodobém trhu s elektřinou, nebo je požádán provozovatelem přenosové soustavy nebo příslušným provozovatelem distribuční soustavy o dodávku elektřiny,
- d) dodávat elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobně elektřiny pro vlastní potřebu a pro potřebu ovládaných společností, pokud mu to podmínky provozování přenosové soustavy a distribučních soustav umožňují,

Výrobce je povinen (§23,odst.2) – uvádíme pouze ustanovení pro malé energetické zdroje vyrábějící elektrickou energii

- a) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě,
- b) umožnit a uhradit instalaci měřicího zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřiny připojena; druhy měřicích zařízení, způsob jejich instalace, umístění a další podrobnosti měření obsahují Pravidla provozování přenosové soustavy nebo Pravidla provozování příslušné distribuční soustavy,
- c) zpřístupnit měřicí zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřiny připojena,
- h) dodržovat parametry kvality dodávané elektřiny stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo distribuční soustavy,
- i) podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením výrobní elektřiny; podrobnosti výpočtu výše podílu na oprávněných nákladech stanoví prováděcí předpis,
- n) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu s elektřinou, zaregistrováním se výrobce stává registrovaným účastníkem trhu s elektřinou.

Výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů (§31,odst.2) mají, pokud o to požádají a pokud splňují podmínky stanovené prováděcím právním předpisem, podmínky obsažené v Pravidlech provozování přenosové soustavy a Pravidlech provozování distribuční soustavy, právo k přednostnímu připojení svého zdroje elektřiny k přenosové soustavě nebo distribučním soustavám za účelem přenosu nebo distribuce.

Odchytky výkonu obnovitelných zdrojů elektřiny z důvodu přirozené povahy těchto zdrojů nesmí být důvodem odmítnutí práva podle předchozího odstavce.

Elektrická přípojka

Elektrická přípojka musí být zřízena a provozována v souladu se smlouvou a s Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy.

Náklady na zřízení elektrické přípojky hradí ten, v jehož prospěch byla zřízena (§45,odst.2). Vlastníkem přípojky je ten, kdo uhradil náklady na její zřízení. Vlastník elektrické přípojky je povinen zajistit její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života a zdraví osob či poškození majetku. Provozovatel distribuční soustavy je povinen za úplatu elektrickou přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud o to její vlastník písemně požádá.

Ochrannými pásmy jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výroby elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

Ochranné pásmo výroby elektřiny (§46,odst.7) je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 20 m kolmo na oplocení nebo na vnější líc obvodového zdiva elektrické stanice.

V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice (§46,odst.8) je zakázáno

- a) zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky,
- b) provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce,
- c) provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob,
- d) provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

Měření

Výrobci a koneční zákazníci (§49,odst.2) jsou povinni na svůj náklad upravit předávací místo nebo odběrné místo pro instalaci měřicího zařízení v souladu s podmínkami obsaženými v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy po předchozím projednání s provozovatelem přenosové soustavy nebo s příslušným provozovatelem distribuční soustavy.

Výrobci, koneční zákazníci a obchodníci mohou se souhlasem provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy pro vlastní

potřebu a na svůj náklad osadit vlastní kontrolní měřicí zařízení. Toto měřicí zařízení musí být zřetelně označeno.

Výrobci a koneční zákazníci jsou povinni závady na měřicích zařízeních, včetně porušení zajištění proti neoprávněné manipulaci, které zjistí, neprodleně oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy. Jakýkoliv zásah do měřicího zařízení bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy se zakazuje.

Výrobci či koneční zákazníci jsou povinni umožnit provozovateli přenosové soustavy a provozovateli distribuční soustavy přístup k měřicímu zařízení a neměřeným částem odběrného elektrického zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na náklad výrobce nebo oprávněného zákazníka zajišťuje instalaci vlastního měřicího zařízení a na svůj náklad zajišťuje udržování a pravidelné ověřování správnosti měření.

Má-li výrobce nebo oprávněný zákazník nebo obchodník pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí závadu na měřicím zařízení, má právo nechat je přezkoušet. Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy je povinen na základě písemné žádosti výrobce nebo oprávněného zákazníka nebo obchodníka do 15 dnů od jejího doručení vyměnit měřicí zařízení nebo zajistit ověření správnosti měření.

Je-li na měřicím zařízení, které je ve vlastnictví provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a ověřením správnosti měření provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady ten, kdo písemně požádal o přezkoušení měřicího zařízení a o ověření správnosti měření.

6.2.1 Vyhláška č. 426/2005 Sb. (udělování licencí)

Vyhláška č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích stanoví členění licencí pro účely regulace, vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, způsob určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, podrobnosti o finančních a technických předpokladech a způsobu jejich prokazování pro jednotlivé druhy licencí, podrobnosti prokazování odborné způsobilosti.

Vyhlášku je uvedena v úplném znění v Příloze č.3.

6.2.2 Vyhláška č.51/2006 Sb.

Vyhláška č.51/2006 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě v úplném znění je uvedena v Příloze č.4.

Zde je uvedeno pouze ustanovení o podílu žadatele o připojení (§10):

Měrný podíl žadatele o připojení výrobní elektřiny nebo odběrného zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu se určí podle způsobu připojení zařízení žadatele a v souladu s přílohou č. 6 k této vyhlášce

- a) na úrovni přenosové nebo distribuční soustavy o napěťové hladině zvláště vysokého napětí, velmi vysokého napětí a vysokého napětí v Kč/MW,
- b) na úrovni distribuční soustavy o napěťové hladině nízkého napětí hodnotou v Kč za každý A rezervovaného příkonu.

Podíl žadatele na nákladech spojených s připojením a se zajištěním nebo navýšením požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu se vypočítá jako součin měrného podílu podle přílohy č. 6 k této vyhlášce a žadatelem požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu.

Úhrada podílu žadatele na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu se neuplatňuje pokud nedochází ke změně technických podmínek připojení, t.j. v našem případě při nahrazení nebo úpravě stávajícího zařízení výrobní elektřiny, kdy nedochází k překročení existující technické kapacity vyvedení výkonu do přenosové nebo distribuční soustavy a při zachování standardních podmínek přenosu nebo distribuce elektřiny,

Příloha č.6 k vyhlášce uvádí pro výrobní měrný podíl žadatele na nákladech spojených s připojením a zajištěním požadovaného příkonu dle následující tabulky:

Místo připojení k napěťové hladině	Způsob připojení	Měrný podíl žadatele
přenosová soustava	v místě připojení podle stanoviska provozovatele přenosové soustavy	500 000 Kč/MW
distribuční soustava VVN	standardní – z přípojníc nové rozvodny, rozvodna typu H	1 200 000 Kč/MW
	nestandardní - připojení ve stávající stanici VVN, přímo z přípojníc nebo z vývodového pole vedením ve vlastnictví žadatele	150 000 Kč/MW
distribuční soustava VN	standardní	640 000 Kč/MW
	nestandardní – bez vedení zdroj – rozvodna	150 000 Kč/MW
distribuční soustava NN	3 fázové připojení	500 Kč/A

Standardní způsob připojení zahrnuje potřebné úpravy (výstavbu vstupních polí) v přípojně rozvodně (rozvodna typu H) včetně výstavby vedení VVN. Nestandardní způsob připojení zahrnuje pouze potřebné úpravy v přípojně rozvodně (paprskové připojení zařízení žadatele), bez výstavby připojovacího vedení.

6.2.3 Ostatní vyhlášky k z. č. 458/2000 Sb.

Ostatní vyhlášky k zákonu č. 458/2000 Sb., vztahující se k elektroenergetice, jsou uvedeny pouze ve výčtu v Příloze č. 5.

6.3 Zákon č. 406/2006 Sb. o hospodaření energií

Úplné znění zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, vyplývá ze změn provedených zákonem č. 359/2003 Sb., zákonem č. 694/2004 Sb., zákonem č. 180/2005 Sb. a zákonem č. 177/2006 Sb.

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹² a stanoví

- a) některá opatření pro zvyšování hospodárnosti užití energie a povinnosti fyzických a právnických osob při nakládání s energií,
- b) pravidla pro tvorbu Státní energetické koncepce, Územní energetické koncepce a Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů.

Uvádíme pouze vybraná ustanovení:

Státní energetická koncepce (§3,odst.1,2) je strategickým dokumentem s výhledem na 30 let vyjadřujícím cíle státu v energetickém hospodářství v souladu s potřebami hospodárského a společenského rozvoje, včetně ochrany životního prostředí, sloužícím i pro vypracování územních energetických koncepcí. Návrh státní energetické koncepce zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu a předkládá jej ke schválení vládě.

Územní energetická koncepce (§4,odst.1) vychází ze státní energetické koncepce a obsahuje cíle a principy řešení energetického hospodářství na úrovni kraje, statutárního města a hlavního města Prahy. Vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodárského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů (§5,odst.1) je dokument vyjadřující cíle v oblasti zvyšování účinnosti užití energie, snižování energetické náročnosti a využití jejich obnovitelných a druhotných zdrojů v souladu se schválenou státní energetickou koncepcí a zásadami udržitelného rozvoje¹³.

Výrobce elektřiny nebo tepelné energie (§6,odst.1) je povinen u nově zřizovaných zařízení pro výrobu elektřiny nebo tepelné energie zajistit alespoň minimální účinnost užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem. Tuto povinnost má i u zařízení na výrobu elektřiny nebo tepelné energie, u nichž se provádí změna dokončených staveb v rozsahu podle zvláštního právního předpisu.

Zákon stanoví povinnost zpracování energetických auditů (§9,odst.3). Povinnost podrobit energetické hospodářství a budovu, k nimž má vlastnické nebo jiné užívací právo, energetickému auditu se vztahuje mj. na každou fyzickou nebo právnickou osobu, která žádá o státní dotaci v rámci Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů, pokud instalovaný výkon energetického zdroje přesahuje 200 kW.

¹² Směrnice Rady č. 93/76/EHS ze dne 13. září 1993 o omezování emisí oxidu uhličitého prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti.

¹³ § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

Energetický audit provádí energetický auditor (§9,odst.1). Energetický audit musí být zpracován s využitím energeticky úsporných materiálů a postupů, objektivně a pravdivě. Energetický audit provedený v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem¹⁴ je zakončen písemnou zprávou.

Pokud energetické hospodářství a budovy byly povinně podrobeny energetickému auditu nebo byla na zpracování auditu využita státní dotace, je jejich vlastník a energetický auditor povinen poskytnout na vyžádání kopii zprávy o energetickém auditu ministerstvu, Státní energetické inspekci, kraji a obci, které jsou místně příslušné podle místa, v němž se nachází posuzované energetické hospodářství a budova, a to i v elektronické podobě.

Energetický auditor (§10,odst.1) je fyzická osoba, která je zapsána do seznamu energetických auditorů vedeného Ministerstvem průmyslu a obchodu, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

6.3.1 Vyhláška č. 214/2001 Sb.,

Vyhláška č. 214/2001 Sb. stanoví vymezení zdrojů energie, které budou hodnoceny jako obnovitelné.

Obnovitelným zdrojem pro výrobu elektřiny (§2) jsou:

- a) vodní energie v zařízeních do 10 MW_e,
- b) sluneční energie,
- c) větrná energie,
- d) biomasa v zařízeních do 5 MW_e,
- e) bioplyn,
- f) palivové články,
- g) geotermální energie.

Obnovitelným zdrojem pro výrobu tepelné energie (§3) jsou:

- a) sluneční energie,
- b) geotermální energie,
- c) biomasa v zařízeních do 20 MW_t,
- d) bioplyn,
- e) palivové články.

6.3.2 Nařízení vlády č. 63/2002 Sb.

Nařízení vlády č. 63/2002 Sb., o pravidlech pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na podporu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů ve znění nařízení vlády č. 428/2006 Sb.

Toto nařízení stanoví pravidla pro poskytování dotací ze státního rozpočtu k uskutečňování Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na podporu zvyšování účinnosti užití energie, snižování energetické náročnosti a využití jejích obnovitelných a druhotných zdrojů v souladu se schválenou státní energetickou koncepcí a zásadami trvale udržitelného rozvoje¹⁵ (dále jen "dotace").

Nařízení vlády č. 63/2002 Sb., je uvedeno v Příloze č.6 v úplném znění.

¹⁴ Vyhláška č. 213/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti náležitostí energetického auditu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ §6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

6.3.3 Ostatní vyhlášky k z. č. 406/2000 Sb.

Vyhlášky vztahující se k elektroenergetice uvádíme pouze ve výčtu v Příloze č. 5.

6.4 Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon)

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 20/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 222/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb.

Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství. Účelem tohoto zákona je též přispívat k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo záviselých suchozemských ekosystémů.

Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha.

Povrchové a podzemní vody (§3, odst. 1, 2, 3) nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují; práva k těmto vodám upravuje tento zákon. Za povrchové a podzemní vody se nepovažují vody, které byly z těchto vod odebrány. V pochybnostech o tom, zda se jedná nebo nejedná o povrchové nebo podzemní vody, rozhoduje vodoprávní úřad.

Vzhledem k rozsahu zákona jsou uvedena pouze ustanovení, která se dotýkají malých vodních elektráren.

Povolení k nakládání s vodami

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami (dále jen "povolení k nakládání s vodami") (§8, odst. 1) je třeba, jde-li o povrchové vody a nejde-li při tom o obecné nakládání s nimi,

1. k jejich odběru,
2. k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci,
3. k využívání jejich energetického potenciálu,
4. k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání,
5. k jinému nakládání s nimi,

Povolení k nakládání s vodami se vydává fyzickým nebo právnickým osobám (§8, odst. 2) k jejich žádosti. Fyzická nebo právnická osoba, která má platné povolení k nakládání s vodami podle odstavce 1 nebo podle předchozích předpisů (dále jen "oprávněný") je oprávněna nakládat s vodami v rozsahu a k účelu po dobu uvedenou v platném povolení.

Povolení k nakládání s vodami pro využívání jejich energetického potenciálu nemůže být vydáno na dobu kratší než 25 let (§9, odst. 6).

Povolení k nakládání s vodami (§11,odst.2) nezakládá práva k cizím pozemkům a stavbám ani nevzniká vodoprávnímu úřadu, správci vodního toku nebo vlastníku vodního díla právní povinnost náhrady oprávněným za nemožnost nakládat s vodami v maximálním povoleném množství a s určitými vlastnostmi.

Platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, která nabyla právní moci do 31.prosince 2001, zaniká nejpozději dnem 1. ledna 2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší. (viz č.II,odst.2 zákona č. 20/2004 Sb.).

Podle výkladu č.72 Ministerstva zemědělství ČR ze dne 19.5.2006 (č.j. 34669/2005-16300) na odběr povrchových vod za účelem jejich energetického využití se časové omezení platnosti nevztahuje.

Vodoprávní úřad

K provedení vodních děl, k jejich změnám a změnám jejich užívání, jakož i k jejich odstranění je třeba povolení vodoprávního úřadu (§15,odst.1). Slouží-li vodní dílo k nakládání s vodami a je-li vydání tohoto povolení k nakládání s vodami třeba, lze je povolit, bylo-li povoleno odpovídající nakládání s vodami nejpozději současně s povolením stavby vodního díla.

Vodoprávní úřad ve stavebním povolení stanoví povinnosti, popřípadě podmínky, za kterých je vydává, a účel, kterému má vodní dílo sloužit; stanovené povinnosti musí být v souladu s tímto zákonem.

Vodoprávní úřad vykonává působnost speciálního stavebního úřadu (§15,odst.4).

Minimální zůstatkový průtok

Minimálním zůstatkovým průtokem (§36,odst.1) je průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku.

Minimální zůstatkový průtok (MZP) stanoví vodoprávní úřad při udělení povolení k nakládání s vodami, které může mít za následek snížení průtoku vodního toku. Vodoprávní úřad přitom vychází z plánů oblastí povodí, z metodického pokynu vydaného Ministerstvem životního prostředí a přihlédne ke zjištěnému stavu povrchových a podzemních vod, zejména k výsledkům vodní bilance v daném povodí. Vodoprávní úřad může uložit vlastníkovu vodního díla za účelem kontroly dodržování MZP (§36,odst.3) povinnost osadit na vodním díle cejch nebo vodní značku a povinnost MZP pravidelně měřit a podávat příslušnému správci povodí zprávy o výsledcích měření.

Vodní toky jsou předmětem správy (§47,odst.1). Člení se na významné vodní toky a drobné vodní toky. Seznam významných vodních toků stanoví Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou.

Správu významných vodních toků zajišťují právnické osoby zřízené podle zvláštního zákona¹⁶ (dále jen "správci povodí"); pro účely tohoto zákona se považují za správce vodních toků.

¹⁶ Zákon č. 305/2000 Sb., o povodích

Správu drobných vodních toků nebo jejich ucelených úseků (48,odst.2) jsou oprávněny vykonávat obce, jejichž územím drobné vodní toky protékají, nebo fyzické nebo právnické osoby, popřípadě organizační složky státu, jimž drobné vodní toky slouží nebo s jejichž činností souvisejí, určené Ministerstvem zemědělství. O určení správcem drobného vodního toku rozhoduje Ministerstvo zemědělství na základě žádosti; to neplatí v případě určení správcem drobného vodního toku organizační složku státu.

Vlastníci staveb a zařízení v korytech vodních toků (§52,odst.1) jsou povinni odstraňovat předměty zachycené či ulpělé na těchto stavbách a zařízeních a nakládat s nimi podle zvláštního zákona.

Vodní díla

Vodní díla (§55,odst.1) jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže, stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků, stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu a další.

Užívání vodních děl jinými osobami (§57). Pokud má bezprostřední prospěch z vodního díla jiný oprávněný (§ 8) než vlastník tohoto vodního díla, je povinen podílet se na úhradě nákladů na údržbu tohoto vodního díla. Nedojde-li mezi vlastníkem vodního díla a oprávněným k dohodě o výši a způsobu úhrady nákladů, rozhodne soud. To neplatí v případě, že vlastník vodního díla je správcem vodního toku a osoba oprávněná k nakládání s vodami podle § 8 v tomto vodním díle je povinna platit platbu k úhradě správy vodních toků a správy povodí podle § 101, a v případě, že osoba oprávněná k nakládání s vodami podle § 8 užívá vodu pouze za účelem využití energetického potenciálu k výrobě elektřiny ve vodních elektrárnách do celkového instalovaného výkonu výroby 10 MWe.

Státní správu (§104,odst.1) podle tohoto zákona vykonávají vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí. Kontrolu nad jakostí povrchových vod stanovených vyhláškou ke koupání (§34) provádí krajská hygienická stanice, pokud zvláštní právní předpis tuto povinnost neukládá jiné osobě.

Vodoprávními úřady jsou:

- a) obecní úřady,
- b) újezdní úřady na území vojenských újezdů,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) krajské úřady,
- e) ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad (§108).

Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu Ministerstvo zemědělství (§108,odst.1).

Ministerstvo životního prostředí (§108,odst.2) vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech ochrany množství a jakosti povrchových a podzemních vod a to vč. stanovení minimálního zůstatkového průtoku a uložení povinnosti osadit na vodním díle cejch nebo vodní značku a povinnosti pravidelně měřit minimální zůstatkový průtok a podávat vodoprávnímu úřadu a správci povodí zprávy o výsledcích měření (§36),

Ministerstvo zdravotnictví (§108,odst.3) vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech stanovení povrchových vod využívaných ke koupání ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí.

Ministerstvo dopravy a spojů (§108,odst.4) vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech užívání povrchových vod k plavbě (§7).

Ministerstvo obrany (§108,odst.5) vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů.

6.4.1 Vyhlášky k z. č. 254/2001 Sb.

Vyhlášky vztahující se k MVE jsou uvedeny ve výčtu v Příloze č. 5.

6.5 Zákon č. 183/2006 Sb. (stavební zákon)

Po zpracování a prověření reálnosti záměru výstavby malé vodní elektrárny, větrné či fotovoltaické elektrárny investorem následují další kroky vedoucí k realizaci záměru.

Zejména se jedná o vztahy příslušné stavby k okolí a dotčeným stranám tak, jak vyplývají ze zákona č. 183/2006 Sb. (stavební zákon).

Pozn. 1:

Uvedený zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007 (s výjimkou ustanovení § 143 - 145, 147 a 151 která nabyla účinnosti již 1.7.2006) s tím, že řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (§ 190) se dokončí podle dosavadních právních předpisů (s některými výjimkami). U staveb pravomocně povolených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se provede kolaudační řízení podle dosavadních právních předpisů.

Pozn. 2:

Dosud platný zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) č. 50/1976 Sb. ve znění pozdějších předpisů byl zrušen, vč. prováděcích vyhlášek:

- Vyhl. č. 132/1998 Sb. a 492/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona

- Vyhl. č. 135/2001 Sb. a 570/2002 Sb.,o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci

Vzhledem k termínu nabytí účinnosti nového stavebního zákona nejsou dosud vydány příslušné prováděcí vyhlášky, jejichž vydání se předpokládá do konce r. 2006.

Zákon č. 183/2006 Sb. ze dne 14. 3. 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) upravuje:

- ve věcech územního plánování zejména cíle a úkoly územního plánování, soustavu orgánů územního plánování, nástroje územního plánování, vyhodnocování vlivů na udržitelný rozvoj území, rozhodování v území, možnosti sloučení postupů podle tohoto zákona s postupy posuzování vlivů záměrů na životní prostředí, podmínky pro výstavbu, rozvoj území a pro přípravu veřejné infrastruktury, evidenci územně plánovací činnosti a kvalifikační požadavky pro územně plánovací činnost

- ve věcech stavebního řádu zejména povolování staveb a jejich změn, terénních úprav a zařízení, užívání a odstraňování staveb, dohled a zvláštní pravomoci stavebních úřadů, postavení a oprávnění autorizovaných inspektorů, soustavu stavebních úřadů, povinnosti a odpovědnost osob při přípravě a provádění staveb
- podmínky pro projektovou činnost a provádění staveb, obecné požadavky na výstavbu, účely vyvlastnění, vstupy na pozemky a do staveb, ochranu veřejných zájmů a některé další věci související s předmětem této právní úpravy.

Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů¹⁷.

Stavební úřad

Stavební úřad vydává územní rozhodnutí, příp. územní souhlas. Dále poskytuje informace pro pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace a vykonává další činnosti podle zákona.

Obecným stavebním úřadem (§13) je

- a) ministerstvo pro místní rozvoj, které je ústředním správním úřadem ve věcech stavebního řádu,
- b) krajský úřad,
- c) Magistrát hlavního města Prahy a úřad městské části hlavního města Prahy určený statutem,
- d) magistrát územně členěného statutárního města a úřad jeho obvodu nebo městské části určený statutem,
- e) magistrát statutárního města,
- f) pověřený obecní úřad¹⁸,
- g) městský a obecní úřad, který tuto působnost vykonával ke dni 31. prosince 2006.

¹⁷ Například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění zákona č. 387/2004 Sb.

Působnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u staveb leteckých, staveb drah a na dráze, včetně zařízení na dráze, staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, vodních děl a staveb podléhajících integrovanému povolení¹⁹ orgány vykonávající státní správu na uvedených úsecích podle zvláštních právních předpisů ("speciální stavební úřady") (§15).

Speciální stavební úřady postupují podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpisy pro výše uvedené stavby nestanoví jinak. Povolení pro stavby mohou vydat jen se souhlasem obecného stavebního úřadu příslušného k vydání územního rozhodnutí, který ověřuje dodržení jeho podmínek; souhlas není správním rozhodnutím. Jestliže se nevydává územní rozhodnutí ani územní souhlas, postačí vyjádření obecného stavebního úřadu o souladu navrhované stavby se záměry územního plánování.

Územní plánování (§18 – §19) zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

Krajský úřad, úřad územního plánování, obecní úřad pověřený pro výkon činnosti pořizovatele a stavební úřad poskytují v rámci své působnosti jako předběžné informace²⁰ územně plánovací informace (§21) o

- a) podmínkách využívání území a změn jeho využití, zejména na základě územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace,
- b) podmínkách vydání regulačního plánu, územního rozhodnutí, včetně seznamu dotčených orgánů,
- c) podmínkách vydání územního souhlasu v případech, kdy je možno jím nahradit územní rozhodnutí, včetně seznamu dotčených orgánů,
- d) podmínkách provedení jednoduchých staveb bez předchozího územního rozhodnutí nebo územního souhlasu.

Žadatel o územně plánovací informaci musí v žádosti²¹ uvést konkrétní požadavky na informaci v souvislosti se svým záměrem na změnu v území a konkrétní údaje o svém záměru, zejména účel a technické provedení stavby nebo jiného opatření v území.

¹⁹ Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů.

²⁰ § 139 zákona č. 500/2004 Sb.

²¹ Obsahové náležitosti žádosti o územně plánovací informaci stanoví dosud nevydaný prováděcí právní předpis.

Územní plán

Územní plán (§43 - §60) stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání, uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Pořizuje se a vydává pro celé území obce, pro celé území hlavního města Prahy, popřípadě pro celé území vojenského újezdu. Územní plán se vydává formou opatření obecné povahy podle správního řádu. Je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí.

O pořízení územního plánu rozhoduje zastupitelstvo obce

- a) z vlastního podnětu,
- b) na návrh orgánu veřejné správy,
- c) na návrh občana obce,
- d) na návrh fyzické nebo právnické osoby, která má vlastnická nebo obdobná práva k pozemku nebo stavbě na území obce.

Náklady na zpracování územního plánu projektantem hradí obec, která rozhodla o pořízení. Pokud je pořízení změny územního plánu vyvoláno výhradní potřebou navrhovatele, může obec podmínit její pořízení částečnou nebo úplnou úhradou nákladů na její zpracování a na mapové podklady navrhovatelem.

Regulační plán (§61 - §75) v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezí veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.

Regulační plán²² nahrazuje v řešené ploše ve schváleném rozsahu územní rozhodnutí a je závazný pro rozhodování v území.

Umisťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit jejich vliv na využití území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu (§76 - § 83).

Každý, kdo navrhuje vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, je povinen dbát požadavků uvedených v § 90²³ a být šetrný k zájmům vlastníků sousedních pozemků a staveb, za tímto účelem si může vyžádat územně plánovací

²² Náležitosti obsahu regulačního plánu stanoví prováděcí právní předpis.

²³ § 90 Posuzování záměru žadatele

V územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.

informaci, nejsou-li mu podmínky využití území a vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu známy.

Územním rozhodnutím je rozhodnutí o

- a) umístění stavby nebo zařízení (dále jen "rozhodnutí o umístění stavby"),
- b) změně využití území,
- c) změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území,
- d) dělení nebo scelování pozemků,
- e) ochranném pásmu.

Územní rozhodnutí se nevydává pro území, pro které je vydán regulační plán, a to v rozsahu, v jakém nahrazuje příslušná územní rozhodnutí.

Stavební úřad může podle správního řádu spojit územní a stavební řízení, jsou-li podmínky v území jednoznačné, zejména je-li pro území schválen územní plán nebo regulační plán.

Rozhodnutí o umístění stavby (§79) vymezuje stavební pozemek, umísťuje navrhovanou stavbu, stanoví její druh a účel, podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlášení stavby a pro napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Rozhodnutí o změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území (dále jen "rozhodnutí o změně stavby") (§81) stanoví podmínky pro požadovanou změnu stavby a její nové využití nebo podmínky upravující vliv na životní prostředí a nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Rozhodnutí o změně stavby vyžadují např. nástavby, přístavby, resp. změny ve způsobu užívání stavby, které podstatně mění nároky stavby na okolí. Rozhodnutí o změně stavby ani územní souhlas nevyžadují však stavební úpravy nebo udržovací práce. Rozhodnutí o změně stavby může stavební úřad sloučit s řízením o změně v užívání stavby.

Rozhodnutí o ochranném pásmu se vydává zpravidla současně při rozhodování o umístění stavby, o změně využití území nebo o změně stavby; lze je vydat i samostatně. Rozhodnutí o ochranném pásmu chrání stavbu, zařízení nebo pozemek před negativními vlivy okolí nebo chrání okolí stavby či zařízení nebo pozemku před jejich negativními účinky.

Územní řízení

Územní rozhodnutí vydává příslušný stavební úřad na základě územního řízení nebo zjednodušeného územního řízení (§ 84 – 96).

Účastníky územního řízení jsou žadatel a obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn. Dalšími účastníky územního řízení jsou dále zejména vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno a osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis,

Pozn.:

Účastníky řízení nejsou nájemci bytů, nebytových prostor nebo pozemků.

Žádost o vydání územního rozhodnutí obsahuje veškeré náležitosti uvedené v § 86 (viz Příloha č..7), zejména základní údaje o požadovaném záměru, identifikační údaje pozemků a staveb a veškeré předepsané přílohy.

Obsahové náležitosti žádosti o vydání územního rozhodnutí a jejích příloh stanoví prováděcí právní předpis²⁴

Stavební úřad oznámí zahájení územního řízení a k projednání žádosti nařídí veřejné ústní jednání, je-li to účelné, spojí jej s ohledáním na místě; konání veřejného ústního jednání oznámí nejméně 15 dnů předem.

Žadatel zajistí, aby informace o jeho záměru a o tom, že podal žádost o vydání územního rozhodnutí, byla bezodkladně poté, co bylo nařízeno veřejné ústní jednání, vyvěšena na místě určeném stavebním úřadem nebo na vhodném veřejně přístupném místě u stavby nebo pozemku, na nichž se má záměr uskutečnit, a to do doby veřejného ústního jednání. Součástí informace je grafické vyjádření záměru, popřípadě jiný podklad, z něhož lze usuzovat na architektonickou a urbanistickou podobu záměru a na jeho vliv na okolí. Pokud žadatel uvedenou povinnost nesplní, stavební úřad nařídí opakované veřejné ústní jednání. Obsahové náležitosti uvedené informace stanoví prováděcí právní předpis²⁵.

Závazná stanoviska dotčených orgánů, námitky účastníků řízení a připomínky veřejnosti musí být uplatněny nejpozději při veřejném ústním jednání, jinak se k nim nepřihlíží. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které nesplňují uvedené požadavky, se nepřihlíží.

O námitce, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad rozhodne na základě obecných požadavků na výstavbu, obecných požadavků na využití území, závazných stanovisek dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti.

V územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů¹⁷, popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.

Územním rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby; vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu, může uložit zpracování prováděcí dokumentace stavby. V rozhodnutí stavební úřad rozhodne o námitkách účastníků řízení, v odůvodnění vyhodnotí připomínky veřejnosti a stanoví dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví tento zákon.

²⁴ dosud nevydaný

²⁵ dosud nevydaný

Není-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v §90²⁶ nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.

Po dni nabytí právní moci územního rozhodnutí stavební úřad předá žadateli jedno vyhotovení územního rozhodnutí opatřené záznamem o účinnosti spolu s ověřenou grafickou přílohou v měřítku katastrální mapy; územní rozhodnutí opatřené záznamem o účinnosti zašle také obci, pokud není stavebním úřadem, a popřípadě speciálnímu stavebnímu úřadu, který povede stavební řízení.

Obsahové náležitosti jednotlivých druhů územních rozhodnutí stanoví prováděcí právní předpis²⁷.

Územní rozhodnutí o umístění stavby, změně využití území, změně stavby a o dělení nebo scelování pozemků platí 2 roky ode dne nabytí právní moci, nestanoví-li stavební úřad v odůvodněných případech lhůtu delší. Dobu platnosti územního rozhodnutí může stavební úřad na odůvodněnou žádost prodloužit.

Územní rozhodnutí pozbývá platnosti, nebyla-li ve lhůtě platnosti podána úplná žádost o stavební povolení, ohlášení nebo jiné obdobné rozhodnutí podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů, nebylo-li započato s využitím území pro stanovený účel, nebo bylo-li stavební nebo jiné povolovací řízení zastaveno anebo byla-li podaná žádost zamítnuta po lhůtě platnosti územního rozhodnutí.

Územní rozhodnutí lze změnit na žádost oprávněného, jestliže se změnila územně plánovací dokumentace nebo jiné podklady pro územní rozhodnutí nebo podmínky v území, a to tak, že se jeho dosavadní část nahradí novým územním rozhodnutím. Návrh na změnu územního rozhodnutí projedná stavební úřad v rozsahu této změny. Územní rozhodnutí lze z moci úřední změnit nebo zrušit v řízení o umístění veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření. Dojde-li ke zrušení územního rozhodnutí po právní moci stavebního povolení nebo udělení souhlasu stavebního úřadu (§ 106 odst. 1)²⁸, územní rozhodnutí se již nevydává.

²⁶ § 90 Posuzování záměru žadatele -

V územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů[4], popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.

²⁷ Dosud nevydáný

²⁸ §106 (1) Ohlášenou stavbu, terénní úpravy nebo zařízení podle §104 odst. 2 může stavebník provést na základě písemného souhlasu stavebního úřadu; u dočasné stavby souhlas obsahuje dobu jejího trvání. Nebude-li stavebníkovi souhlas doručen do 40 dnů ode dne, kdy ohlášení došlo stavebnímu úřadu, ani mu v této lhůtě nebude doručen zákaz podle §107, platí, že stavební úřad souhlas udělil.

Stavební úřad může rozhodnout o umístění stavby, o změně využití území, o změně stavby a o dělení a scelování pozemků i ve zjednodušeném územním řízení, jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky.

Stavební řád

Součástí zákona je stavební řád (část 4).

Zákon stanoví stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu.

Jedná se např. o zařízení, která jsou součástí nebo příslušenstvím energetické soustavy, o stavební úpravy kotlen, pokud se při nich podstatně nemění jejich parametry, topné médium nebo způsob odvodu spalin, o topné agregáty, čerpadla a zařízení pro solární ohřev vody, o stavební úpravy energetických vedení, vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa a o vodovodní, kanalizační a energetické přípojky v délce do 50 m. Dále se jedná o udržovací práce, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu a vzhled stavby, životní prostředí a bezpečnost při užívání, o terénní úpravy a zařízení malého rozsahu a stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, apod.

Ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují mj. stavby do 300 m² zastavěné plochy a výšky do 10 m, s výjimkou staveb pro bydlení, a haly do 1000 m² zastavěné plochy a výšky do 15 m, pokud tyto stavby a haly budou nejvýše s jedním nadzemním podlažím, nepodsklepené a dočasné na dobu nejdéle 3 let a stavby do 25 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m. Ohlášení dále vyžadují větrné elektrárny do výšky 10 m, vodovodní, kanalizační a energetické přípojky (neuvedené v §103 odst. 1 písm. b) bodě 8) a stavební úpravy pro změny v užívání části stavby, kterými se nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se její vzhled a nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí²⁹.

Ohlášení stavby obsahuje údaje o stavebníkovi, o pozemku, ohlášené stavbě, jejím rozsahu a účelu, o způsobu a době provádění stavby a její jednoduchý technický popis; u dočasné stavby rovněž dobu jejího trvání a návrh úpravy pozemku po jejím odstranění. K ohlášení se připojí doklad prokazující vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku či stavbě, pokud stavební úřad nemůže existenci takového práva ověřit v katastru nemovitostí.

K ohlášení dále připojí projektová dokumentace nebo situační náčrt podle katastrální mapy s vyznačením umístění stavby, hranic se sousedními pozemky, polohy staveb na nich a jednoduché stavební nebo montážní výkresy specifikující navrhovanou stavbu nebo terénní úpravy. Projektová dokumentace se připojuje ve dvojím příp. trojím vyhotovení. K ohlášení se připojí závazné stanovisko dotčeného orgánu vyžadované zvláštním právním předpisem^{17, 30, 31}.

²⁹ Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

³⁰ Zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³¹ Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Ohlášenou stavbu, terénní úpravy nebo zařízení může stavebník provést na základě písemného souhlasu stavebního úřadu; u dočasné stavby souhlas obsahuje dobu jejího trvání. Nebude-li stavebníkovi souhlas doručen do 40 dnů ode dne, kdy ohlášení došlo stavebnímu úřadu, ani mu v této lhůtě nebude doručen zákaz (§107), platí, že stavební úřad souhlas udělil.

U výrobku, který plní funkci stavby, se k ohlášení připojí doklad podle zvláštního právního předpisu³² prokazující shodu jeho vlastností s požadavky na stavby podle §156. Pokud nelze takový doklad získat, připojí se k ohlášení technická dokumentace výrobce nebo dovozce, popřípadě další doklad, z něhož je možné ověřit dodržení požadavků na stavby. Stavební úřad rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, zakáže umístění nebo užívání výrobku, který plní funkci stavby, pokud nebylo prokázáno splnění požadavků na stavby nebo pokud by bylo narušeno životní prostředí v jeho okolí; ze stejných důvodů může nařídit i jeho odstranění.

Stavební řízení

Stavebnímu řízení jsou věnovány § 109 – 118, jejichž znění je uvedeno v Příloze č.8. Zákon vymezuje účastníky stavebního řízení, jimiž jsou zejména stavebník, vlastník stavby, na níž má být provedena změna či udržovací práce (není-li stavebníkem), vlastník stavby na pozemku nebo pozemku, na kterém má být stavba prováděna, vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno, apod.

Pozn.:

Účastníkem řízení není nájemce bytu, nebytového prostoru nebo pozemku.

Žádost o stavební povolení obsahuje kromě obecných náležitostí základní údaje o požadovaném záměru a identifikační údaje o pozemcích a stavbách. K žádosti stavebník připojí doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, projektovou dokumentaci, plán kontrolních prohlídek stavby, závazná stanoviska, popřípadě stanoviska nebo jiné doklady vyžadované zvláštními právními předpisy¹⁷, pokud je stavebník obstaral předem.

Projektová dokumentace, zpracovaná oprávněnou osobou, se předkládá zpravidla ve dvojím vyhotovení.

Stavební úřad přezkoumá podanou žádost a připojené podklady z toho hlediska, zda stavbu lze podle nich provést, a ověří zejména, zda projektová dokumentace je zpracována v souladu s územně plánovací dokumentací, s podmínkami územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, je úplná, přehledná, byla zpracována oprávněnou osobou³³ a zda jsou v odpovídající míře řešeny obecné požadavky na výstavbu. dále prověří, zda je zajištěn příjezd ke stavbě, včasné vybudování technického, popřípadě jiného vybavení potřebného k řádnému užívání stavby vyžadovaného zvláštním právním předpisem a zda předložené podklady vyhovují

³² Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky. Nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE, ve znění nařízení vlády č. 251/2003 Sb. a nařízení vlády č. 128/2004 Sb.

³³ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

požadavkům uplatněným dotčenými orgány. Stavební úřad ověří rovněž účinky budoucího užívání stavby.

Stavební úřad oznámí účastníkům řízení, kteří jsou mu známi, a dotčeným orgánům zahájení stavebního řízení nejméně 10 dnů před ústním jednáním, které spojí s ohledáním na místě, je-li to účelné.

Stavební úřad může ve stavebním řízení přizvat na svůj náklad projektanta, kterého stavebník pověřil koordinací projektové dokumentace stavby zpracovávané více projektanty nebo koordinací autorského dozoru (dále jen "hlavní projektant"); navrhne-li stavebník přizvání hlavního projektanta, hradí jeho náklady.

Účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.

Ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání, a rozhodne o námitkách účastníků řízení. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu.

U stavby obsahující technologické zařízení, u něhož je třeba ověřit způsobilost k bezpečnému užívání, dodržení podmínek stavebního povolení nebo integrovaného povolení podle zvláštního právního předpisu ³⁴, stavební úřad může uložit ve stavebním povolení provedení zkušebního provozu. V takovém případě předem projedná se stavebníkem dobu trvání zkušebního provozu.

Po dni nabytí právní moci stavebního povolení stavební úřad zašle stavebníkovi (příp. i vlastníkovi stavby) jedno vyhotovení ověřené projektové dokumentace spolu se štítkem obsahujícím identifikační údaje o povolené stavbě.

Stavební povolení pozbývá platnosti, jestliže stavba nebyla zahájena do 2 let ode dne, kdy nabylo právní moci. Dobu platnosti stavebního povolení může stavební úřad prodloužit.

³⁴ Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů.

Uzavře-li stavebník s autorizovaným inspektorem³⁵ smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace pro stavbu, kterou hodlá provést, může takovou stavbu pouze oznámit stavebnímu úřadu, jestliže byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109), a nejde o stavbu, která je zvláštním právním předpisem, územně plánovací dokumentací nebo rozhodnutím orgánu územního plánování přímo označena jako nezpůsobilá pro zkrácené stavební řízení. Stavebník k oznámení stavby připojí projektovou dokumentaci stanovenou prováděcím právním předpisem a certifikát vydaný autorizovaným inspektorem.

Autorizovaný inspektor certifikátem stvrzuje, že ověřil projektovou dokumentaci a připojené podklady a že navrhovaná stavba může být provedena.

Stavební úřad může na odůvodněnou žádost stavebníka nebo jeho právního nástupce povolit změnu stavby před jejím dokončením. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí popis změn a jejich porovnání se stavebním povolením a s projektovou dokumentací ověřenou stavebním úřadem, popřípadě autorizovaným inspektorem ve zkráceném stavebním řízení. K žádosti se připojí projektová dokumentace změn stavby, nebo kopie ověřené projektové dokumentace s vyznačením navrhovaných změn.

Změnu stavby lze projednat a povolit též ve zkráceném stavebním, případně územním řízení.

Užívání staveb (kolaudace)

Problematické užívání staveb se věnují § 119 - 131, uvedené v úplném znění v Příloze č. 9.

Dokončenou stavbu, popřípadě část stavby schopnou samostatného užívání, pokud vyžadovala stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu a byla provedena v souladu s ním, lze užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu nebo

³⁵ §143 – §151 Autorizovaným inspektorem může ministr pro místní rozvoj, po vyjádření České komory architektů nebo České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen "Komora"), jmenovat fyzickou osobu, která mj. dosáhla magisterského vzdělání architektonického nebo stavebního směru a je autorizovanou osobou podle zvláštního právního předpisu (Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů), prokázala nejméně 15 let praxe v projektové činnosti nebo v odborném vedení provádění staveb anebo na stavebním úřadu a prokázala právní a odborné znalosti a zkušenosti potřebné pro výkon funkce při zkoušce před odbornou komisí, jejíž členy jmenuje a odvolává ministr pro místní rozvoj.

Autorizovaný inspektor je pro výkon funkce jmenován s působností pro celé území České republiky na dobu 10 let.

Autorizovaný inspektor vykonává svoji činnost za úplatu, která se sjednává písemnou smlouvou a odpovídá za škodu způsobenou výkonem své činnosti. Před započatím činnosti a po celou dobu jejího trvání musí mít uzavřeno pojištění z odpovědnosti za škodu.

Autorizovaný inspektor nesmí svoji činnost vykonávat u staveb, na kterých se podílel, podílí nebo má podílet při jejich přípravě anebo provádění sám nebo osoba jemu blízká.

Autorizovaný inspektor je oprávněn na základě smlouvy se stavebníkem a na jeho náklad

- a) osvědčit způsobem stanoveným v §117, že navrhovaná stavba může být provedena,
- b) zpracovat odborný posudek (certifikát) pro vydání kolaudačního souhlasu nebo pro jiné účely podle tohoto zákona,
- c) dohlížet na provádění stavby.

kolaudačního souhlasu. Stavebník zajistí, aby byly před započítím užívání stavby provedeny a vyhodnoceny zkoušky předepsané zvláštními právními předpisy³⁶.

Stavebník je povinen oznámit stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby nejméně 30 dnů předem, nejde-li o stavbu podléhající kolaudačnímu souhlasu. S užíváním stavby pro účel, k němuž byla stavba povolena, může být započato, pokud do 30 dnů od oznámení stavební úřad užívání stavby nezakáže.

Stavebník předloží stavebnímu úřadu spolu s oznámením o užívání stavby, popřípadě se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu, dokumentaci skutečného provedení stavby, pokud při jejím provádění došlo k nepodstatným odchylkám oproti vydanému stavebnímu povolení, ohlášení stavebnímu úřadu nebo ověřené projektové dokumentaci. Jde-li o stavbu technické nebo dopravní infrastruktury, předloží dokumentaci skutečného provedení stavby vždy. Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí, doloží stavebník též vyhotovení geometrického plánu na tuto stavbu.

Stavební úřad do 15 dnů ode dne doručení žádosti stavebníka stanoví termín provedení závěrečné kontrolní prohlídky stavby a současně uvede, které doklady při ní stavebník předloží. Při závěrečné kontrolní prohlídce stavební úřad zejména zkoumá, zda byla stavba provedena podle vydaného stavebního povolení a ověřené projektové dokumentace a zda jsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu. Dále zkoumá, zda skutečné provedení stavby nebo její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí. Jestliže stavební úřad nezjistí závady bránící bezpečnému užívání stavby nebo rozpor se závaznými stanovisky, vydá do 15 dnů ode dne provedení závěrečné kontrolní prohlídky kolaudační souhlas, který je dokladem o povoleném účelu užívání stavby. Kolaudační souhlas není správním rozhodnutím.

Jsou-li na stavbě zjištěny závady bránící jejímu bezpečnému užívání nebo rozpor se závaznými stanovisky, stavební úřad kolaudační souhlas nevydá a rozhodnutím užívání stavby zakáže; účastníkem řízení je stavebník, vlastník stavby, popřípadě budoucí uživatel stavby. Odvolání proti rozhodnutí nemá odkladný účinek. Stavebník oznámí písemně odstranění nedostatků stavebnímu úřadu, který po ověření, že oznámení odpovídá skutečnosti, vydá kolaudační souhlas do 15 dnů ode dne, kdy mu došlo oznámení stavebníka.

Stavebník může doložit žádost o vydání kolaudačního souhlasu podle odstavce 1 též odborným posudkem (certifikátem) autorizovaného inspektora. V takovém případě může stavební úřad upustit od závěrečné kontrolní prohlídky stavby a vydat kolaudační souhlas na základě tohoto posudku.

Obsahové náležitosti žádosti o vydání kolaudačního souhlasu a náležitosti kolaudačního souhlasu stanoví prováděcí právní předpis³⁷.

Zkušebním provozem stavby se ověřuje funkčnost a vlastnosti provedené stavby podle projektové dokumentace. Pokud nebylo provedení zkušebního provozu uloženo stavebním povolením, může stavební úřad na podkladě požadavku dotčeného orgánu nebo žádosti stavebníka anebo v jiném odůvodněném případě

³⁶ Například § 4 vyhlášky č. 111/1981 Sb., o čištění komínů, § 15 a 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), § 4 vyhlášky č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení, ve znění nařízení vlády č. 352/2000 Sb.

³⁷ dosud nevydaný

stanovit rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, že kolaudační souhlas lze vydat jen po provedení zkušebního provozu. V rozhodnutí uvede zejména dobu trvání zkušebního provozu stavby, a je-li to nutné, stanoví pro něj podmínky, popřípadě podmínky pro plynulý přechod zkušebního provozu do užívání stavby. Vyhodnocení výsledků zkušebního provozu stavebník připojí k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu.

Vlastník stavby je povinen uchovávat po celou dobu trvání stavby ověřenou dokumentaci odpovídající jejímu skutečnému provedení podle vydaných povolení. V případech, kdy dokumentace stavby nebyla vůbec pořízena, nedochovala se nebo není v náležitém stavu, je vlastník stavby povinen pořídit dokumentaci skutečného provedení stavby. Při změně vlastnictví ke stavbě odevzdá dosavadní vlastník dokumentaci novému vlastníkově stavby.

Stavební úřady vykonávají soustavný dozor nad zajišťováním ochrany veřejných zájmů, ochrany práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob a nad plněním jejich povinností vyplývajících z tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení. Stavební úřad je oprávněn ve veřejném zájmu³⁸ provádět kontrolní prohlídky stavby, nařizovat vyklizení nebo odstranění stavby, nařizovat nutné zabezpečovací práce na stavbě, nařizovat nezbytné úpravy na stavbě, stavebním pozemku nebo na zastavěném stavebním pozemku, atd.

Stavební úřad provádí kontrolní prohlídku rozestavěné stavby ve fázi uvedené v podmínkách stavebního povolení, v plánu kontrolních prohlídek stavby, před vydáním kolaudačního souhlasu a v případech, kdy má být nařízeno neodkladné odstranění stavby, nutné zabezpečovací práce, nezbytné úpravy nebo vyklizení stavby; může provést kontrolní prohlídku též u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby a v jiných případech, kdy je to pro plnění úkolů stavebního řádu potřebné.

Při kontrolní prohlídce stavební úřad zjišťuje zejména mj. zda je stavba prováděna technicky správně a v náležité kvalitě, popřípadě použití stanovených stavebních výrobků, materiálů a konstrukcí, zda není ohrožován život a zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí, zda prováděním nebo provozem stavby není nad přípustnou míru obtěžováno její okolí, jsou prováděny předepsané zkoušky a zda je veden stavební deník, atd. Dále zjišťuje zda je stavba užívána jen k povolenému účelu a stanoveným způsobem a zda je řádně prováděna údržba stavby.

Kontrolní prohlídka probíhá na podkladě ověřené projektové dokumentace, popřípadě dokumentace zpracované do úrovně dokumentace pro provedení stavby.

Stavební úřad může nařídit vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku nezbytné úpravy jimiž se docílí, aby užívání stavby nebo jejího zařízení neohrožovalo životní prostředí, nepřiměřeně neobtěžovalo její uživatele a okolí hlukem, exhalacemi včetně zápachu, otřesy, vibracemi, účinky neionizujícího

³⁸ Veřejným zájmem se rozumí požadavek, aby stavba byla prováděna v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu, aby stavba byla užívána jen k povolenému účelu. Dále aby stavba neohrožovala život a zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost, životní prostředí, zájmy státní památkové péče, archeologické nálezy a sousední stavby, popřípadě nezpůsobovala jiné škody či ztráty, apod. Stavební úřad v rozhodnutí odůvodní konkrétní veřejný zájem, který zásah vyžaduje.

záření anebo světelným zářením nebo jimiž se odstraňují jiné hygienické, bezpečnostní, požární a provozní závady a závady na elektrickém zařízení stavby. Dále mj. spočívající v připojení stavby na technickou infrastrukturu a dále úpravy, jimiž se stavba vybavuje sociálním nebo jiným hygienickým zařízením, nebo k zajištění účinného odvádění a zneškodňování odpadních vod v souladu s právními předpisy, k usnadnění průtoku přívalových vod nebo k zamezení vnikání povrchových vod do staveb a na přilehlé pozemky, atd.

Stavebník je povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby; tato povinnost se týká i terénních úprav a zařízení. Přitom musí mít na zřeteli zejména ochranu života a zdraví osob nebo zvířat, ochranu životního prostředí a majetku, i šetrnost k sousedství. Je povinen pro účely projednání záměru podle tohoto zákona opatřit předepsanou dokumentaci. Vyžaduje-li zákon zpracování projektové dokumentace osobou k tomu oprávněnou, je stavebník povinen zajistit zpracování projektové dokumentace takovou osobou, pokud nemá potřebné oprávnění sám.

Při provádění stavby, pokud vyžadovala stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu, je stavebník povinen oznámit stavebnímu úřadu předem termín zahájení stavby, název a sídlo stavebního podnikatele, který bude stavbu provádět, u svépomocné formy výstavby jméno a příjmení stavbyvedoucího nebo osoby, která bude vykonávat stavební dozor; změny v těchto skutečnostech oznámí neprodleně stavebnímu úřadu. Před zahájením stavby je povinen umístit na viditelném místě u vstupu na staveniště štítek o povolení stavby a ponechat jej tam až do dokončení stavby, případně do vydání kolaudačního souhlasu.

Vlastník stavby je povinen udržovat stavbu³⁹ po celou dobu její existence, neprodleně ohlásit stavebnímu úřadu závady na stavbě, které ohrožují životy či zdraví osob nebo zvířata a umožnit kontrolní prohlídku stavby. Dále je povinen uchovávat stavební deník po dobu 10 let od vydání kolaudačního souhlasu, popřípadě od dokončení stavby, pokud se kolaudační souhlas nevyžaduje a uchovávat po celou dobu trvání stavby dokumentaci jejího skutečného provedení, rozhodnutí, osvědčení, souhlasy, ověřenou projektovou dokumentaci, popřípadě jiné důležité doklady týkající se stavby.

Vlastník zařízení, které podléhá stavebnímu zákonu, má obdobné povinnosti, tj. udržovat zařízení v řádném stavu po celou dobu jeho existence, neprodleně ohlásit stavebnímu úřadu závady na zařízení, které ohrožují životy či zdraví osob nebo zvířat, umožnit kontrolní prohlídku zařízení a uchovávat dokumentaci skutečného provedení zařízení, rozhodnutí, souhlasy a jiné důležité doklady týkající se zařízení po celou dobu jeho existence.

Pro stavbu mohou být navrženy a použity jen takové výrobky, materiály a konstrukce, jejichž vlastnosti z hlediska způsobilosti stavby pro navržený účel zaručují, že stavba při správném provedení a běžné údržbě po dobu předpokládané existence splní požadavky na mechanickou odolnost a stabilitu, požární bezpečnost, hygienu, ochranu zdraví a životního prostředí, bezpečnost při udržování a užívání stavby včetně bezbariérového užívání stavby, ochranu proti hluku a na úsporu energie a ochranu tepla.

³⁹ Údržbou stavby se rozumějí práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její užitelnost.

Výrobky pro stavbu, které mají rozhodující význam pro výslednou kvalitu stavby a představují zvýšenou míru ohrožení oprávněných zájmů, jsou stanoveny a posuzovány podle zvláštních právních předpisů⁴⁰.

Při provádění stavby vyžadující stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu musí být veden stavební deník, do něhož se pravidelně zaznamenávají údaje týkající se provádění stavby; u ohlašovaných staveb většinou postačí jednoduchý záznam o stavbě. Stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě je povinen vést zhotovitel stavby, u stavby prováděné svépomocí stavebník.

Po dokončení stavby předá její zhotovitel originál stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě stavebníkovi.

Obsahové náležitosti stavebního deníku a jednoduchého záznamu o stavbě a způsob jejich vedení stanoví prováděcí právní předpis⁴¹.

Vybrané činnosti

Vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu⁴².

Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlašované stavby, pro provádění stavby a pro nezbytné úpravy, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny.

Projektovou dokumentací je dokumentace pro vydání stavebního povolení, projektová dokumentace ohlášení stavby, projektová dokumentace pro provádění stavby a projektová dokumentace pro nezbytné úpravy.

Projektant odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace, jakož i za technickou a ekonomickou úroveň projektu technologického zařízení, včetně vlivů na životní prostředí. Je povinen dbát právních předpisů a obecných požadavků na výstavbu vztahujících se ke konkrétnímu stavebnímu záměru. Statické, popřípadě jiné výpočty musí být vypracovány tak, aby byly kontrolovatelné. Není-li projektant způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, která odpovídá za jí zpracovaný návrh. Odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci stavby jako celku tím není dotčena.

⁴⁰ Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky. Nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE, ve znění nařízení vlády č. 251/2003 Sb. a nařízení vlády č. 128/2004 Sb.

⁴¹ Dosud nevydaný

⁴² Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Provádět stavbu může jako zhotovitel jen stavební podnikatel, který při její realizaci zabezpečí odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím. Dále je povinen zabezpečit, aby práce na stavbě, k jejichž provádění je předepsáno zvláštní oprávnění⁴³, vykonávaly jen osoby, které jsou držiteli takového oprávnění.

Zhotovitel stavby je povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

Svépomocí může stavebník sám pro sebe provádět

- a) stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce uvedené v §103⁴⁴,
- b) stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce uvedené v §104⁴⁵.

Tyto uvedené stavby lze provádět svépomocí, pokud stavebník zajistí stavební dozor, není-li pro takovou činnost sám odborně způsobilý.

Vlastníci technické infrastruktury jsou povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby.

Pověřený zaměstnanec stavebního úřadu, orgánu územního plánování a orgánu obce (dále jen "oprávněná úřední osoba")⁴⁶, pokud plní úkoly podle tohoto zákona, je oprávněn vstupovat na cizí pozemky, stavby a do staveb s vědomím jejich vlastníků při

- a) zjišťování stavu stavby a pozemku,
- b) opatřování důkazů a dalších podkladů pro vydání správního rozhodnutí nebo opatření.

V případě bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob či zvířat, které nastalo v souvislosti s přípravou a prováděním neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací nebo vyklizení stavby ve veřejném zájmu, může oprávněná úřední osoba vstoupit na pozemek, stavbu a do stavby i bez vědomí jejich vlastníka. O tom musí vlastníka bez zbytečného odkladu informovat a uvést důvody, které k tomu vedly.

Zvláštní právní předpisy o vstupu na pozemky nebo do staveb v okruhu zájmů obrany, bezpečnosti nebo jiného zájmu státu nejsou dotčeny.

⁴³ Například zákon č. 360/1992 Sb., zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴ Stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující stavební povolení ani ohlášení

⁴⁵ Ohlašování jednoduchých staveb, terénních úprav, zařízení a udržovacích prací

⁴⁶ § 15 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

Závěrečná ustanovení

Závěrečná ustanovení mj. stanoví, že:

Ohlášení, žádosti, návrhy a další podání podle tohoto zákona, pro která prováděcí právní předpis určuje formuláře, lze činit pouze na těchto formulářích, a to i v elektronické podobě podepsané podle zvláštních právních předpisů⁴⁷.

Pokud tento zákon nebo jiný právní předpis vydaný k jeho provedení stanoví povinnost postupovat podle technické normy (ČSN, ČSN EN), musí být tato technická norma bezplatně veřejně přístupná.

6.6 Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb. upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „posuzování vlivů na životní prostředí“) a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování. Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí. Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů,^{1a)} a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.^{1b)} Tento podklad je jedním z podkladů v řízeních podle zvláštních právních předpisů.^{1a)}

V § 4 zákona se uvádí že předmětem posuzování jsou mj. i záměry uvedené v příloze č. 1 kategorii II, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 7.

V oblasti výstavby malých energetických zdrojů, využívajících obnovitelné zdroje energie, se toto dotýká zejména výstavby větrných elektráren s celkovým instalovaným výkonem vyšším než 500 kW_e nebo s výškou stožanu přesahující 35 metrů.

Ve smyslu § 6 je oznamovatel (ten, kdo hodlá provést záměr) povinen předložit oznámení příslušnému úřadu písemně a na technickém nosiči dat, popřípadě zaslat elektronickou poštou (dále jen „v elektronické podobě“), a to v počtu vyhotovení stanoveném dohodou s příslušným úřadem.

Náležitosti oznámení stanoví příloha č. 3 k tomuto zákonu. Pokud se jedná o záměr, který podléhá posouzení podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, musí oznamovatel vždy uvést nástin studovaných hlavních variant a stěžejní důvody pro jeho volbu vzhledem

⁴⁷ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů.

^{1a)} Například zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

^{1b)} Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

k vlivu na životní prostředí. Je možné předložit také oznámení s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 4 k tomuto zákonu, a to v počtu vyhotovení stanoveném dohodou s příslušným úřadem.

Cílem zjišťovacího řízení (§ 7) je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace vlivů záměru na životní prostředí, a to se zřetelem na

- a) povahu konkrétního záměru nebo druhu záměru,
- b) faktory životního prostředí uvedené v § 2, které mohou být provedením záměru ovlivněny,
- c) současný stav poznatků a metody posuzování.

U záměru uvedeného v příloze č. 1 kategorii II je cílem zjišťovacího řízení také zjištění, zda záměr (nebo změna) bude posuzován podle tohoto zákona.

Zjišťovací řízení se zahajuje a provádí na podkladě oznámení, vyjádření k němu obdržených a podle hledisek a měřítek uvedených v příloze č. 2 k zákonu.

Zjišťovací řízení ukončí příslušný úřad nejdéle do 35 dnů ode dne zveřejnění oznámení podle § 6. Pokud bylo předloženo oznámení s náležitostmi podle přílohy č. 4, stanoví se tato lhůta na 45 dnů. Příslušný úřad po ukončení zjišťovacího řízení neprodleně zašle jeho písemný závěr oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a v téže lhůtě jej bez příloh zveřejní.

Součástí písemného závěru je souhrnné vypořádání všech připomínek obsažených ve vyjádřeních. Nedílnou přílohou tohoto závěru jsou kopie všech obdržených vyjádření.

Pokud bylo předloženo oznámení s náležitostmi podle přílohy č. 4 a příslušný úřad neobdržel žádné odůvodněné nesouhlasné vyjádření k němu, může v závěru stanovit, že dokumentaci není třeba zpracovávat a oznámení se považuje za dokumentaci. V opačném případě příslušný úřad ve svém závěru stanoví, jak je třeba oznámení dopracovat tak, aby mohlo nahradit dokumentaci.

Pozn.:

Předmětem posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky („mezistátní posuzování“) je mj. i záměr uvedený v příloze č. 1 zákona, pokud dotčené území může zasahovat i mimo území České republiky.

Příslušný úřad postupuje při mezistátním posuzování ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí. Orgán kraje je povinen v případě záměru uvedeného v příloze č. 1 sloupci B postoupit jeho posuzování ministerstvu, jestliže zjistí, že se jedná o záměr, který může zasahovat i mimo území ČR.

Přílohy k zákonu č. 100/2001 Sb. jsou uvedeny v Příloze č. 10.

6.7 Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v posledním znění jsou od daně z příjmu osvobozeny příjmy fyzických osob (§4,odst.e) a právnických osob (§19,odst.d) z provozu:

- malých vodních elektráren do výkonu 1 MW,
- větrných elektráren,
- tepelných čerpadel,
- solárních zařízení,
- zařízení na výrobu a energetické využití bioplynu a dřevoplynu,
- zařízení na výrobu elektřiny nebo tepla z biomasy,
- zařízení na výrobu biologicky degradovatelných látek stanovených zvláštním předpisem,
- zařízení na využití geotermální energie,

a to v kalendářním roce, v němž byly poprvé uvedeny do provozu, a v bezprostředně následujících pěti letech.

Za první uvedení do provozu se považuje i uvedení zařízení do zkušebního provozu, na základě něhož plynuly nebo plynou poplatníkovi příjmy, a dále případy, kdy malá vodní elektrárna do výkonu 1 MW byla rekonstruována, pokud příjmy z této malé vodní elektrárny do výkonu 1 MW nebyly již osvobozeny.

Doba osvobození se nepřerušuje ani v případě odstávky v důsledku technického zhodnocení (§ 33) nebo oprav a udržování.

7. Podklady pro zpracování energetického auditu

Energetický audit je povinným podkladem pro žádosti o podpory ze strukturálních fondů EU i ze Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie.

Zároveň je často vyžadován při žádostech o úvěr od bankovních ústavů.

Energetický audit (EA) se zpracovává na základě zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií v platném pozdějším znění a vyhlášky č. 213/2001 Sb., kterou se vydávají podrobnosti náležitostí energetického auditu ve znění pozdějších změn.

Pro zpracování energetického auditu jsou nutné následující podklady:

7.1 Malé vodní elektrárny

Identifikační údaje

Uvádí se:

- zadavatel energetického auditu,
- vlastník a provozovatel předmětu energetického auditu pokud je různý od zadavatele,
- předmět auditu (název, adresa, vodní tok, říční km, katastrální území, kraj).

Hydrologické údaje

Tyto údaje je nutno si vyžádat od Českého hydrometeorologického úřadu (ČHMÚ) pro konkrétní tok a profil (M-denní a N-leté průtoky).

Údaje o spádových poměrech na lokalitě

Většinou se vyžaduje zaměření nivelizací, případně dle mapových podkladů nebo orientačně dle vlastního měření či dle údajů již vybudovaného díla.

Povolení s nakládání s vodami

Vydává odbor životního prostředí krajského úřadu nebo pověřených obcí či měst. Jde zejména o povolené množství odběru vody k energetickému využití a o minimální zůstatkový průtok (MZP), který musí být ponechán ve vodním toku.

Záměr (zásady technického řešení) nebo projekt pro územní nebo stavební řízení

Musí obsahovat návrh stavebnětechnického řešení, rozpočet (bez DPH) dle hlavních položek rozdělený na stavební a technologickou část.

Nabídky dodavatelů na hlavní technologická zařízení

Jedná se především o turbíny a generátory, součástí by měly být hlavní technická data vč. křivek účinnosti turbin. Nabídky by měly být od min. dvou až třech dodavatelů vč. investičních nákladů.

Způsob připojení MVE k distribuční elektrovodné síti

Výsledek jednání s energetickými společnostmi o připojení elektrárny do sítí nízkého (nn) nebo vysokého (vn) napětí a o výstavbě el. přípojky, případně i transformátoru.

Popis lokality vč. kopie katastrální mapy

Zde jde o popis stávajících staveb (např. jezu, náhonu, budov, odpadu atd.). V případě, že MVE již existuje i popis technologie a údaje o výrobě elektřiny za minulé období (min. za tři roky). Do kopie katastrální mapy se zakreslí i situace budoucího díla.

Informace o majetkoprávních vztazích

Nutno uvést, jak jsou vyřešeny majetkoprávní vztahy k pozemkům a případně i k budovám, kde má být MVE vybudována (vlastnictví investora nebo dlouhodobý nájem).

7.2 Větrné elektrárny

Identifikační údaje

Uvádí se:

- zadavatel energetického auditu,
- vlastník a provozovatel předmětu energetického auditu pokud je různý od zadavatele,
- předmět auditu (název, adresa, přesné umístění lokality, katastrální území, kraj).

Umístění lokality

Zde jde o typ lokality, nadmořskou výšku, zda se nenachází v chráněných krajinných oblastech (CHKO), v oblastech vyhlášených na ochranu ptactva (NATURA), dále o přístupnost pro stavební mechanizmy, vzdálenost od obydlí s ohledem na hlučnost atd.

Výsledky měření rychlosti větru v lokalitě

Požadují se výsledky měření provedené odbornou firmou. Postup měření je popsán v kap. 4.2. Předpokládá se, že bude k dispozici distribuční charakteristika rychlosti větru a vyhodnocena střední rychlost větru za rok.

Návrh velikosti větrné elektrárny

Jedná se o velikost výkonu elektrárny a zda jde o jednotlivou instalaci nebo o větrný park s několika jednotkami.

Záměr (zásady technického řešení) nebo projekt pro územní nebo stavební řízení

Musí obsahovat návrh stavebnětechnického řešení, rozpočet (bez DPH) dle hlavních položek rozdělený na stavební a technologickou část.

Nabídky dodavatelů na hlavní technologická zařízení

Jedná se především o větrná turbosoustrojí, součástí by měly být hlavní technická data vč. výkonové křivky větrné turbíny. Nabídky by měly být od min. dvou až třech dodavatelů vč. investičních nákladů.

Způsob připojení MVE k distribuční elektrovodné síti

Výsledek jednání s energetickými společnostmi o připojení elektrárny do sítí nízkého (nn) nebo vysokého (vn) napětí a o výstavbě el. přípojky, případně i transformátoru.

Kopie katastrální mapy

Do kopie katastrální mapy se zakreslí i situace budoucího VTE. Zároveň se uvede i rozloha pozemku.

Informace o majetkoprávních vztazích a postoj místních úřadů

Nutno uvést, jak jsou vyřešeny majetkoprávní vztahy k pozemkům, kde má být VTE vybudována (vlastnictví investora nebo dlouhodobý nájem) a jaký je postoj místních úřadů k budoucí elektrárně.

7.3 Fotovoltaické elektrárny

Identifikační údaje

Uvádí se:

- zadavatel energetického auditu,
- vlastník a provozovatel předmětu energetického auditu pokud je různý od zadavatele,
- předmět auditu (název, adresa, přesné umístění lokality, katastrální území, kraj).

Umístění a popis lokality

Zde jde o typ lokality, výměr plochy, nadmořskou výšku, orientaci vzhledem ke světovým stranám, dále o zastínění lokality, přístupnost lokality, vzdálenost od obydlí, frekventovaných silnic, průmyslových objektů a mimořádných zdrojů prašnosti.

Počet hodin slunečního svitu

Poskytuje tyto údaje ČHMU, je třeba je vyžadovat v měsíčních průměrech a celkem za rok.

Sluneční záření v lokalitě

Zjišťuje se z mapy globálního slunečního záření (viz kap.5.2).

Záměr (zásady technického řešení) nebo projekt pro územní nebo stavební řízení

Musí obsahovat návrh technického řešení vč. potřebné rozlohy pozemků, velikost instalovaného výkonu elektrárny, zda jde o pevnou instalaci nebo o instalaci s pohyblivými stojany, rozpočet (bez DPH) dle hlavních položek rozdělený na stavební a technologickou část.

Nabídky dodavatelů na hlavní technologická zařízení

Jedná se především o FV články a panely, případně o natáčecí zařízení (sledovače slunce), střídače atd. Součástí by měly být hlavní garantovaná technická data vč. účinnosti FV panelů a jejich degradace. Nabídky by měly být od min. dvou až třech dodavatelů vč. investičních nákladů.

Způsob připojení MVE k distribuční elektrovodné síti

Výsledek jednání s energetickými společnostmi o připojení elektrárny do sítí nízkého (nn) nebo vysokého (vn) napětí a o výstavbě el. přípojky, případně i transformátoru.

Kopie katastrální mapy

Do kopie katastrální mapy se zakreslí i situace budoucí fotovoltaické elektrárny. Zároveň se uvede i rozloha pozemku.

Informace o majetkoprávních vztazích a postoj místních úřadů

Nutno uvést, jak jsou vyřešeny majetkoprávní vztahy k pozemkům, kde má být FVE vybudována a jaký je postoj místních a krajských úřadů k budoucí elektrárně.

8. Ekonomické hodnocení projektů

Realizace projektu výstavby malé vodní elektrárny, větrné elektrárny nebo fotovoltaické elektrárny a jejich následný provoz je podnikatelská činnost, jejímž cílem je tvorba zisku.

To znamená, že investovaný kapitál, vynaložený na pořízení majetku (v tomto případě zejména hmotného investičního majetku - MVE, VTE či FVE) spolu s prací a přírodními obnovitelnými zdroji energie (OZE) musí vytvářet takový hospodářský výsledek, který bude dostatečný pro splacení investice v požadované době, a to s pokud možno minimálními riziky.

Je proto nezbytné, a to již v době přípravy výstavby nebo ještě lépe záměru, průběžně analyzovat parametry ekonomické efektivity připravovaného projektu výstavby MVE, VTE i FVE.

Jinými slovy:

Věcné řešení projektu výstavby jakéhokoliv zařízení, nejen energetického zdroje využívajícího obnovitelné zdroje energie, úzce souvisí s ekonomickým hodnocením, které slouží jako zpětná vazba pro úpravy věcného řešení.

8.1 Ekonomická analýza projektu

Ekonomická analýza slouží k základnímu vyhodnocení ekonomické efektivity jednotlivých variant projektu (investičního záměru).

Podstatou ekonomické analýzy investičního záměru (Projektu) je porovnání velikosti vynaloženého kapitálu (investiční náklady) s předpokládanými výnosy, které investice v budoucnosti přinese.

Hodnotí se projekt jako takový, tj. nepřihlíží se k nákladům na financování („koupě za hotové“), před zdaněním.

Pozn.:

Ekonomická analýza projektu je předepsanou součástí energetického auditu⁴⁸

Aby bylo možno provést ekonomickou analýzu uvažovaného Projektu, resp. jeho variant je nutno určit, pokud možno s co nejmenší chybou základní vstupní data, tj.:

- jednorázové (současné) náklady na pořízení daného majetku (investiční náklady MVE, VTE či FVE)
- budoucí výnosy (tržby za prodej elektřiny)
- budoucí provozní náklady, resp.- výdaje (bez odpisů)

⁴⁸ Vyhláška č. 213/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti náležitostí energetického auditu, ve znění pozdějších předpisů

Příprava projektu i získání dat pro ekonomické hodnocení je založeno na přijetí řady předpokladů technických i ekonomických. Přijetí těchto předpokladů je spojeno s riziky, se kterými je rovněž nutno uvažovat.

Tato rizika je možno členit na podnikatelská a finanční. Podnikatelská rizika je možno rozdělit na tzv. tržní rizika⁴⁹ (zda se výrobek prodá a za jakou cenu) a vnitřní rizika (chyby v řízení, nespolehlivost dodavatelů a odběratelů). Finanční rizika jsou např. riziko úvěrové, úrokové, kurzové, příp. riziko likvidity)

8.1.1 Investiční (pořizovací) náklady

Investiční (pořizovací) náklady jsou obvykle vynaloženy prakticky jednorázově (většinou v průběhu jednoho roku. Při stanovení jejich výše se vychází z rozpočtu provedeného zpracovatelem projektové dokumentace, případně zpřesněného dle nabídek dodavatele (v rámci výběrového řízení). Jejich součástí jsou i náklady na zpracování projektové dokumentace, příp. energetického auditu apod.

Rizikem zde může být jejich nepředvídaný nárůst v průběhu výstavby.

Pozn.:

Orientační měrné investiční náklady jsou uvedeny v příloze č. 3 vyhlášky č. 475/2005 Sb. v kap. 6.1.1.

8.1.2 Výnosy

Výnosy, tj. budoucí tržby za elektřinu je nutno vypočítat z objemu vyrobené, resp. prodané elektrické energie (snížení o vlastní spotřebu) a ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem v aktuálním cenovém rozhodnutí ERÚ.

Postup při výpočtu vyrobené elektrické energie byl popsán výše (kap. 3.5, 4.4 a 5.4).

Je třeba zdůraznit, že výpočet objemu výroby elektřiny není vhodné nijak nadsazovat (optimismus) ale naopak je třeba vycházet ze zajištěných (konzervativních) předpokladů.

Cenové rozhodnutí ERÚ č.10/2005 ze dne 18. listopadu 2005, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů je v plném znění uvedeno v Příloze č. 11. spolu s Cenovým rozhodnutím č. 1/2006 (změna).

Pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie v malých vodních elektrárnách⁵⁰, větrných elektrárnách a fotovoltaických elektrárnách platí tyto výkupní ceny (platné pro r. 2006) a zelené bonusy a určené podmínky:

Výkupní ceny a zelené bonusy pro malé vodní elektrárny:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
MVE uvedená do provozu po 1.1.2006 včetně v nových lokalitách	2 340	1 430
MVE uvedená do provozu po 1.1.2005 včetně a rekonstruovaná malá vodní elektrárna	2 130	1 220
MVE uvedená do provozu před 1.1.2005	1 660	750

⁴⁹ Minimalizováno zák. č. 180/2005 Sb. – povinný výkup za stanovené výkupní ceny po dobu 15 let

⁵⁰ Malou vodní elektrárnou se rozumí vodní elektrárna s instalovaným výkonem do 10 MWe včetně.

Pro měření a účtování dodávky elektřiny z malé vodní elektrárny za výkupní ceny elektřiny mohou být stanovena dvoutarifní pásma s těmito podmínkami, pokud se výrobce s provozovatelem příslušné regionální distribuční soustavy nebo provozovatelem přenosové soustavy nedohodnou jinak:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh v pásmu VT	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh v pásmu NT
MVE uvedená do provozu po 1.1.2006 včetně v nových lokalitách	3 800	1 610
MVE uvedená do provozu po 1.1.2005 včetně a rekonstruovaná malá vodní elektrárna	3 470	1 460
MVE uvedená do provozu před 1.1.2005	2 700	1 140

kde

VT - pásmo platnosti vysokého tarifu stanovené provozovatelem distribuční soustavy v minimální délce 8 hodin denně,

NT - pásmo platnosti nízkého tarifu, které platí v době mimo pásmo platnosti VT.

Rekonstruovanou malou vodní elektrárnou se rozumí stávající výrobní, na které byla po 13. srpnu 2002 provedena a dokončena rekonstrukce zařízení výrobní zvyšující technickou, provozní, bezpečnostní a ekologickou úroveň zařízení na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobny.

Za takovou rekonstrukci zařízení se považuje:

- a) výměna nebo generální oprava turbíny,
- b) výměna nebo převinutí generátoru,
- c) oprava elektročásti spočívající v zabránění působení zpětných vlivů na síť a vyhovující ČSN EN 50160,
- d) výměna regulačních zařízení, a
- e) výměna nebo instalace nového automatizovaného systému řízení.

Rekonstrukce zařízení výrobní je dokončena provedením všech prací uvedených pod písmenem a) až e), přičemž jednotlivé výrobní technologické celky, kterými je nahrazeno stávající zařízení, nesmí být ke dni ukončení rekonstrukce starší než 5 let.

Pozn.:

V návaznosti na uvedené cenové rozhodnutí ERÚ č. 10/2005, které definuje, co se rozumí rekonstruovanou malou vodní elektrárnou, a vzhledem k častým dotazům ze strany provozovatelů malých vodních elektráren vzniklo 12.4.2006 společné stanovisko Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce, uvedené v plném znění na www.eru.cz:

Malými vodními elektrárnami uvedenými do provozu po 1. 1. 2005 včetně a rekonstruovanými malými vodními elektrárnami se rozumí:

- 1. nově zřizované výrobní elektřiny, kromě výroben uvedených do provozu po 1. 1. 2006 včetně v nových lokalitách,*
- 2. stávající výrobní, u nichž byla po 13. 8. 2002 provedena a dokončena rekonstrukce zařízení výrobní zvyšující technickou, provozní, bezpečnostní a ekologickou úroveň zařízení na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobny.*

Pro nově zřizované výrobní elektrárny se uvedením do provozu rozumí datum, kdy tyto malé vodní elektrárny začaly na základě pravomocného rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny dodávat elektrickou energii do elektrizační soustavy, přičemž příslušným stavebním úřadem bylo vydáno rozhodnutí o užívání stavby podle § 76 a násl. stavebního zákona.

Stávajícími výrobními, u nichž byla po 13. 8. 2002 provedena a dokončena rekonstrukce zařízení výrobní, se rozumí výrobní, u kterých došlo k provedení všech těchto prací:

- a) výměna nebo generální oprava turbíny,*
- b) výměna nebo převinutí generátoru,*
- c) oprava elektročásti, spočívající v zabránění působení zpětných vlivů na síť a vyhovující ČSN EN 50160,*
- d) výměna regulačních zařízení,*
- e) výměna nebo instalace nového automatizovaného systému řízení.*

Novou lokalitou se rozumí lokalita, kde dosud nebyla umístěna výrobní elektrárna připojená k přenosové nebo distribuční soustavě.

Výkupní ceny a zelené bonusy pro větrné elektrárny:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
VE uvedená do provozu po 1.1.2006 včetně	2 460	2 020
VE uvedená do provozu od 1.1.2005 do 31.12.2005	2 700	2 260
VE uvedená do provozu od 1.1.2004 do 31.12.2004	2 830	2 390
VE uvedená do provozu před 1.1.2004	3 140	2 700

U větrných elektráren uvedených do provozu od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2005 a po 1. lednu 2006 včetně se minimální výkupní ceny podle bodu (1.7.) uplatňují pouze pro nově zřizované výrobní elektrárny, jejichž výrobní technologické celky (zejména rotor a generátor) nejsou starší než dva roky.

Výkupní ceny a zelené bonusy pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu po 1.1.2006 včetně	13 200	12 590
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu před 1.1.2006	6 280	5 670

Výkupní ceny se uplatňují za elektřinu dodanou a naměřenou v předávacím místě výroby a sítě provozovatele příslušné distribuční soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, které vstupuje do zúčtování odchylek subjektu zúčtování odpovědnému za ztráty v regionální distribuční soustavě nebo subjektu zúčtování odpovědnému za ztráty v přenosové soustavě.

Zelené bonusy se uplatňují za elektřinu dodanou a naměřenou v předávacím místě výroby a sítě provozovatele regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy a dodanou výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi a dále za ostatní vlastní spotřebu elektřiny podle zvláštního právního předpisu.

Výkupní ceny pro tyto zdroje uvedené do provozu po 1. lednu 2006 včetně pro rok 2007 neklesnou pod úroveň výkupních cen stanovených pro rok 2006.

Kromě toho Energetický regulační úřad svým Cenovým rozhodnutím č.14/2005 ze dne 30. listopadu 2005 stanovil ceny elektřiny a souvisejících služeb. V tomto rozhodnutí se týká zdrojů na bázi OZE bod (1) svými některými ustanoveními:

(1) Pevná cena pro decentrální výrobu a určené podmínky:

(1.1.) Výrobce, jehož zařízení je připojeno do napěťové hladiny VVN distribuční soustavy, účtuje na základě smlouvy územně příslušnému provozovateli distribuční soustavy cenu **20,00 Kč/MWh** za každou MWh skutečně dodané elektřiny naměřené v předávacím místě výrobce.

(1.2.) Výrobce, jehož zařízení je připojeno do napěťové hladiny VN distribuční soustavy, účtuje na základě smlouvy územně příslušnému provozovateli distribuční soustavy cenu **27,00 Kč/MWh** za každou MWh skutečně dodané elektřiny naměřené v předávacím místě výrobce.

(1.3.) Výrobce, jehož zařízení je připojeno do napěťové hladiny NN distribuční soustavy, účtuje na základě smlouvy územně příslušnému provozovateli distribuční soustavy cenu **64,00 Kč/MWh** za každou MWh skutečně dodané elektřiny naměřené v předávacím místě výrobce.

Je zřejmé, že stálé výkupní ceny po dobu 15 let trvání projektu znamenají významný stabilizační prvek a snížení rizik ve stanovení výše tržeb. Rizikem je zde hlavně optimismus při výpočtu objemu výroby elektřiny.

Cenová rozhodnutí, obsahující aktuální ceny pro následující rok vydává Energetický regulační úřad obvykle v listopadu a zveřejňuje na svých webových stránkách na adrese: www.eru.cz.

8.1.3 Náklady

Pro účely ekonomické analýzy projektu pracujeme s předpokládanými provozními náklady, resp. výdaji, které sestávají zejména z běžných provozních nákladů, jako jsou osobní náklady, spotřeba materiálu a energie, údržba, nájemné a pod. Dále je třeba zahrnout i případné náklady na pojištění zařízení, příp. provozovatele.

Není uvažováno s odpisy investičního majetku, které nejsou výdajem ale pouze nákladem, snižujícím základ daně z příjmu.

Rizikový je odhad očekávaných provozních nákladů, který je vhodné korigovat na základě zkušeností s provozem obdobných zařízení.

8.1.4 Prostá doba návratnosti

Rozdíl mezi tržbami a provozními náklady (obvykle v ročních hodnotách) je označen jako cash – flow projektu (tok hotovosti). Započítávají se do něj pouze skutečně získání nebo vydané peníze.

Pozn.:

Pro zjednodušení se obvykle uvažuje s rovnoměrným cash flow projektu v jednotlivých letech provozu.

Jsou-li výnosy (cash flow) projektu v jednotlivých letech různé, pak dobu splacení lze stanovit postupným načítáním ročních hodnot, až se kumulované částky vyrovnají s investičními náklady.

Prostou dobu návratnosti lze definovat jako dobu splacení pořizovacích nákladů (T_s), tj. počet let, za které postupně kumulované výnosy (cash flow projektu) přinesou hodnotu rovnající se hodnotě investice

$$T_s = \frac{IN}{CF}$$

kde: IN pořizovací náklady projektu

CF roční přínosy projektu (průměrné roční cash flow projektu, změna peněžních toků po realizaci projektu)

Je zřejmé, čím je kratší prostá doba návratnosti, tím je investice výhodnější.

Nevýhodou této metody je skutečnost, že nebere v úvahu výnosy po době splacení a časovou hodnotu peněz.

8.1.5 Časová hodnota peněz

Zatímco jednorázové náklady na investici jsou vynaloženy v relativně krátké době, očekávané výnosy z investice plynou řadu let. Zde působí tedy faktor času, který způsobuje, že hodnota dnešní peněžní jednotky je cennější než hodnota peněžní jednotky v budoucnu. To znamená, že hodnota peněz se v čase mění. Vzhledem ke skutečnosti, že výnosy projektu vznikají v delším období, je nezbytné je přepočítat na stejnou časovou bázi – obvykle rok pořízení investice.

Budoucí výnosy tedy přepočítáváme na současnou hodnotu, která je definována jako peněžní suma, která musí být investována, pokud má být ve stanovené době získána zpět o očekávané výnosy. Při přepočtu je užívána hodnota diskontu r , kterým je požadovaný výnos investora z vloženého kapitálu (při financování z vlastních zdrojů).

Současná hodnota je tedy obecně hodnota systému peněžních toků vztažených k referenčnímu datu (obvykle současnost), které leží časově před všemi platbami systému (všechny platby se tedy diskontují).

8.1.6 Reálná doba návratnosti

Reálná doba návratnosti, doba splacení pořizovacích nákladů při uvažování diskontu T_{sd} se vypočte z podmínky:

$$\sum_{t=1}^{T_{sd}} CF_t (1+r)^{-t} - IN = 0$$

kde: CF_t roční cash flow projektu po realizaci projektu za dobu T_{sd}

r diskont

$(1+r)^{-t}$ diskontní faktor (odúročitel)

8.1.7 Čistá současná hodnota (NPV)

Ukazatel NPV (Net Present Value) představuje rozdíl mezi současnou hodnotou očekávaných výnosů (Cash flow projektu) za dobu hodnocení (obvykle doba životnosti)

$$NPV = \sum_{t=1}^{T_z} CF_t \cdot (1+r)^{-t} - IN$$

kde: T_z doba životnosti (hodnocení) projektu

NPV je tedy rovná celkovému přínosu projektu vyjádřenému v dnešní hodnotě peněz a současných cenách.

Pozn.:

V případě hodnocení malých vodních elektráren i větrných a fotovoltaických elektráren se obvykle počítá s dobou hodnocení 15 let.

Metoda čisté současné hodnoty se doporučuje jako základní metoda hodnocení efektivnosti investic.

Může být doplněna indexem současné hodnoty, tzv. *index výnosnosti PI* (profitability index), který je definován jako podíl současné hodnoty cash flow projektu a nákladů na investici:

$$PI = \sum_{t=1}^{T_z} CF_t \cdot (1+r)^{-t} / IN$$

8.1.8 Vnitřní výnosové procento (IRR)

Hodnota vnitřního výnosového procenta (Internal Rate of Return), nebo jinak řečeno vnitřní míry výnosnosti je míra zisku (diskont), při níž čistá současná hodnota je nulová, tj. současná hodnota očekávaných výnosů (komulovaný diskontovaný cash flow projektu) se rovná současné hodnotě výdajů na investici.

IRR se vypočte z podmínky:

$$\sum_{t=1}^{T_z} CF_t \cdot (1+IRR)^{-t} - IN = 0$$

Protože $r = IRR$ je hledané číslo, je nutno k výpočtu užít iterativní metody.

Tato metoda je v praxi velmi oblíbená, protože udává předpokládanou výnosnost investice, kterou je možno porovnat s požadovanou hodnotou (diskont r).

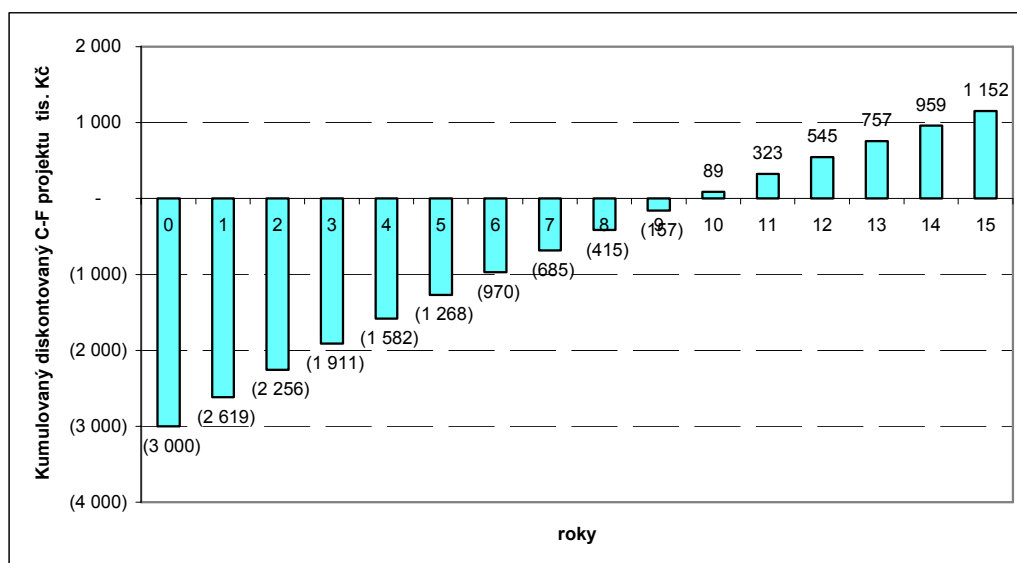
8.1.9 Příklad

Projekt výstavby MVE o investičních nákladech $IN = 3\,000\,000$ Kč. Roční průměrné cash flow projektu $CF_t = 400\,000$ Kč/rok. Doba hodnocení projektu $t = 15$ let. Požadovaná míra výnosnosti vlastních prostředků investora (diskont) $r = 5\%$.

Vypočtená reálná doba návratnosti činí cca 10 let. Hodnota NPV dosáhne za 15 let 1 152 000 Kč. Vypočtená hodnota IRR = 10,2 %.

Je tedy zřejmé, že se jedná o záměr ekonomicky efektivního projektu.

Pro názornost je uvedeno grafické znázornění:

Pozn.:

Výpočty výše uvedených ukazatelů je možno provést pomocí funkcí, které jsou standardní součástí tabulkového procesoru Excel.

8.2 Finanční analýza projektu

Finanční analýza na základě stejných metod a ukazatelů se zabývá veškerými finančními faktory předpokládané investice.

Zejména pracuje i s náklady na financování, analyzuje různé varianty financování (kombinace vlastních a cizích zdrojů), daňové vlivy a vyhodnocuje jejich ekonomickou efektivnost.

To znamená, mj. nezbytnost zahrnutí ceny cizích zdrojů⁵¹ do hodnoty diskontu, uvažovat s odpisy zařízení jako s položkou snižující základ daně z příjmu, atd. Cenou cizích zdrojů se rozumí zejm. úroky a různé poplatky.

Pozn.:

Osvobození OZE od daně z příjmu viz. kap. 6.7.

Výsledkem finanční analýzy projektu je návrh optimálního způsobu financování vybrané varianty projektu, např. kombinací vlastních a cizích zdrojů minimalizující daňové zatížení.

V rámci ekonomické i finanční analýzy je účelné pomocí citlivostní analýzy vyhodnotit rozhodující faktory, které mohou svou malou změnou rozhodujícím způsobem změnit ekonomickou efektivnost projektu a faktory, které i při velké změně parametry ekonomické efektivnosti projektu příliš neovlivní.

⁵¹ Např. úrok z úvěru nebo leasingové navýšení

V případě elektráren, využívajících obnovitelné zdroje energie je obvyklým rizikovým faktorem odhad investičních nákladů a optimistické předpoklady investora o objemu výroby a prodeje elektrické energie.

Specifickým rysem projektů malých vodních elektráren, větrných elektráren a fotovoltaických elektráren je minimalizace běžných podnikatelských rizik souvisejících s výkyvy trhu, tj. rizika snížení odbytu produkce a poklesu realizačních cen. Tato rizika jsou eliminována ustanoveními zákona č. 180/2005 Sb. (kap. 6.1) o povinném výkupu elektřiny z OZE, resp. zavedení zeleného bonusu a stabilními výkupními cenami po dobu 15 let.

9. Financování projektu

V případě pozitivního výsledku posouzení ekonomické efektivity projektu výstavby energetického zdroje využívajícího obnovitelné zdroje energie má realizátor (investor) v podstatě tyto možnosti financování:

- Vlastní zdroje
- Vydání akcií, příp. vydání obligací
- Úvěr od banky
- Finanční leasing

Každá z těchto možností má své výhody i nevýhody a záleží vždy na konkrétním případě.

V podmínkách České republiky není první možnost, až na výjimky, příliš častá. Většina potenciálních investorů nemá vlastní zdroje k dispozici v potřebné výši nebo je chtějí investovat v jiné oblasti podnikání.

Druhá možnost, emise cenných papírů, je vhodná pro financování projektů velkého rozsahu. Tato metoda je velmi složitá a pro investory menší velikosti prakticky nepřichází v úvahu. V každém případě je lepší konzultovat s bankovním ústavem či jinou finanční institucí.

Zbývající možnosti, úvěr a leasing přicházejí v úvahu nejčastěji a záleží na investovi, resp. realizátorovi projektu, kterou eventualitu si vybere – nejlépe s využitím výsledků kvalitně provedené finanční analýzy.

V každém případě bude bankovní ústav nebo leasingová společnost po investovi vyžadovat jeho podnikatelský záměr, daňová přiznání a účetní doklady za několik uplynulých období (Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát a Cash Flow), prohlášení o stávajících závazcích a způsob zajištění (ručení). Zpracování těchto podkladů (zejména kvalitního podnikatelského záměru) není jednoduchá záležitost a i možnosti ručení jsou u velké části investorů omezené.

Zvláštní důraz je kladen na zpracování podnikatelského záměru, který musí být přesvědčivý zejména z ekonomického hlediska. To znamená, musí přesvědčit finanční instituci, že klient je schopen úvěr nebo leasingové splátky bez problémů splácet.

Finanční plán v podnikatelském záměru musí být doveden až do účetních výkazů investora, zpracovaných výhledově až do doby splacení všech závazků vůči financující instituci.

Podnikatelský záměr by měl být oproštěn od technických detailů a zbytečných podrobností. Měl by však obsahovat i určité doklady o vnějších vazbách projektu (např. smlouvy nebo alespoň předběžné dohody o prodeji elektřiny, zajištění vstupů, potřebných pozemků atd.) i o odborném zajištění realizace projektu a jeho provozu (informace o dodavatelích, odpovědném zástupci atd.).

Často je i vhodné přiložit energetický audit.

Základní rozdíl mezi financováním investice finančním leasingem a úvěrem spočívá ve vlastnictví zařízení a tím i v tom, kdo zařízení účetně, resp. daňově odepisuje. Z toho vyplývají významné důsledky pro stanovení základu daně z příjmu.

V případě leasingového financování je základní právní normou, kromě Obchodního zákoníku, zejména Zákon o dani z příjmu. Ten stanoví nutné podmínky pro to, aby leasingová smlouva splňovala všechny náležitosti. To se týká zejména doby jejího trvání a zůstatkové ceny. Výhodou pro investora (u nových zdrojů na využití OZE prakticky nevyužitelnou) je možnost zahrnutí leasingových splátek do daňově uznatelných nákladů⁵². Další výhodou je i menší náročnost na zajišťovací instrumenty (možnost ručení např. zpětným odkupem dodavatele).

V podmínkách české ekonomiky je možno využít tohoto způsobu financování převážně pro financování technologických zařízení. Využití finančního leasingu pro stavební nebo liniové (vyvedení elektrického výkonu) části je, vzhledem k odpisovým dobám (viz Zákon o dani z příjmu), značně omezeno.

V případě úvěru od banky je vlastníkem zařízení příjemce úvěru a zařízení odepisuje tedy sám. Ze Zákona o dani z příjmu vyplývá, že doba odepisování je prakticky dvojnásobná oproti leasingovému odepisování a jako daňově uznatelné náklady je možno uplatnit pouze úroky z úvěru a daňový základ je možno dále snížit o odpisy.

V řadě případů, zejména u zdrojů u kterých již skončilo období osvobození od daně z příjmu je vhodné a účelné kombinovat obě varianty. Např. strojní vybavení financovat leasingem, zatímco stavební části financovat pomocí úvěru.

9.1 Aktuální bankovní produkty

Možnosti úvěrování výstavby či rekonstrukce a modernizace energetických zdrojů, využívajících obnovitelné zdroje energie se poslední dobou začínají vylepšovat. S rostoucí informovaností veřejnosti, zejména podnikatelské, a podporou státu a Evropské unie věnovanou využití OZE začíná i bankovní sektor nabízet specifické produkty vhodné k financování nejen obnovitelných zdrojů energie ale i obecně energeticky úsporných projektů.

Jedním z prvních produktů, zaměřených na financování energeticky úsporných projektů, včetně výstavby obnovitelných zdrojů energie, je úvěrový produkt FINESA (FINancování Energii Spořicími Aplikací), který nabízí Česká spořitelna, a.s. určený právnickým osobám ze segmentu malých a středních firem. Jedná se o investiční úvěr, na nějž je poskytnuta záruka IFC (International Finance Corporation) až do výše 50% úvěru. Minimální výše úvěru je od 2 mil. Kč, splatnost úvěru až 7 let (garance IFC). Zbývající část garancí je dohodnuta individuálně. Banka nabízí asistenci při přípravě projektu, vč. vyřízení garance, v ceně produktu.

⁵² Zákon o dani z příjmu

Další produkt, a to úvěr zejména na financování rekonstrukcí malých a středních vodních elektráren, nabízí GE Money Bank. Nabízí úvěr až do 100% hodnoty projektu (až do 70% ceny MVE podle odhadu) s délkou splatnosti až 10 let. Úvěr může být zajištěn vlastní MVE (vč. pozemku), směnkou a zástavou pojistného plnění.

9.2 Státní program na podporu úspor energie a využití OZE

Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů je hlavním nástrojem realizace Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů.

Investoři zařízení na výrobu elektřiny z OZE měli do r. 2005 možnost získat podporu prakticky pouze ze Státního programu na podporu úspor energie a využití OZE.

Dotace z části A programu (gesce MPO) mohla činit až 30 % investičních nákladů, nejvýše 3 mil. Kč.

Dotace z části B programu (gesce MŽP) mohla u obcí a neziskového sektoru činit až 90% ze základu pro výpočet podpory a u podnikatelských subjektů do 40%. Úvěr bylo možno nepodnikatelským subjektům poskytnout do 35% (bezúročně) a podnikatelskému sektoru do 90% s úrokem většinou 4% p.a. a s dobou splatnosti 12 let. Byl poskytován i příspěvek na částečnou úhradu úroku z úvěru (snížení úrokové sazby o 4% p.a.).

Podpora výroby elektřiny z OZE v rámci Státního programu v roce 2005 byla následující:

Typ OZE	Počet akcí	Instal. výkon	Výroba elektřiny	Investiční náklady	Dotace
gesce MPO		kW _{el.}	MWh/rok	tis.Kč	tis.Kč
MVE	9	1 277	3 703	59 555	15 909
FVE	1	1,856	2,138	412	120
Celkem část A	10	1 279	3 705	59 967	16 029
Gesce MŽP					
FVE*	14	33	25	15839	
Celkem část B	14	33	25	15 839	0

* program Slunce do škol (spíše osvětový)

V r. 2006 se snížil počet podpořených projektů na výstavbu zdrojů elektřiny z OZE v části A Programu (MPO) na 3 projekty MVE a v části B (MŽP) byly podpory na výstavbu zdrojů typu MVE a VTE zcela vyloučeny.

Důvodem bylo zahájení podpory uvedených typů projektů ze strukturálních fondů EU a nezbytnost vyčlenit prostředky ze státního rozpočtu a kofinancování.

9.3 Strukturální fondy EU

Programy EU jsou novým a významným zdrojem využívaným pro podporu záměrů Národního programu.

Investoři do výroby elektřiny z OZE měli od 1. 5. 2004 možnost získat podporu ze strukturálních fondů EU. Ta se uskutečňuje prostřednictvím dvou operačních programů:

9.3.1 Operační program Průmysl a podnikání (MPO)

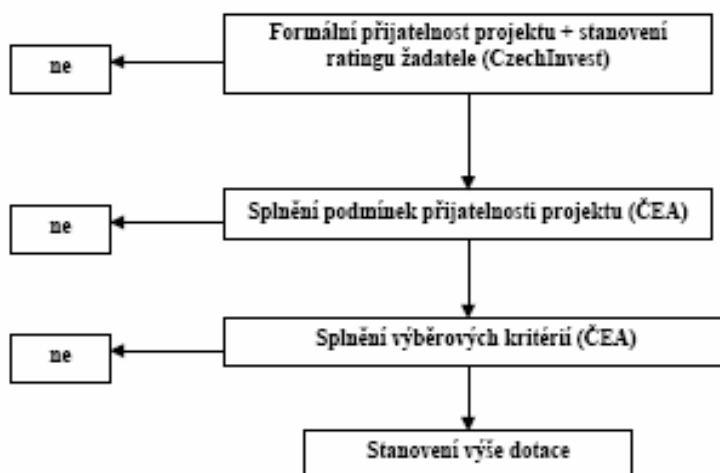
Součástí operačního programu pro roky 2004 až 2006 je dotační program **Obnovitelné zdroje energie** určený pro malé a středních podnikatele se záměrem využívat obnovitelné zdroje energie.

Program je zaměřen na výstavbu, obnovu nebo rekonstrukci zařízení na využívání OZE, na zavádění technologií výroby a výrobních zařízení s nízkou energetickou náročností a minimálními dopady na ekologii a využívajícími zařízení pro výrobu energie z OZE, na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla využívající OZE. Dotace může činit až 46 % investičních nákladů, nejvýše 30 mil. Kč. Pro období 2004 – 2006 je k dispozici 0,5 mld. Kč.

Základními zdroji informací jsou zejména internetové stránky Ministerstva průmyslu a obchodu (www.mpo.cz), České energetické agentury (www.ceacr.cz) a agentury Czechinvest (www.czechinvest.org). Kromě toho byla vydána celá řada informačních brožur.

Pozn.:

Posuzování projektu probíhá ve 3 fázích, a to:

Musí být splněny všechny následující podmínky:

- vyhovující finanční zdraví žadatele (rating),
- předložení energetického auditu, ze kterého projekt a žádost vychází,
- prokázání vlastnického nebo jiného práva k nemovitosti žadatele o podporu k nemovitostem (vč. pozemků). V případě nájemní smlouvy k nemovitostem (vč. pozemků), musí být tato smlouva sjednána minimálně na dobu deseti let od data zahájení projektu,

- d) úplnost a kvalita předkládaného projektu, v souladu s metodikou výběrových kritérií, účelnost projektu a dosažení úspor CO₂ musí potvrdit energetický audit,
- e) zajištěnost spolufinancování nákladů (žadatel o podporu doloží způsob financování projektu -ověřená kopie smlouvy o úvěru nebo úvěrového příslibu, aktuální stav finančních prostředků na účtu žadatele o podporu),
- f) příjemce podpory je povinen mít ve svém vlastnictví, v rámci projektu pořízený, dlouhodobý hmotný a nehmotný investiční majetek po dobu 5-ti let ode dne poskytnutí poslední platby,
- g) realizace projektu na území České republiky s výjimkou území hl. m. Prahy,
- h) podnikatelský záměr v předepsané struktuře,
- i) snížení emisí CO₂ minimálně o 60 tun ročně⁵³ v případě Programu OZE,
- j) výpočet uznatelných nákladů v podnikatelském záměru,
- k) technická realizovatelnost,
- l) zajištěnost hmotných vstupů a výstupů,
- m) realistický harmonogram realizace projektu.

Veškerá dokumentace a použité materiály, včetně provedení stavebních a montážních prací, musí odpovídat současně platným předpisům a ČSN.

Technická realizovatelnost se posuzuje podle předloženého energetického auditu. Předmětem podpory bude jen ověřená technologie, u níž je zaručeno dříve realizovanými projekty dosažení deklarovaných technických parametrů.

Zabezpečení vstupů a výstupů – posuzuje se podle předloženého energetického auditu a podnikatelského záměru.

U využití obnovitelných zdrojů energie je třeba deklarovat vstupy takto:

- v místě projektované výstavby větrné elektrárny musí být určena průměrná roční rychlost větru ve výšce 30 m buď dvěma matematickými modely (dynamický a statistický) s hodnotou nejméně 5,6 m/s nebo stožárovým měřením s přepočtem na pětiletý standard s hodnotou nejméně 5,2 m/s. V opačném případě žadatel prokáže, že průměrné roční využití instalovaného výkonu po dobu hodnocení projektu dosáhne minimální hodnoty 1 500 hod/r. Měření a teoretické výpočty jsou oprávněna provádět pracoviště s meteorologickým zaměřením. V případě pochybností požádá ČEA o přezkoumání Český hydrometeorologický ústav nebo Ústav fyziky atmosféry Akademie věd ČR,
- u malé vodní energie průměrný roční průtok a změna průtoků během roku za 5 let, u nově instalované turbíny u malých vodních elektráren se musí dosáhnout v provozním optimu minimálně účinnosti 85 % (měřeno na spojení turbíny), u renovací starších typů je nutno dosáhnout minimálně účinnosti 80 %, při nezbytnosti jejich koncepce automatického provozu jako průtočné MVE,
- u solárních systémů průměrná denní doba slunečního svitu a intenzita svitu za alespoň 3 roky,

⁵³ Emisní faktor oxidu uhličitého na vyrobenou elektřinu činí 1,17 t CO₂/MWh elektřiny.

Vyhoví-li žádost o dotaci podmínkám přijatelnosti, je posouzena dle metodiky výběrových kritérií, založené na bodovém ohodnocení jednotlivých kritérií. Projektový manažer posoudí projekt jako celek a vyhodnotí, jak projekt splňuje jednotlivá kritéria. Projektům, které získají u některého kritéria nebo v sumě méně než minimální počet bodů, dotaci nenavrhne. Ostatním projektům projektový manažer navrhne výši dotace s přihlédnutím k získaným bodům a vyčísleným uznatelným nákladům.

Expertní hodnotitelská komise posoudí projekt v širších souvislostech, zejména výši dotace navrženou projektovým manažerem a vydá doporučení řídicímu orgánu (Odbor strukturálních fondů MPO), který s konečnou platností rozhodne o nepřidělení či přidělení dotace a o její výši.

Ve 2. pololetí 2006 byl ukončen příjem žádostí o podporu v období 2004 – 2006, vzhledem k vyčerpání finančních prostředků.

Stav k 1.8.2006 byl (podle informace ČEA) následující:

Typ OZE	Počet projektů *	Instalovaný výkon	Výroba elektřiny	Investiční náklady	Dotace z OPPI
		kW _{el}	MWh/rok	tis.Kč	tis.Kč
MVE	13	10 467	44 500	395 000	112 000
VTE	9	13 160	29 000	408 000	147 000
FVE	5	1 860	1 872	260 000	93 000
Celkem	27	25 487	75 372	1 063 000	352 000

Pro období 2007 – 2013 je připravován nový obdobný dotační program Eko-energie v rámci nového Operačního programu Podnikání a inovace.

Pozn.:

V rámci přípravy nového programovacího období 2007 - 2013 pro využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU byl MPO připraven návrh nového Operačního programu Podnikání a inovace (OPPI), který vzala vláda ČR na vědomí dne 28. 6. 2006.

Operační program Podnikání a inovace navazuje na Operační program Průmysl a podnikání (OPPI), který byl vyhlášen po vstupu České republiky do Evropské unie pro zkrácené programovací období let 2004-2006. OPPI byl vytvořen v návaznosti na hlavní strategické dokumenty ČR (Strategie hospodářského růstu ČR, Strategie regionálního rozvoje, Strategie udržitelného rozvoje, Národní inovační politika, apod.). OPPI je v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti Evropské unie 2007–2013 (Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013) a rozpracovává významnou část strategického cíle Národního rozvojového plánu ČR 2007–2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“.

Operační program Podnikání a inovace je základním programovým dokumentem resortu průmyslu a obchodu pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v letech 2007–2013. Tento operační program, na jehož základě bude v příštím programovacím období českým podnikatelským subjektům podpora ze strukturálních fondů EU poskytována, vychází ze základních principů Lisabonské strategie, která je nově primárně orientována na dosažení vyššího hospodářského růstu a zaměstnanosti při respektování principů udržitelného rozvoje.

Cílem připravovaného programu Eko-energie je realizace příslušné části Operačního programu Podnikání a Inovace 2007 – 2013.

Cílem programu je prostřednictvím dotací nebo zvýhodněných úvěrů s finančním příspěvkem stimulovat aktivitu podniků, zejména malých a středních podniků (MSP), v oblasti snižování energetické náročnosti výroby, spotřeby primárních energetických zdrojů a vyššího využití obnovitelných a druhotných zdrojů a zároveň tak posílit dlouhodobou konkurenceschopnost podnikatelů a jejich udržitelný růst.

Podpora bude poskytována na projekty, jejichž cílem je:

- snížit energetickou náročnost na jednotku produkce při zachování dlouhodobé stability a dostupnosti energie pro podnikatelskou sféru,
- omezit závislost české ekonomiky na dovozu energetických komodit,
- snížit spotřebu fosilních primárních energetických zdrojů,
- podpořit začínající podnikatele v oblasti využití OZE,
- využít významný potenciál energetických úspor a využití OZE rovněž ve velkých podnicích,
- využít významný potenciál druhotných zdrojů energie.

Správcem programu je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (www.mpo.cz).

Poskytovatelem podpory ve formě dotace je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Implementační agenturou pro tento typ podpory je Česká energetická agentura (ČEA) (www.ceacr.cz).

Poskytovatelem podpory ve formě zvýhodněného úvěru a implementační agenturou pro tento typ podpory je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB), (www.cmzrb.cz).

Správcem jednotného informačního systému je CzechInvest (www.czechinvest.org).

Podporované aktivity budou:

- Využití obnovitelných a druhotných energetických zdrojů:
 - výstavba zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie vyrobené z obnovitelných a druhotných zdrojů energie
 - rekonstrukce stávajících výrobních zařízení za účelem využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie.
 - výroba briket a pelet z obnovitelných a druhotných zdrojů energie.
- Zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie:
 - modernizace stávajících zařízení na výrobu energie vedoucích ke zvýšení jejich účinnosti
 - zavádění a modernizace systémů měření a regulace,
 - modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla
 - zlepšování tepelně technických vlastností budov
 - využití ztrátové energie v průmyslových procesech

9.3.2 Operační program Infrastruktura (MŽP)

Součástí operačního programu pro roky 2004 až 2006 je dotační program **Využívání obnovitelných zdrojů energie** určený pro právnické osoby, které jsou založeny k nepodnikatelským účelům.

Program je zaměřen na rekonstrukci a stavbu elektráren využívajících k výrobě elektrické energie biomasu nebo jiné obnovitelné zdroje energie, na změny stávajících systémů na systémy využívající obnovitelné zdroje energie (např. tepelná čerpadla, aj.), na využití obnovitelných zdrojů energie pro dodávky tepla z obecních kotelen, na výstavbu kombinovaných zdrojů elektrické a tepelné energie využívajících biomasu a bioplyn. Dotace z ERDF (Evropský fond pro regionální rozvoj) může činit až 75% ze základu pro výpočet podpory nejvýše však ekvivalent 10 mil. EUR. K tomu lze akci kofinancovat ze SFŽP do celkové výše 90%.

Pro období 2004 – 2006 jsou celkové zdroje ze ERDF na Prioritu 3: Zlepšení environmentální infrastruktury celkem 142 mil. EUR, z čehož je na Opatření 3.3 – Zlepšování infrastruktury ochrany ovzduší (OZE je součástí Opatření 3.3.) vyčleněno 44,1 mil. EUR z veřejných zdrojů (ERDF 30,9 mil. EUR + rozpočty obcí 7,9 mil. EUR + SFŽP 5,3 mil. EUR).

K 1.10. 2006, dle sdělení ministerstva životního prostředí, byla přiznána podpora v rámci 1. až 3. Výzvy Operačního programu Infrastruktura pouze třem projektům, a to na výstavbu fotovoltaických zařízení o celkovém instalovaném výkonu cca 130 kW_{el} ve výši cca 35 mil. Kč.

10. Závěrečné shrnutí

Publikace se zabývá zdroji elektřiny, využívajícími obnovitelné primární zdroje energie. V podmínkách České republiky se jedná především o malé vodní elektrárny, větrné elektrárny a fotovoltaické elektrárny.

Obsahuje jak technické podmínky, tak i související legislativu, ekonomické hodnocení projektů a možnosti financování projektů. Jsou uvedeny i názorné příklady odvozené z konkrétních případů.

Závěrem je možno shrnout postup při přípravě výstavby zdrojů elektřiny využívajících obnovitelné zdroje energie do následujících rámcových kroků:

- výběr lokality a její posouzení z hlediska vhodnosti přírodních (hydrologie, rychlost větru, slunečního záření) a dalších podmínek
- předběžný odhad elektrického výkonu, příp. výkonové skladby a typu zařízení
- zjištění vlastnických vztahů k dotčeným cizím pozemkům, možnosti koupě či nájmu, postoj místních orgánů a veřejnosti
- předběžný odhad rozpočtu stavby a výpočet výroby elektřiny
- posouzení návratnosti projektu
- rozhodnutí o pokračování v přípravě výstavby
- projednání možnosti připojení zdroje na elektrovodnou síť
- žádost o povolení k nakládání s vodami (u malých vodních elektráren),
- zpracování dokladů a podkladů pro územní řízení, vč. projektové dokumentace
- žádost o územní rozhodnutí
- zpracování projektu pro stavební povolení, ostatních dokladů a podkladů
- žádost o stavební povolení
- výběrové řízení na dodavatele
- upřesnění rozpočtu stavby (na základě nabídek dodavatelů)
- ekonomická, příp. finanční analýza projektu
- jednání s financujícími institucemi
- zpracování energetického auditu (příloha k žádosti podporu)
- žádost o podporu ze Státního programu na podporu úspor energie a využití OZE nebo fondů EU
- zajištění financování stavby
- odborné provedení stavby elektrárny
- žádost o licenci k výrobě elektřiny (licence musí být vydána před zahájením dodávek elektřiny do elektrovodných sítí)
- žádost o vydání kolaudačního souhlasu k užívání stavby
- smlouva s příslušnou distribuční společností nebo s jiným účastníkem trhu s elektřinou o prodeji elektřiny

Použitá literatura

- 1) Roční zpráva o provozu ES ČR za rok 2005, Energetický regulační úřad 2006
- 2) Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 - 2009, usnesení vlády ČR č. 884/2005
- 3) Obnovitelné zdroje v roce 2005, výsledky statistického zjišťování, MPO, srpen 2006
- 4) Zpráva o plnění indikativního cíle výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů za rok 2004, MPO, MŽP, ERÚ, září 2005
- 5) Reálné podmínky a možnosti využití obnovitelných a netradičních zdrojů energie vč. malé kogenerace, SRC International CS s.r.o., 1998
- 6) ČSN 73 68 81 – malé vodní elektrárny
- 7) Energetická legislativa malých vodních elektráren, ČEA – poradenská knihnice, Josef Kašpar, HYDROKA Praha, 1997
- 8) Obnovitelné a alternativní zdroje energie, ČEA – poradenská knihnice, VŠB – Technická univerzita Ostrava, 1997
- 9) Obnovitelné zdroje a možnosti jejich uplatnění v České republice, ČEZ Praha, 2003
- 10) Větrná energetika č.1, 1998
- 11) Obnovitelné zdroje energie, Kolektiv autorů, Ministerstvo zemědělství, Praktická příručka 1993
- 12) Solární energie, fotovoltaika, M. Libra, V. Poulek, ČZU Praha, 2005
- 13) Fotovoltaika a fotovoltaické systémy v podmínkách ČR a jejich navrhování, ČEA – poradenská knihnice, J. Řehák, J. Bártek, R. Bařinka, SOLARTEC s.r.o., Rožnov pod Radh.
- 14) Nabídky firem a prospektové materiály
- 15) Mapy a podklady Českého hydrometeorologického úřadu Praha, 2006
- 16) Cipra Tomáš: Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou, HZ Praha, spol.- s r.o., 1995
- 17) Synek Miloslav a kol.: Nauka o podniku, VŠE Praha, 1996
- 18) Zeman Jiří a kol.: Jak postupovat při přípravě komunálních energetických projektů, SEVEN Praha, 1997
- 19) Výroční zpráva ČEA 2005

Seznam příloh

Příloha č.	
1	Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby z OZE
2	Vyhláška č. 475/2005 Sb.
3	Vyhláška č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích
4	Vyhláška č. 51/2006 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě
5	Přehled vyhlášek k zák. č. 458/2000 Sb., 406/2000 Sb., 254/2001 Sb.
6	Nařízení vlády č. 63/2002 Sb.
7	Žádost o vydání územního rozhodnutí - § 86 zák. č. 183/2006 Sb.
8	Stavební řízení - §109 – §118 zák. č. 183/2006 Sb.
9	Užívání staveb - §119 - §131 zák. č. 183/2006 Sb.
10	Přílohy k zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
11	Cenové rozhodnutí ERÚ č.10/2005 a č. 1/2006

ZÁKON č. 180/2005 Sb.

**o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie
a o změně některých zákonů
(zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

PODPORA VÝROBY ELEKTŘINY Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství [1] způsob podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a z důlního plynu z uzavřených dolů a výkon státní správy a práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.

- (2) Účelem tohoto zákona je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí
- a) podpořit využití obnovitelných zdrojů energie (dále jen "obnovitelné zdroje"),
 - b) zajistit trvalé zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů,
 - c) přispět k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti,
 - d) vytvořit podmínky pro naplnění indikativního cíle podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny v České republice ve výši 8 % k roku 2010 a vytvořit podmínky pro další zvyšování tohoto podílu po roce 2010.

§2

Základní pojmy

(1) Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu a energie bioplynu.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) biomasou biologicky rozložitelná část výrobků, odpadů a zbytků z provozování zemědělství a hospodaření v lesích a souvisejících průmyslových odvětví, zemědělské produkty pěstované pro energetické účely a rovněž biologicky rozložitelná část vytříděného průmyslového a komunálního odpadu,
- b) elektřinou z obnovitelných zdrojů elektřina vyrobená v zařízeních, která využívají pouze obnovitelné zdroje, a také část elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů v zařízeních, která využívají i neobnovitelné zdroje energie,
- c) hrubou spotřebou elektřiny v tuzemsku vyrobená elektřina s připočtením dovozů a odečtením vývozů elektřiny,
- d) zeleným bonusem finanční částka navyšující tržní cenu elektřiny a hrazená provozovatelem regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy výrobcí elektřiny z obnovitelných zdrojů, zohledňující snížené poškození životního prostředí využitím obnovitelného zdroje oproti spalování fosilních paliv, druh a velikost výrobního zařízení, kvalitu dodávané elektřiny,
- e) provozovatelem regionální distribuční soustavy držitel licence na distribuci elektřiny, jehož distribuční soustava je přímo připojena na přenosovou soustavu.

§3 Předmět podpory

(1) Podpora podle tohoto zákona (dále jen "podpora") se vztahuje na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů vyrobenou v zařízeních v České republice využívajících obnovitelné zdroje, s výjimkou větrných elektráren umístěných na rozloze 1 km² o celkovém instalovaném výkonu nad 20 MWe. v případě výroby elektřiny z biomasy se podpora vztahuje na druhy a způsoby využití biomasy, které z hlediska ochrany životního prostředí stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů je stanovena odlišně s ohledem na druh obnovitelného zdroje a velikost instalovaného výkonu výroby a v případě elektřiny vyrobené z biomasy i podle parametrů biomasy stanovených prováděcím právním předpisem.

(3) Při stanovení podpory podle odstavce 2 Energetický regulační úřad (dále jen "Úřad") ekonomicky zvýhodní pro účely výlučného spalování pevné biomasy využívání odpadní biomasy z dřevovýroby a průmyslového zpracování dřeva a v případě společného spalování pevné biomasy a neobnovitelného zdroje energie účelově pěstovanou energetickou biomasu.

(4) Podpora se rovněž vztahuje na výrobu elektřiny z důlního plynu z uzavřených dolů. Na tuto podporu se použijí ustanovení hlavy II a hlavy III obdobně; ustanovení §4 odst. 13, 14 a 18 se nepoužijí.

HLAVA II

PODPORA VÝROBY ELEKTŘINY Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

§4 Práva a povinnosti subjektů na trhu s elektřinou z obnovitelných zdrojů

(1) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatelé distribučních soustav jsou povinni na svém licenci vymezeném území [2] přednostně připojit k přenosové soustavě nebo k distribučním soustavám zařízení podle (dále jen "zařízení") za účelem přenosu nebo distribuce elektřiny z obnovitelných zdrojů, pokud o to výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů (dále jen "výrobce") požádá a pokud splňuje podmínky připojení a dopravy elektřiny stanovené zvláštním právním předpisem [2].

(2) Povinnost připojení zařízení výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů vzniká provozovateli té distribuční soustavy, kde jsou náklady na připojení nejnižší, s výjimkou případů prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého provozu distribuční soustavy.

(3) Výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje podpora, má právo si vybrat, zda svoji elektřinu nabídne k výkupu podle odstavce 4, nebo zda za ni bude požadovat zelený bonus. Změna tohoto výběru je možná nejdříve za rok poté, co si výrobce závazně z těchto dvou možností jednu vybral a začal ji využívat. Změna výběru je prováděna vždy k 1. lednu následujícího kalendářního roku. Termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Provozovatelé regionálních distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy jsou povinni vykupovat veškerou elektřinu z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje podpora, a uzavřít smlouvu o dodávce, pokud výrobce elektřinu z obnovitelných zdrojů nabídl, za podmínek podle §5 a za ceny podle §6. Součástí této povinnosti je i převzetí odpovědnosti za odchylku podle zvláštního právního předpisu [3].

(5) Provozovatelé regionálních distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy využívají elektřinu vykoupnou podle odstavce 4 na krytí ztrát. v případě, že okamžitý výkon povinně vykupované elektřiny z obnovitelných zdrojů podle odstavce 4 přesáhne objem elektřiny na krytí ztrát, je tento přesah hodnocen jako odchylka příslušného provozovatele regionální distribuční soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy.

(6) v případě výroby elektřiny vyráběné společně z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje energie je podpora poskytována pouze formou zelených bonusů.

(7) Pokud výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje podpora, nenabídl tuto elektřinu k povinnému výkupu podle odstavce 4 a prodal ji na trhu s elektřinou, je provozovatel příslušné regionální distribuční soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy povinen hradit výrobcí za tuto elektřinu zelený bonus vyjádřený v Kč/MWh.

(8) Odchylky výkonu zařízení z důvodů přirozené povahy obnovitelných zdrojů nesmí být důvodem neplnění povinností podle odstavce 4.

(9) Provozovatelé distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy mají podle zvláštního právního předpisu [3] odpovědnost za odchylku spojenou se zajištěním ztrát ve svých soustavách, kterou mohou přenést na jiný subjekt zúčtování.

(10) Náklady spojené s odchylkou výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů vykoupené podle odstavce 4 jsou uznatelnými náklady provozovatelů distribučních soustav a provozovatele přenosové soustavy pro výpočet regulovaných cen za distribuci a přenos a subjekt zúčtování má právo vyúčtovat tyto náklady provozovatelům distribučních soustav nebo provozovateli přenosové soustavy. Podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis.

(11) Výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů společně s elektřinou z neobnovitelných zdrojů energie, je povinen zajistit samostatné měření vyrobené elektřiny nebo výpočet vyrobeného množství elektřiny z obnovitelných zdrojů způsobem podle zvláštního právního předpisu [4].

(12) Výrobce, který vyrábí elektřinu společným spalováním biomasy a neobnovitelného zdroje energie, vykazuje množství elektřiny z obnovitelných zdrojů, skutečné nabytí množství biomasy a její kvalitu a skutečné využití veškeré nabyté biomasy pro účely výroby elektřiny způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

(13) Operátor trhu s elektřinou vydává na písemnou žádost výrobce vyrábějícího elektřinu z obnovitelných zdrojů potvrzení původu elektřiny z obnovitelných zdrojů (dále jen "záruka původu"). Záruku původu vydá operátor trhu s elektřinou do 30 kalendářních dnů od obdržení žádosti. Vzor žádosti o vydání záruky původu a vzor záruky původu stanoví prováděcí právní předpis.

(14) Uznání záruky původu vydané v jiném členském státě Evropských společenství provádí Ministerstvo průmyslu a obchodu.

(15) Výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů a uplatňuje nárok na úhradu zeleného bonusu v souladu s odstavcem 7, je povinen uzavřít smlouvu na dodávku elektřiny s jiným účastníkem trhu s elektřinou v souladu se zvláštním právním předpisem [3]. Tato povinnost se nevztahuje na výrobce, který veškerou elektřinu, kterou vyrobil z obnovitelných zdrojů, sám spotřebovává.

(16) Právo na úhradu zeleného bonusu se vztahuje i na výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů pro vlastní spotřebu. Povinnost hradit zelený bonus tomuto výrobcí vzniká provozovateli regionální distribuční soustavy, na jehož vymezeném území se výroba elektřiny tohoto výrobce nachází.

(17) Výrobce, který nabídl elektřinu k povinnému výkupu, musí uzavřít smlouvu s provozovatelem příslušné regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy.

(18) Do podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny v České republice může být započten dovoz elektřiny z obnovitelných zdrojů z ostatních členských států Evropských společenství pouze v případě, že vyvážející stát má obdobné ustanovení umožňující započtení dovozu. Elektřina z obnovitelných zdrojů bude do indikativních cílů podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny členských států Evropských společenství započtena pouze jednou. Podrobnosti evidence dovozu a vývozu elektřiny z obnovitelných zdrojů v České republice stanoví prováděcí právní předpis.

§5

Podmínky podpory, výkupu a evidence výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů

(1) Základním časovým úsekem pro výkup elektřiny z obnovitelných zdrojů je 1 hodina. u zařízení, která nejsou vybavena průběhovým měřením, může být mezi provozovatelem regionální distribuční soustavy nebo provozovatelem přenosové soustavy a výrobcem dohodnut i jiný časový úsek.

(2) Základním časovým úsekem pro vyhodnocování a zúčtování výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů je 1 měsíc, pokud se provozovatel regionální distribuční soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy nedohodnou s výrobcem jinak.

(3) Pokud elektřinu z obnovitelných zdrojů hodlá její výrobce nabídnout k výkupu podle §4 odst. 4, oznámí tuto skutečnost příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy. Termíny oznámení této skutečnosti stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Předáním údajů o množství elektřiny z obnovitelných zdrojů podle odstavce 6 provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy vzniká výrobcí nárok na úhradu zeleného bonusu stanoveného podle §6.

(5) Výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu, je povinen předávat naměřené nebo vypočtené údaje o množství jím vyrobené elektřiny z obnovitelných zdrojů provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy. Splněním této povinnosti vzniká tomuto výrobcí nárok na úhradu zeleného bonusu a na vydání záruky původu podle §4 odst. 13.

(6) o uskutečněné výrobě a výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů předává její výrobce naměřené nebo vypočtené údaje podle jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy podle zvláštního právního předpisu [3], [4].

§6

Výše cen za elektřinu z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů

(1) Úřad stanoví vždy na kalendářní rok dopředu výkupní ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů (dále jen "výkupní ceny") samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů a zelené bonusy tak, aby

- a) byly vytvořeny podmínky pro naplnění indikativního cíle podílu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny ve výši 8 % v roce 2010 a
- b) pro zařízení uvedená do provozu
 1. po dni nabytí účinnosti tohoto zákona bylo při podpoře výkupními cenami dosaženo patnáctileté doby návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů, kterými jsou zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji a doba využití zařízení a které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem,
 2. po dni nabytí účinnosti tohoto zákona zůstala zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců; za uvedení zařízení do provozu se považuje též ukončení rekonstrukce technologické části stávajícího zařízení, změna paliva, nebo ukončení modernizace, zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávajícího zařízení,
 3. před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona byla po dobu 15 let zachována minimální výše výkupních cen stanovených pro rok 2005 podle dosavadních právních předpisů se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců.

(2) Při stanovení výše zelených bonusů Úřad přihlíží též k zvýšené míře rizika uplatnění elektřiny z obnovitelných zdrojů na trhu s elektřinou.

(3) Při stanovení výkupních cen a zelených bonusů Úřad vychází z odlišných nákladů na pořízení, připojení a provoz jednotlivých druhů zařízení včetně jejich časového vývoje.

(4) Výkupní ceny stanovené Úřadem pro následující kalendářní rok nesmí být nižší než 95 % hodnoty výkupních cen platných v roce, v němž se o novém stanovení rozhoduje. Toto ustanovení se poprvé použije pro ceny stanovené pro rok 2007.

§7

Pravidelné vyhodnocování

(1) Úřad vždy k 30. červnu zveřejní v Energetickém regulačním věstníku [2] vyhodnocení podílu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny za minulý kalendářní rok a propočet očekávaných dopadů podpory na celkovou cenu elektřiny pro konečné zákazníky v nadcházejícím kalendářním roce.

(2) Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Úřadem předkládá vládě každoročně, poprvé v roce 2005, do 30. září zprávu, která zahrnuje analýzu pokroku dosaženého při plnění ustanovení §1 odst. 2 písm. d).

HLAVA III

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§8

Kontrola

Kontrolu dodržování tohoto zákona provádí Státní energetická inspekce (dále jen "inspekce") [2].

Správní delikty

§9

(1) Provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, který nevykoupí elektřinu z obnovitelných zdrojů podle §4 odst. 4 nebo neuhradí zelený bonus podle §4 odst. 7, se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

(2) Výrobci, který předá nepravdivé měřené nebo vypočtené údaje provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy o množství jím vyrobené elektřiny z obnovitelných zdrojů podle §5 odst. 5 a 6, se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

(3) Výrobci, který nezajistí samostatné měření elektřiny z obnovitelných zdrojů podle §4 odst. 11, se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(4) Výrobci, který nevykáže pravdivě správné množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, skutečné nabytí množství biomasy a její kvalitu a skutečné využití veškeré nabyté biomasy pro účely výroby elektřiny podle §4 odst. 12, se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(5) Výrobci, který nepředá naměřené nebo vypočtené údaje podle §5 odst. 6, se uloží pokuta do 100 000 Kč.

(6) Výrobci, který opakovaně předá nepravdivé měřené nebo vypočtené údaje o množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů podle §5 odst. 5 a 6, může inspekce rozhodnout o pozastavení nároku na úhradu výkupní ceny nebo zeleného bonusu, a to až na 2 roky.

§10

(1) Pokuty ukládá, vybírá a vymáhá inspekce. Na řízení o uložení pokuty podle tohoto paragrafu se vztahuje správní řád. Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zvláštního právního předpisu.

(2) Při stanovení výše pokuty se přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže územní inspektorát o něm nezažádal řízení do 1 roku, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává příslušný územní inspektorát. o odvolání proti uložení pokuty rozhoduje ústřední inspektorát.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahuje ustanovení §9.

(6) Pokuty jsou příjmem státního rozpočtu.

§11

Přechodné ustanovení

Právo volby zeleného bonusu podle §4 odst. 3 a podle §4 odst. 7 lze uplatnit od 1. ledna 2006.

§12

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

- (1) Ministerstvo životního prostředí vydá prováděcí právní předpis k provedení §3 odst. 1 a 2.
- (2) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydá prováděcí právní předpis k provedení §4 odst. 13 a §4 odst. 18.
- (3) Úřad vydá prováděcí právní předpis k provedení §4 odst. 3, §4 odst. 10, §4 odst. 12, §5 odst. 3 a §6 odst. 1 písm. b) bodu 1.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o hospodaření energií

§13

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění zákona č. 359/2003 Sb. a zákona č. 694/2004 Sb., se mění takto:

1. v §2 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena b) až e).

2. v §4 odst. 5 písm. c) se za slovo "energie" vkládá odkaz na poznámku pod čarou č. 1, která zní:

"[1] Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů)."

Dosavadní poznámka pod čarou č. 1 se označuje jako poznámka pod čarou č. 1a, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o ochraně ovzduší

§14

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 521/2002 Sb., zákona č. 92/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb. a zákona č. 695/2004 Sb., se mění takto:

1. v §2 odst. 1 se za písmenem u) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena v), w) a x), která včetně poznámek pod čarou č. 3c a 3d znějí:

"v) stanoveným objemem biopaliv minimální množství biopaliv nebo jiných paliv z obnovitelných zdrojů podle druhu, na které je poskytována oprávněným výrobcům biopaliv finanční podpora biopaliv pro určené období,

w) oprávněným výrobcem biopaliva osoba, která vyrábí biopaliva za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem [3c] a které byl podle vládou schválených zásad závazným způsobem přidělen podíl na stanoveném objemu pro určené období,

x) určeným obdobím období, po které je poskytována finanční podpora biopaliv [3d].

[3c] Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů.

[3d] Článek 16 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/96/ES ze dne 27. října 2003 o zdanění energetických výrobků a elektřiny."

2. v §3 odstavce 10 zní:

"(10) Osoba uvádějící motorové benziny a motorovou naftu do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky je povinna zajistit, aby jí uváděný sortiment pohonných hmot obsahoval stanovený objem biopaliv podle druhu stanovený prováděcím právním předpisem. Tímto prováděcím právním předpisem se také určí období, na které se stanovený objem vztahuje."

3. v §3 se za odstavec 10 vkládají nové odstavce 11 až 13, které včetně poznámek pod čarou č. 7a a 7b znějí:

"(11) Osoba podle odstavce 10 je povinna každoročně k 31. lednu informovat Generální ředitelství cel o celkovém množství paliv pro dopravní účely jí uvedených v uplynulém kalendářním roce do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky a o podílu biopaliv na tomto množství.

(12) Osoba podle odstavce 10 je povinna vykupovat v rámci stanoveného objemu od oprávněných výrobců biopaliva jimi vyráběná biopaliva v množství odpovídajícím jejímu podílu na trhu s palivy pro dopravní účely na území České republiky v přepočtu podle energetického obsahu, a to za minimální výkupní ceny stanovené podle zvláštního právního předpisu [7a] (dále jen "minimální výkupní ceny"), vyjma bioetanolu pro dopravní účely (dále jen "bioetanol"), přímo, bioetanol od Správy státních hmotných rezerv [7b]. Bioetanol Správa státních hmotných rezerv vykupuje za minimální výkupní ceny stanovené podle zvláštního právního předpisu [7a] ve stanoveném objemu od oprávněných výrobců ve výši jejich podílu na stanoveném objemu.

(13) Pokud osoba podle odstavce 10 nevykoupí množství bioetanolu podle odstavce 12 od Správy státních hmotných rezerv zcela nebo i zčásti, je povinna zaplatit Správě státních hmotných rezerv cenu, za kterou Správa státních hmotných rezerv nevykoupené množství vykoupila, náklady s výkupem spojené a sankci ve výši jednonásobku ceny podle §45a za nevykoupené množství. Výše ceny se stanoví jako průměrná cena v kalendářním roce, v němž došlo k nesplnění povinnosti.

[7a] Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

[7b] §3 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů."

Dosavadní odstavec 11 se označuje jako odstavec 14.

4. v §37 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

"(3) Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Generálním ředitelstvím cel, Ministerstvem průmyslu a obchodu, ministerstvem a Úřadem předkládá každoročně Evropské komisi a vládě do 1. července informaci o

a) opatřeních, která byla přijata na podporu používání biopaliv nebo jiných paliv z obnovitelných zdrojů pro dopravní účely místo motorové nafty nebo motorových benzinů,

b) národních zdrojích určených pro výrobu biomasy pro jiné použití než v dopravě a

c) celkovém prodeji pohonných hmot a podílu biopaliv, čistých i smíchaných, a jiných paliv z obnovitelných zdrojů na trhu v předcházejícím roce, případně informaci o všech výjimečných stavech v dodávkách ropy nebo ropných výrobků, které měly vliv na prodej biopaliv a jiných paliv z obnovitelných zdrojů.

(4) v první informaci za rok 2005 uvede Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu a ministerstvem výši vládou stanoveného národního indikativního cíle k termínu 31. prosince 2005 a v informaci za rok 2006 vládou stanovený národní indikativní cíl k termínu 31. prosince 2010. v těchto informacích zdůvodní Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu a ministerstvem rozdíl mezi stanoveným národním cílem a dosaženou skutečností. Národní indikativní cíle se stanoví prováděcím právním předpisem."

5. v §40 se za odstavec 12 vkládají nové odstavce 13 až 15, které znějí:

"(13) Pokutu až do výše 100 000 Kč uloží Česká obchodní inspekce osobě podle §3 odst. 10, která nesplní informační povinnost podle §3 odst. 11.

(14) Osobě podle §3 odst. 10, která nevykoupí množství biopaliv v rozsahu svého podílu na trhu s palivy, uloží Česká obchodní inspekce pokutu až do výše 5 000 000 Kč za nevykoupené množství biopaliv.

(15) Pokutu až do výše 5 000 000 Kč uloží Česká obchodní inspekce osobě podle §3 odst. 10, která nezajistí, aby jí uváděný sortiment pohonných hmot obsahoval minimální množství biopaliva."

Dosavadní odstavce 13 až 17 se označují jako odstavce 16 až 20.

6. Za §45 se vkládá nový §45a, který včetně poznámky pod čarou č. 21b zní:

"§45a

Ceny podle §3 odst. 12 se stanoví nejdéle na 6 kalendářních měsíců dopředu samostatně pro jejich jednotlivé druhy tak, aby pro výrobní zařízení uvedená do provozu po nabytí účinnosti zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů byla zaručena ekonomická návratnost obvyklých nákladů na výstavbu zařízení na výrobu biopaliv a zařízení na zpracování biopaliv do pohonných hmot a přiměřený zisk [21b], aby byly vytvořeny podmínky pro splnění indikativních cílů; za uvedení do provozu se považuje též ukončení rekonstrukce technologické části stávajícího zařízení nebo ukončení modernizace zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávajícího zařízení. Technické a ekonomické parametry zařízení, podle kterých jsou ceny stanoveny, stanoví prováděcí právní předpis.

[21b] §2 odst. 2 vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon o cenách, ve znění pozdějších předpisů."

7. v §55 se v odstavci 1 za slovo "provedení" vkládají slova "§3 odst. 10,", slova "a §7 odst. 11" se nahrazují slovy ", §7 odst. 11, §37 odst. 4 a §45a" a v odstavci 3 se slova "§3 odst. 11" nahrazují slovy "§3 odst. 14".

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§15

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Poznámky:

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektrické energie z obnovitelných zdrojů na vnitřním trhu s elektrickou energií.

[2] Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[3] Vyhláška č. 373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu, ve znění pozdějších předpisů.

[4] Vyhláška č. 218/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů, ve znění pozdějších předpisů.

**Vyhláška č. 475/2005 Sb.
ze dne 30. listopadu 2005,**

**kterou se provádějí některá ustanovení zákona
o podpoře využívání obnovitelných zdrojů**

Energetický regulační úřad stanoví podle §12 odst. 3 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), (dále jen "zákon") k provedení §4 odst. 3, §5 odst. 3 a §6 odst. 1 písm. b) bodu 1 zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, termíny oznámení záměru nabídnout elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů k povinnému výkupu a technické a ekonomické parametry.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) elektřinou vyrobenou z obnovitelných zdrojů - elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů ve výrobně naměřená v předávacím místě výroby a sítě provozovatele distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo svorková výroba elektřiny snížená o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, v případě společného spalování biomasy a neobnovitelného zdroje poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelných zdrojů,
- b) technologickou vlastní spotřebou elektřiny - spotřeba elektrické energie na výrobu elektřiny při výrobě elektřiny nebo elektřiny a tepla v hlavním výrobním zařízení i pomocných provozech, které s výrobou přímo souvisejí, včetně ztrát v rozvodu, vlastní spotřeby i ztrát na zvyšovacích transformátorech pro dodávku do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, je-li fakturační měření instalováno na jejich primární straně,
- c) ostatní vlastní spotřebou elektřiny - elektřina z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje právo na úhradu zeleného bonusu a která je účelně využita výrobcem či jinou fyzickou nebo právnickou osobou bez použití regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,
- d) svorkovou výrobou elektřiny - celková výroba elektřiny měřená na svorkách generátorů instalovaných ve výrobně,
- e) váženými průměrnými náklady kapitálu - vážený průměr očekávané úrokové sazby pro úvěry na investice do projektů na využití obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a očekávaného výnosu vlastního kapitálu investora do projektů na využití obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny.

§ 3

**Termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory
a termíny oznámení záměru nabídnout elektřinu vyrobenou
z obnovitelných zdrojů k výkupu**

§3 (1) Poprvé oznámí výrobce rozhodnutí o výběru způsobu podpory elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů ve svých výrobních formou povinného výkupu podle §4 odst. 4 zákona provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nejpozději do 31. prosince 2005. U výroben uváděných do provozu po 31. prosinci 2005 oznámí výrobce rozhodnutí o výběru způsobu podpory nejpozději jeden kalendářní měsíc před plánovaným zahájením výroby.

§3 (2) Změnu zvoleného způsobu podpory oznámí výrobce provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nejpozději do 30. listopadu kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, od kterého má ke změně dojít.

§3 (3) Vzor oznámení o výběru formy podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a o její změně je uveden v příloze č. 1 k této vyhlášce.

§3 (4) Předpokladem pro uplatnění podpory formou povinného výkupu je předání údajů výrobcem o předpokládaném ročním množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a množství elektřiny nabídnuté výrobcem příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy k povinnému výkupu v termínech podle odstavce 5. Výrobce, jenž neuplatní právo na podporu formou povinného výkupu a hodlá využít podpory formou zelených bonusů, předá údaje o předpokládaném ročním množství vyrobené elektřiny v termínech podle odstavce 5. Vzor hlášení o předpokládané výrobě elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů je uveden v příloze č. 2 k této vyhlášce.

§3 (5) Termínem pro oznámení předpokládaného ročního množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy, jež má být v následujícím kalendářním roce vyrobena z obnovitelného zdroje a uplatněna k podpoře, je vždy 31. srpen kalendářního roku. Pro nové výrobní předá výrobce tyto údaje nejmeně čtyři měsíce před plánovaným uvedením výrobní do provozu. Termínem pro oznámení předpokládaného množství elektřiny vyrobené v roce 2006 je 31. březen 2006.

§3 (6) Při rozhodnutí výrobce o přechodu z režimu podpory formou zelených bonusů do režimu výkupních cen je výrobcí přiznána taková výše výkupních cen, jako kdyby podpora formou zelených bonusů nebyla uskutečněna a po celé uplynulé období nároku na podporu byla využívána podpora formou povinného výkupu.

§3 (7) Vzory oznámení o výběru formy podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a o její změně podle odstavce 3 a hlášení a předávání údajů podle odstavce 4 jsou Energetickým regulačním úřadem rovněž poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 4

Technické a ekonomické parametry při podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů výkupními cenami

§4 (1) Předpokladem pro zajištění patnáctileté doby návratnosti investic při uplatnění podpory výkupními cenami za elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů je splnění hodnot technických a ekonomických parametrů výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů, při nichž výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů za stanovených výkupních cen dosáhne

- a) přiměřeného výnosu z vloženého kapitálu za dobu životnosti výroben elektřiny, který je určen průměrným váženým nákladem kapitálu, a
- b) nezáporné velikosti čisté současné hodnoty toku hotovosti po zdanění za celou dobu životnosti výroben elektřiny, při využití diskontní míry ve výši průměrného váženého nákladu kapitálu.

§4 (2) Indikativní hodnoty technických a ekonomických parametrů samostatně pro jednotlivé podporované kategorie obnovitelných zdrojů a vybrané technologie, které při výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů umožňují splnit požadovaná ekonomická kritéria podle odstavce 1, jsou uvedeny v příloze č. 3 k této vyhlášce.

§ 5

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Pozn.:

Přílohy č. 1, 2 a 3 jsou ke stažení na www.eru.cz (sekce LEGISLATIVA)

**Vyhláška č. 426/2005 Sb.
ze dne 11. října 2005**

**o podrobnostech udělování licencí pro podnikání
v energetických odvětvích**

Energetický regulační úřad (dále jen "Úřad") stanoví podle §98 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 670/2004 Sb., (dále jen "zákon") k provedení §5 odst. 9, §7 odst. 5 a §17 odst. 7 písm. i) a j) zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví členění licencí pro účely regulace, vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, způsob určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, podrobnosti o finančních a technických předpokladech a způsobu jejich prokazování pro jednotlivé druhy licencí, podrobnosti prokazování odborné způsobilosti.

§ 2

Členění licencí

Licence se pro účely regulace člení a označují jako

- a) licence na výrobu elektřiny - skupina 11,
- b) licence na distribuci elektřiny - skupina 12,
- c) licence na přenos elektřiny - skupina 13,
- d) licence na obchod s elektřinou - skupina 14,
- e) licence na činnosti operátora trhu s elektřinou - skupina 15,
- f) licence na výrobu plynu - skupina 21,
- g) licence na distribuci plynu - skupina 22,
- h) licence na přepravu plynu - skupina 23,
- i) licence na obchod s plynem - skupina 24,
- j) licence na uskladňování plynu - skupina 25,
- k) licence na výrobu tepelné energie - skupina 31,
- l) licence na rozvod tepelné energie - skupina 32.

§ 3

Žádost o udělení, změnu a zrušení licence

§3 (1) Žadatel o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích (dále jen "žadatel") podává Úřadu pro každou licenci samostatnou žádost, a to na tiskopisech, jejichž vzory jsou uvedeny v přílohách č. 1 až 17 k této vyhlášce. Žádost o udělení licence může žadatel podat Úřadu rovněž v elektronické podobě.

§3 (2) Údaje určující provozovnu, vymezené území a údaje o přenosové nebo přepravní soustavě včetně údajů o vlastnictví nebo užívacím právu, kterými jsou prokazovány technické předpoklady a vlastnické nebo užívací právo[1], jsou Úřadu poskytovány rovněž v elektronické podobě.

§3 (3) Ustanovení této vyhlášky, upravující náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, určení provozovny, určení vymezeného území, způsoby prokazování vlastnického nebo užívacího práva k energetickému zařízení, prokazování a dokládání finančních a technických předpokladů a způsoby prokazování odborné způsobilosti, se rovněž vztahují na podávání žádosti o změnu

rozhodnutí o udělení licence nebo žádosti o zrušení licence, je-li podle zákona nutno tyto skutečnosti v řízení o změně rozhodnutí o udělení licence nebo zrušení licence prokazovat nebo k žádosti připojovat.

§ 4

Náležitosti prohlášení odpovědného zástupce

Prohlášení odpovědného zástupce, které se připojuje k žádosti o udělení licence, obsahuje

- a) jméno a příjmení a případný dodatek žadatele, název, popřípadě obchodní firmu, je-li žadatel zapsán v obchodním rejstříku, identifikační číslo, sídlo nebo místo podnikání a číslo licence žadatele, byla-li licence již udělena,
- b) jeho jméno, příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, nebo datum narození, a státní občanství,
- c) místo jeho trvalého pobytu vymezené názvem státu, obce a případně její části, názvem ulice, číslem popisným a orientačním, bylo-li přiděleno, a poštovním směrovacím číslem; je-li odpovědný zástupce zahraniční osobou, potom bydliště mimo území České republiky a místo pobytu v České republice, pokud byl povolen,
- d) vyjádření souhlasu s ustanovením do funkce a prohlášení o tom, že není ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro licencovanou činnost u jiného držitele licence,
- e) úředně ověřený podpis[2] odpovědného zástupce, je-li prohlášení odpovědného zástupce podáváno Úřadu písemně.

§ 5

Určení provozoven

Provozovna se na žádosti o udělení licence a dokladech přikládaných k žádosti vymezuje údaji, podle kterých je možné jednoznačně určit energetické zařízení, na němž je vykonávána nebo má být vykonávána licencovaná činnost výroby elektřiny, výroby plynu, výroby tepelné energie nebo uskladňování plynu. Těmito údaji jsou

- a) název nebo jiné rozlišující označení výroby elektřiny, výroby plynu, zdroje tepelné energie a podzemního zásobníku plynu,
- b) údaje identifikující umístění provozovny, zejména název obce a případně její části, název ulice, číslo popisné a orientační, bylo-li přiděleno, poštovní směrovací číslo, dále název a číselný kód[3] katastrálního území, kde je provozovna umístěna, parcelní číslo pozemku podle katastru nemovitostí, na kterém je provozovna umístěna, zakres umístění provozovny do kopie katastrální mapy,
- c) identifikační údaje o stávajícím a předchozím provozovateli výroby elektřiny, výroby plynu, zdroji tepelné energie nebo podzemním zásobníku plynu, a o vlastníku nemovitosti, na které nebo ve které je energetické zařízení umístěno, zejména jméno, příjmení a bydliště, jedná-li se o nepodnikající fyzickou osobu, jméno a příjmení a případný dodatek, název, popřípadě obchodní firmu, identifikační číslo, sídlo nebo místo podnikání, jedná-li se o podnikající fyzickou osobu nebo o právnickou osobu,
- d) v případě výroby elektřiny využívající energie vody i údaj o říčním kilometru a název toku, na němž je výroba elektřiny umístěna,
- e) technická specifikace a další technické údaje o výrobně elektřiny, výrobně plynu, zdroji tepelné energie nebo podzemním zásobníku plynu.

§ 6

Určení vymezeného území

Vymezené území se na žádosti o udělení licence a dokladech přikládaných k žádosti určuje pro licencovanou činnost distribuce elektřiny, distribuce plynu nebo rozvodu tepelné energie

- a) zákresem souvislého území, ve kterém má být činnost vykonávána, do kopie katastrální mapy nebo její zvětšeniny s vyznačením katastrálních území a zároveň seznamem katastrálních území v souvislém území a zákresem umístění energetického zařízení do katastrální mapy,

- b) zákresem souvislého území, ve kterém má být činnost vykonávána, do katastrální mapy nebo její zvětšeniny s vyznačením parcelních čísel pozemků podle katastru nemovitostí, pokud nelze vymezené území určit způsobem podle předchozího písmene nebo to je z důvodu přehlednosti a zřejmosti účelnější, a zákresem umístění energetického zařízení do katastrální mapy,
- c) seznamem katastrálních území a případně parcelních čísel pozemků podle katastru nemovitostí, na nichž se nacházejí zařízení distribuční soustavy nebo rozvodného tepelného zařízení a odběrná místa konečných zákazníků, do nichž žadatel distribuuje nebo má distribuovat elektřinu nebo plyn nebo dodávat tepelnou energii, a zákresem umístění energetického zařízení do katastrální mapy s vyznačením parcelních čísel pozemků podle katastru nemovitostí.

§ 7

Vlastnické nebo uživatelské právo k energetickému zařízení a jeho prokazování

§7 (1) Vlastnické právo k energetickému zařízení žadatel prokazuje

- a) výpisem z katastru nemovitostí, zapisuje-li se vlastnické právo do katastru nemovitostí podle zvláštního právního předpisu[4], odpovídající stavu zápisů v katastru nemovitostí ke dni předložení výpisu Úřadu,
- b) smlouvou, na základě které dochází k převodu nemovitosti, pokud vlastnické právo k nemovitosti není předmětem zápisu do katastru nemovitostí,
- c) smlouvou, na základě které dochází k převodu vlastnického práva k movitému energetickému zařízení,
- d) smlouvou, ze které je zřejmé, že žadatel je vlastníkem daného movitého energetického zařízení,
- e) originálem nebo ověřenou kopií rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, pokud žadatel nabytí vlastnického práva k energetickému zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo správního orgánu nebo je jeho vlastnické právo takovým rozhodnutím potvrzeno, nebo
- f) potvrzením o nabytí vlastnictví, bylo-li energetické zařízení předmětem veřejné dražby.

§7 (2) Uživatelské právo k energetickému zařízení žadatel prokazuje

- a) výpisem z katastru nemovitostí, vyplývá-li právo užívat nemovitost z práva odpovídajícího věcnému břemeni zapisovaného do katastru nemovitostí podle zvláštního právního předpisu[4], odpovídající stavu zápisů v katastru nemovitostí ke dni předložení výpisu Úřadu,
- b) nájemní smlouvou, smlouvou o výpůjčce nebo jinou smlouvou, na základě které žadateli vzniká právo užívat dané energetické zařízení,
- c) originálem nebo ověřenou kopií rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, pokud žadateli vzniklo právo užívat energetické zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo správního orgánu nebo je jeho právo takovým rozhodnutím potvrzeno, nebo
- d) ověřenou kopií zřizovací listiny, dokládá-li žadatel jako příspěvková organizace územního samosprávného celku předání energetického zařízení v majetku zřizovatele do její správy.

§7 (3) Nelze-li doložit existující titul podle předchozích odstavců v písemné podobě, dokládá žadatel existenci titulu souhlasným prohlášením smluvních stran s uvedením všech náležitostí takového titulu.

§7 (4) Nelze-li nabytí vlastnického práva k energetickému zařízení nebo uživatelského práva k energetickému zařízení prokázat způsoby uvedenými v odstavci 1 nebo 2, protože takové nabývací tituly nelze doložit, došlo k nabytí ze zákona nebo je již nelze dohledat, lze nabytí vlastnického práva nebo uživatelského práva k energetickému zařízení doložit i jiným způsobem, nevzbuzujícím důvodné pochybnosti.

§7 (5) Není-li žadatel vlastníkem energetického zařízení, dokládá na výzvu Úřadu i vlastnické právo vlastníka způsoby uvedenými v předchozích odstavcích.

§ 8

Finanční předpoklady a způsob jejich prokazování

§8 (1) Objem dostupných finančních prostředků žadatel prokazuje

- a) měsíčními výpisy z bankovního účtu o počátečních a konečných zůstatcích za období posledního jednoho běžného roku nebo za kratší období, nevykonává-li podnikatelskou činnost po dobu alespoň jednoho roku,
- b) vyjádřením banky, u níž má žadatel veden běžný účet, o schopnosti žadatele plnit své finanční závazky a o pohybech na účtu za období posledního jednoho běžného roku nebo za kratší dobu, nevykonává-li žadatel podnikatelskou činnost nejméně po dobu alespoň jednoho roku, nebo
- c) smlouvou o úvěru nebo jinou smlouvou obdobného typu, pokud žadatel nemá dostatečné vlastní zdroje, a splátkovým kalendářem všech dosavadních úvěrů.

§8 (2) Jednotlivé náležitosti podnikatelského plánu žadatel dokládá takto

- a) charakteristiku žadatele seznamem a popisem všech předmětů podnikání žadatele a údajů o plánovaném rozvoji podniku žadatele,
- b) dlouhodobou schopnost financování licencované činnosti a předpokládané náklady a výnosy z licencované činnosti finanční bilancí žadatele, u licence na výrobu elektřiny ze zařízení využívajícího obnovitelné zdroje rovněž konečným rozpočtem jednotlivých položek realizovaných investic potřebných pro uvedení tohoto zařízení do provozu a doklady prokazující realizaci těchto investic; obsah finanční bilance žadatele je uveden v příloze č. 22 k této vyhlášce,
- c) základní technické a materiální podmínky pro licencovanou činnost podle charakteru licence
 1. výhledem výstavby a rekonstrukce zdrojů a rozvodů a údajů o vybavenosti technikou,
 2. údajů o dodavatelích energie, u licence na obchod s plynem též údajů o druhu plynu,
 3. údajů o výrobě, nákupu a dodávkách energie.

§8 (3) Výpisem z obchodního rejstříku, ne starším než 3 měsíce od data podání žádosti, dokládá žadatel zapsaný v obchodním rejstříku, že v průběhu uplynulých 3 let od data podání žádosti o udělení licence soud nezrušil konkurz vedený na majetek žadatele proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení, nebo že soud zrušil konkurz proto, že majetek úpadce nepostačoval k úhradě nákladů konkurzu, nebo že soud zamítl návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku. Výpisem ze živnostenského nebo jiného obdobného rejstříku, ne starším než 3 měsíce od data podání žádosti, dokládá finanční předpoklad podle předchozí věty žadatel, který je veden v živnostenském nebo obdobném rejstříku a současně není zapsán v obchodním rejstříku.

§8 (4) Potvrzením o bezdlužnosti, vydaným příslušným finančním úřadem, ne starším než 3 měsíce od data podání žádosti, dokládá žadatel, že nemá evidovány nedoplatky na daních a poplatcích. Potvrzením o bezdlužnosti, vydaným příslušným orgánem celní správy, ne starším než 3 měsíce od data podání žádosti o udělení licence, dokládá žadatel, že nemá evidovány nedoplatky na clech.

§8 (5) Potvrzením o bezdlužnosti, vydaným příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení, ne starším než 3 měsíce od data podání žádosti o udělení licence, dokládá žadatel, že nemá evidovány nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a na příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

§8 (6) Prohlášením dokládá žadatel finanční předpoklady, že nemá evidovány nedoplatky na pokutách a poplatcích vůči České republice nebo územním samosprávným celkům, které nelze doložit doklady vydanými podle odstavce 4 nebo 5, a nedoplatky na pojistném na všeobecné zdravotní pojištění. Prohlášením dokládá žadatel rovněž finanční předpoklad, že v průběhu uplynulých 3 let od data podání žádosti soud nezrušil konkurz vedený na majetek žadatele proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení, nebo že soud zrušil konkurz proto, že majetek úpadce nepostačoval k úhradě nákladů konkurzu, nebo že soud zamítl návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku, jedná-li se o žadatele, který vykonává podnikatelskou činnost a není zapsán v obchodním rejstříku ani veden v živnostenském nebo obdobném rejstříku, nebo jedná-li se o žadatele, který nevykonává ani v příslušném období nevykonával podnikatelskou činnost.

§8 (7) Žadatel o udělení licence na výrobu elektřiny do celkového instalovaného výkonu do 1 MW_e včetně, na výrobu tepelné energie do celkového instalovaného výkonu nižší než 1 MW_t včetně a žadatel o udělení licence na rozvod tepelné energie o celkové kapacitě nižší než 1 MW_t včetně, dokládá finanční předpoklady podle odstavců 4 až 5 prohlášením.

§ 9

Prokazování technických předpokladů

Technické předpoklady se prokazují

- a) u nových zařízení a staveb, jakož i u dokončených staveb, u kterých se provádí změna v rozsahu podle stavebního zákona[5], kolaudačním rozhodnutím, dále doklady prokazujícími splnění požadavků k zajištění bezpečnosti práce stanovené zvláštním právním předpisem[6],
- b) u nových zařízení a staveb, jakož i u dokončených staveb, u kterých se provádí změna v rozsahu podle stavebního zákona[5], doložením podání ohlášení stavebních prací u příslušného stavebního úřadu, pro které stavební zákon nevyžaduje stavební povolení, dále doklady prokazujícími splnění požadavků k zajištění bezpečnosti práce stanovené zvláštním právním předpisem[6],
- c) u staveb předčasně uvedených do užívání povolením k předčasnému užívání stavby, vydaným příslušným stavebním úřadem,
- d) u staveb ve zkušebním provozu souhlasem stavebního úřadu před vydáním kolaudačního rozhodnutí nebo rozhodnutím o prozatímním užívání stavby ke zkušebnímu provozu podle stavebního zákona[5],
- e) povolením k nakládání s vodami podle zvláštního právního předpisu[7], je-li povolení k nakládání s vodami podmínkou provozování energetického zařízení,
- f) u již používaných stávajících zařízení čestným prohlášením žadatele, že dané zařízení splňuje požadavky vyplývající z platných právních předpisů, upravujících užívání a provoz daného zařízení a technické normy,
- g) u licencované činnosti rozvodu tepelné energie smluvním zajištěním dodávek vstupního média do rozvodného zařízení,
- h) u licencovaných činností přenosu elektřiny a přepravy plynu soupisem zařízení přenosové nebo přepravní soustavy, údaji o propojení přenosové nebo přepravní soustavy se soustavami provozovanými ve státech sousedících s Českou republikou, a dále údaji o připojení přenosové nebo přepravní soustavy k výrobnám elektřiny nebo plynu, distribučním soustavám nebo podzemním zásobníkům plynu; těmito údaji o přenosové nebo přepravní soustavě jsou technické údaje specifikující počátky a konce přenosového a přepravního zařízení, délky těchto vedení a potrubí a zákres do katastrální mapy; údaji o propojení a připojení přenosové nebo přepravní soustavy, zejména název obce a případně její části a název a číselný kód katastrálního území, v nichž se nacházejí místa připojení nebo propojení přenosové nebo přepravní soustavy.

§ 10

Prokazování odborné způsobilosti

§10 (1) Žadatel dokládá dosažené vzdělání diplomem, maturitním vysvědčením, výučním listem nebo jiným dokladem o dosaženém vzdělání, vydávaným školou v souladu s právními předpisy, platnými v době dosažení dané úrovně vzdělání. Dosažení rekvalifikace dokládá žadatel osvědčením o rekvalifikaci vydaným rekvalifikačním zařízením v souladu s právními předpisy, platnými v době dosažení dané rekvalifikace.

§10 (2) Žadatel dokládá získání praxe v oboru potvrzením o zaměstnání[8], popřípadě pracovním posudkem, získal-li praxi v oboru v pracovním poměru. Získal-li žadatel praxi v oboru výkonem podnikatelské činnosti, dokládá získanou praxi výpisem ze živnostenského rejstříku nebo obdobného rejstříku vedeného v jiném státě, z něhož je patrné, že vykonával danou podnikatelskou činnost v oboru po dobu vyžadovanou zákonem.

§10 (3) Při prokazování získání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti státních příslušníků států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu[9].

§ 11

Přechodná a závěrečná ustanovení

§11 (1) Řízení zahájena před nabytím účinnosti této vyhlášky se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§11 (2) Tiskopisy žádostí a jejich přílohy jsou k dispozici v sídle Úřadu a na územních inspektorátech Státní energetické inspekce. Žádosti a jejich přílohy poskytuje Úřad též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12

Zrušovací ustanovení

Vyhláška č. 154/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích, se zrušuje.

§ 13

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 2005.

Pozn.:

Přílohy č. 1až 22 jsou ke stažení na www.eru.cz (sekce LICENCE – INFORMACE pro žadatele)

Poznámky:

[1] § 5 odst. 9 a § 17 odst. 7 písm. j) energetického zákona.

[2] Například zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu okresními a obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

[3] Vyhláška č. 120/1979 Sb., o prostorové identifikaci informací.

[4] Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[5] Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[6] Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.

[7] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[8] § 60 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 155/2000 Sb.

[9] Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace, ve znění pozdějších předpisů.

**Vyhláška č. 51/2006 Sb.
ze dne 17. února 2006**

o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

Energetický regulační úřad stanoví podle §98 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 670/2004 Sb., k provedení §17 odst. 7 písm. d) a h) energetického zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví podmínky připojení výroben elektřiny, distribučních soustav a odběrných míst konečných zákazníků k elektrizační soustavě, způsob výpočtu podílu nákladů spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu, podmínky dodávek elektřiny a způsob výpočtu náhrady škody při neoprávněném odběru elektřiny.

§ 2

Základní ustanovení

Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) rezervovaným příkonem

1. hodnota elektrického příkonu v předávacím místě přenosové soustavy v MW v základním zapojení, sjednaná s provozovatelem přenosové soustavy na základě požadovaného příkonu a technických parametrů zařízení přenosové soustavy v předávacím místě, nebo
2. hodnota elektrického příkonu sjednaná s provozovatelem distribuční soustavy na základě požadovaného příkonu pro odběrné místo v kW na hladině velmi vysokého nebo vysokého napětí nebo ve výši jmenovité hodnoty hlavního jističe před elektroměrem v A na hladině nízkého napětí,

b) rezervovaným výkonem - hodnota připojovaného výkonu výroby elektřiny v předávacím místě přenosové nebo distribuční soustavy v MW v základním zapojení snižovaná o hodnotu vlastní spotřeby elektřiny na výrobu elektřiny nebo na výrobu elektřiny a tepla,

c) konečnou spotřebou - přeměna elektrické energie v jinou formu energie, využití elektrické energie k měření, přenosu a zpracování dat a ostatním účelům v souladu s českou technickou normou[1],

d) místem připojení - místo v přenosové nebo distribuční soustavě, v němž je zařízení připojeno, a to přímo, prostřednictvím domovní instalace nebo prostřednictvím přípojky a domovní instalace,

e) odběrným zařízením - odběrné elektrické zařízení konečného zákazníka sloužící pro konečnou spotřebu elektřiny připojené k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, a to přímo, elektrickou přípojkou nebo prostřednictvím domovní instalace,

f) zařízením - výroba elektřiny, distribuční soustava nebo odběrné zařízení,

g) žadatelem - fyzická nebo právnická osoba, která žádá o připojení zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě nebo o zvýšení rezervovaného příkonu nebo výkonu stávajícího zařízení, a která je oprávněna zařízení užívat na základě vlastnického nebo jiného práva; za žadatele se považuje rovněž fyzická nebo právnická osoba, která v daném území zamýšlí provést výstavbu výroby elektřiny nebo jiného zařízení.

§ 3

Podmínky připojení zařízení žadatele

§3 (1) Podmínkami připojení zařízení žadatele k přenosové nebo distribuční soustavě jsou

a) podání žádosti o připojení,

b) souhlasné stanovisko provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy k žádosti o připojení, vydané postupem podle §5, a

c) uzavření smlouvy o připojení mezi žadatelem a provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy nebo změna stávající smlouvy o připojení[2].

§3 (2) Pokud nedochází ke změně technických podmínek připojení, při

- a) změně konečného zákazníka ve stávajícím odběrném místě, pokud proběhla ve lhůtě do 12 měsíců, nebo
 - b) nahrazení nebo úpravě stávajícího zařízení výroby elektřiny, kdy nedochází k překročení existující technické kapacity vyvedení výkonu do přenosové nebo distribuční soustavy při zachování standardních podmínek přenosu nebo distribuce elektřiny,
- podává žadatel pouze žádost o uzavření smlouvy nebo změnu stávající smlouvy o připojení.

§3 (3) Při první změně dodavatele konečného zákazníka podává žadatel žádost o uzavření smlouvy o připojení, pokud taková smlouva není již uzavřena.

§3 (4) V případech podle odstavců 2 a 3 uzavře provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy smlouvu o připojení ve lhůtě podle §7 odst. 4 bez vydávání stanoviska podle §5. V těchto případech také žadatel nehradí podíl na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu nebo výkonu podle §8.

§ 4

Žádost o připojení k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě

§4 (1) Žádost o připojení zařízení žadatele k přenosové nebo distribuční soustavě se podává před výstavbou nebo připojením nového zařízení, před zvýšením rezervovaného příkonu, popřípadě výkonu stávajícího připojeného zařízení nebo před zásadní změnou charakteru odběru. Žádost se podává za každé odběrné nebo předávací místo zvlášť.

§4 (2) Náležitosti žádosti o připojení výroby elektřiny nebo její části k přenosové nebo distribuční soustavě jsou uvedeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

§4 (3) Náležitosti žádosti o připojení zařízení distribuční soustavy k přenosové nebo distribuční soustavě jsou uvedeny v příloze č. 2 k této vyhlášce.

§4 (4) Náležitosti žádosti o připojení odběrného zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě z napěťové hladiny zvlášť vysokého napětí, velmi vysokého napětí a vysokého napětí jsou uvedeny v příloze č. 3 k této vyhlášce.

§4 (5) Náležitosti žádosti o připojení odběrného zařízení k distribuční soustavě z napěťové hladiny nízkého napětí jsou uvedeny v příloze č. 4 k této vyhlášce.

§4 (6) Neobsahuje-li žádost o připojení všechny stanovené náležitosti, vyzve provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy bez zbytečného odkladu žadatele k jejímu doplnění.

§4 (7) Je-li to nezbytné pro náležité posouzení žádosti o připojení, vyzve provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy žadatele nejpozději do 10 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti o doplnění poskytnutých údajů v potřebném rozsahu.

§ 5

Stanovisko k žádosti o připojení zařízení

§5 (1) Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy posuzuje žádost o připojení s ohledem na

- a) místo a způsob požadovaného připojení,
- b) velikost požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu a časový průběh zatížení,
- c) spolehlivost dodávky elektřiny,
- d) charakter zpětného působení zařízení žadatele na přenosovou nebo distribuční soustavu.

§5 (2) Na základě posouzení žádosti o připojení podle kritérií podle odstavce 1 vydá provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy žadateli stanovisko s těmito náležitostmi:

- a) místo a způsob připojení zařízení žadatele včetně určení odběrného nebo předávacího místa a stanovení hranice vlastnictví zařízení,
- b) předpokládaný termín připojení a zajištění rezervovaného příkonu nebo výkonu,
- c) umístění a typ měřicích zařízení provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy,

- d) výše podílu žadatele na nákladech spojených s připojením zařízení žadatele a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu,
- e) potvrzení požadavku na výši rezervovaného příkonu nebo výkonu a jeho časový průběh zatížení,
- f) doba závaznosti stanoviska.

§5 (3) Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy vydá do 30 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti o připojení podle §4 odst. 1 nebo po obdržení všech doplňujících údajů v potřebném rozsahu podle §4 odst. 7 stanovisko. V případě, že je nutné provést měření nebo u sítě o napěťové úrovni 110 kV ověření chodu sítě, prodlužuje se tento termín o dobu měření nebo ověření chodu sítě, maximálně však na 60 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti o připojení. O nutnosti provedení měření nebo ověření chodu sítě a prodloužení lhůty musí provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy informovat žadatele nejpozději do 15 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti o připojení.

§5 (4) Pokud nelze zařízení žadatele připojit z důvodů stanovených energetickým zákonem, vyrozumí provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy písemně žadatele o konkrétních důvodech zamítnutí jeho žádosti o připojení ve lhůtě podle předchozího odstavce. V případě, že je možné zařízení žadatele připojit za jiných podmínek, navrhne provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy v zamítavém stanovisku k žádosti o připojení jiný možný způsob připojení. Tento návrh jiného možného způsobu připojení obsahuje náležitosti stanoviska podle odstavce 2 a je nadále považován za stanovisko.

§5 (5) Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy je stanoviskem vázán po dobu nejméně 180 kalendářních dnů ode dne odeslání stanoviska žadateli, pokud se žadatel s provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy nedohodnou jinak. Je-li během této doby zahájeno na návrh žadatele řízení o udělení autorizace podle energetického zákona, případně územní nebo stavební řízení podle stavebního zákona, prodlužuje se doba závaznosti stanoviska o dobu trvání takového řízení.

§ 6

Krátkodobé připojení k distribuční soustavě

§6 (1) Krátkodobým připojením se rozumí připojení prozatímního zařízení k distribuční soustavě v souladu s českou technickou normou[3] na předem dohodnutou dobu.

§6 (2) V případě krátkodobého připojení podává žadatel žádost o krátkodobé připojení k distribuční soustavě zvláště za každé odběrné nebo předávací místo. Náležitosti žádosti žadatele o krátkodobé připojení jsou uvedeny v příloze č. 5 k této vyhlášce.

§6 (3) Na vydávání stanoviska k žádosti o krátkodobé připojení se přiměřeně použijí ustanovení §5. Místo připojení se přednostně určuje tak, aby nevyvolávalo nutnost nákladů provozovatele distribuční soustavy s připojením.

§6 (4) Vzniknou-li provozovateli distribuční soustavy náklady související se zajištěním krátkodobého připojení zařízení žadatele, uhradí žadatel o krátkodobé připojení k distribuční soustavě náklady spojené s připojením včetně nákladů na uvedení místa připojení po ukončení odběru do původního stavu v plné výši. Podíl na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu nebo výkonu podle §8 se v tomto případě nehradí.

§6 (5) Krátkodobé připojení k distribuční soustavě se uskutečňuje na základě smlouvy o připojení na dobu určitou. Po ukončení takové smlouvy zaniká i rezervace příkonu bez postupu podle § 7 odst. 6.

§ 7

Připojení zařízení žadatele k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě

§7 (1) Připojení zařízení žadatele k přenosové nebo distribuční soustavě se uskutečňuje na základě uzavřené smlouvy o připojení.

§7 (2) Součástí podmínek připojení zařízení sjednávaných ve smlouvě o připojení jsou také ujednání o typu měření a jeho umístění a výše podílu na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu nebo výkonu.

§7 (3) Smlouva o připojení jednoho žadatele může zahrnovat více odběrných nebo předávacích míst, pokud je každé z nich ve smlouvě samostatně specifikováno.

§7 (4) Požádá-li žadatel v průběhu doby závaznosti stanoviska vydaného provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy o uzavření smlouvy o připojení, provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy uzavře takovou smlouvu do 30 kalendářních dnů ode dne podání žádosti. Totéž platí, změnil-li se v průběhu doby závaznosti stanoviska žadatel.

§7 (5) V případě, že dojde ke smluvnímu snížení rezervované kapacity nebo hodnoty jističe před elektroměrem na hodnotu nižší, než odpovídá rezervovanému příkonu místa připojení zařízení konečného zákazníka, po dobu delší než 24 měsíců, snižuje se hodnota rezervovaného příkonu na tuto hodnotu.

§7 (6) V případě zániku smlouvy o dodávce elektřiny nebo zániku smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny trvá rezervace příkonu pro místo připojení 12 měsíců ode dne zániku smlouvy.

§7 (7) V případech podle §3 odst. 2 zašle provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy konečnému zákazníkovi návrh smlouvy o připojení nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti o uzavření smlouvy o připojení.

§ 8

Náklady spojené s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu nebo výkonu

§8 (1) Náklady provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy spojené s připojením a se zajištěním nebo navýšením požadovaného rezervovaného příkonu odběratele a výkonu výroby elektřiny na napětové hladině nízkého napětí, vysokého napětí, velmi vysokého napětí a zvláště vysokého napětí jsou nezbytně nutné skutečně vynaložené oprávněné náklady související s pořízením, výstavbou nebo úpravami přenosové nebo distribuční soustavy, které byly vyvolány požadavkem žadatele v souvislosti s místem a způsobem připojení jeho zařízení. Pořízení, výstavba nebo úpravy přenosové nebo distribuční soustavy jsou zajišťovány v nezbytně nutném rozsahu odpovídajícím hodnotě příkonu nebo výkonu, požadovaného žadatelem, a místu a způsobu připojení jeho zařízení.

§8 (2) Do nákladů dále patří náklady na pořízení projektové dokumentace, geodetická zaměření, věcná břemena a ostatní bezprostředně související investiční náklady a poplatky na výstavbu, úpravu nebo pořízení přenosové nebo distribuční soustavy.

§8 (3) Do nákladů nepatří náklady související s pořízením, výstavbou nebo úpravami přenosové nebo distribuční soustavy, které svým rozsahem přesahují nezbytně nutnou míru odpovídající hodnotě příkonu nebo výkonu, požadovaného žadatelem, a místu a způsobu připojení jeho zařízení.

§ 9

Výstavba a úprava přenosové nebo distribuční soustavy

§9 (1) Výstavba a úprava přenosové soustavy je vymezena od místa připojení zařízení žadatele do nejbližšího vhodného místa v přenosové soustavě, kde je nebo by po provedení nezbytných úprav v soustavě byl k dispozici požadovaný rezervovaný příkon nebo výkon.

§9 (2) Výstavba a úprava distribuční soustavy je vymezena od místa připojení zařízení žadatele do nejbližšího vhodného místa v distribuční soustavě na shodné napětové hladině, kde je nebo by po provedení nezbytných úprav v soustavě byl k dispozici požadovaný rezervovaný příkon nebo výkon.

§ 10

Podíl žadatele o připojení

§10 (1) Měrný podíl žadatele o připojení výroby elektřiny nebo odběrného zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu se určí podle způsobu připojení zařízení žadatele a v souladu s přílohou č. 6 k této vyhlášce

- a) na úrovni přenosové nebo distribuční soustavy o napěťové hladině zvláště vysokého napětí, velmi vysokého napětí a vysokého napětí v Kč/MW,
- b) na úrovni distribuční soustavy o napěťové hladině nízkého napětí hodnotou v Kč za každý A rezervovaného příkonu.

§10 (2) Podíl žadatele na nákladech spojených s připojením a se zajištěním nebo navýšením požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu se vypočítá jako součin měrného podílu podle přílohy č. 6 k této vyhlášce a žadatelem požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu.

§10 (3) Úhrada podílu žadatele na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu se neuplatňuje v případech podle §3 odst. 2.

§10 (4) V případě připojování výrobní k přenosové soustavě hradí vývodové vedení do místa připojení žadatel v plné výši.

§ 11

Zvláštní požadavky žadatele o připojení

§11 (1) V případě požadavku žadatele na připojení nad rámec standardních připojení zařízení, stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy[4] nebo Pravidly provozování distribuční soustavy[5], nebo požadavku na specifický způsob stavebního nebo technického provedení připojení zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě hradí žadatel náklady spojené s realizací těchto nadstandardních nebo specifických požadavků v plné výši.

§11 (2) Rezervovaný příkon je možné převádět z jednoho místa připojení do jiného v rámci jedné nemovitosti jen na základě dohody s provozovatelem distribuční soustavy. Pokud v rámci převodu rezervovaného příkonu dojde ke snížení rezervovaného příkonu stávajícího místa připojení, snižuje se hodnota rezervovaného příkonu sjednaného ve smlouvě o připojení na tuto hodnotu. Pokud v rámci převodu rezervovaného příkonu dojde ve stávajícím místě připojení ke snížení rezervovaného příkonu na nulovou hodnotu, platí §7 odst. 5 obdobně.

§11 (3) V případě, že zařízení žadatele je již připojeno, žadatel má zajištěný přenos nebo distribuci elektřiny v požadované výši a kvalitě a žádá o připojení na jiné napěťové hladině, které není vynuceno změnou technických podmínek připojení, hradí žadatel náklady spojené s připojením a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu v plné výši.

§11 (4) Při připojování distribuční soustavy k jiné distribuční soustavě se postupuje při stanovení podílu na nákladech spojených s připojením zařízení žadatele obdobně jako v případě žádosti o připojení konečného zákazníka.

§ 12

Elektrická přípojka pro dodávku elektřiny domácnostem

§12 (1) Délkou elektrické přípojky se rozumí délka nejkratší stavebně a technicky proveditelné trasy přípojky promítnuté do půdorysu mezi místem odbočení z distribuční soustavy a hlavní domovní pojistkovou nebo hlavní domovní kabelovou skříní.

§12 (2) Do délky elektrické přípojky se nezapočítává její část vedená vertikálně.

Stanovení výše škody při neoprávněném odběru elektřiny pro účely její náhrady

§ 13

Při neoprávněném odběru elektřiny se skutečně vzniklá škoda stanovuje na základě provozovatelem přenosové nebo příslušným provozovatelem distribuční soustavy změřených nebo jinak zjištěných prokazatelných údajů o neoprávněném odběru elektřiny.

§ 14

§14 (1) V případech, kdy nelze skutečně vzniklou škodu stanovit, a provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy se s konečným zákazníkem nedohodne jinak, stanoví se výše škody výpočtem podle odstavců 2 až 5.

§14 (2) Pro stanovení výše škody se nejprve vypočte denní množství neoprávněně odebrané elektřiny, přičemž

a) v síti zvlášť vysokého napětí, velmi vysokého napětí nebo vysokého napětí se

1. použije hodnota účinníku rovna jedné,
2. za maximální hodnotu elektrického příkonu použije sjednaná hodnota rezervované kapacity v MW pro připojení zařízení k přenosové soustavě nebo v kW pro připojení zařízení k distribuční soustavě; pokud nelze použít sjednanou hodnotu rezervované kapacity, použije se za maximální hodnotu elektrického příkonu součet jmenovitých výkonů všech využívaných transformátorů v daném odběrném místě,
3. maximální hodnota elektrického příkonu podle bodu 2 vynásobí dobou využití 12 hodin, pokud nebyla zjištěna jiná doba využití,

b) v síti nízkého napětí se

1. za maximální hodnotu elektrického příkonu použije jmenovitá hodnota nejslabšího předřazeného jisticího prvku omezujícího velikost odebíraného příkonu, kterým je hlavní jistič před elektroměrem nebo jištění v hlavní domovní pojistkové nebo hlavní domovní kabelové skříni snížené o jednu úroveň z typové řady jmenovitých proudových hodnot, při využití maximálního odebíratelného příkonu na 60 %,
2. v případě, že není možné stanovit maximální hodnotu elektrického příkonu postupem podle bodu 1, použije ke stanovení maximální hodnoty elektrického příkonu průřez nejslabšího vodiče umožňujícího neoprávněný odběr při využití maximálního odebíratelného příkonu na 50 %,
3. maximální hodnota elektrického příkonu podle bodu 1 nebo 2 vynásobí dobou využití 8 hodin, pokud nebyla zjištěna doba využití delší.

§14 (3) Množství neoprávněně odebrané elektřiny za dobu trvání neoprávněného odběru se stanoví vynásobením denního množství neoprávněně odebrané elektřiny stanovené podle odstavce 2 a počtem dnů, po které neoprávněný odběr trval. Pokud provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy nezjistí jinou dobu trvání neoprávněného odběru, má se za to, že neoprávněný odběr trval ode dne následujícího po provedení posledního pravidelného odečtu spotřeby elektřiny do dne zjištění neoprávněného odběru.

§14 (4) Výše škody vzniklé provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy se stanoví oceněním množství neoprávněně odebrané elektřiny cenami v souladu s cenovým rozhodnutím platným v době uskutečnění neoprávněného odběru, přičemž

a) silová elektřina se ocení pevnou cenou stanovenou pro zúčtování odchylky,

b) ostatní regulované ceny se stanovují s ohledem na napěťovou hladinu a charakter odběru v daném místě odběru.

§ 15

Výše vzniklé škody vypočtená podle §14 se dále zvyšuje o náklady vynaložené na nápravu důsledků neoprávněného odběru, zejména náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení, a náklady na následné obnovení dodávky elektřiny.

§ 16

Podmínky dodávky elektřiny v případě poruchy na odběrném a měřicím zařízení a v případě odmítnutí přístupu k měřicímu zařízení

§16 (1) Vznikne-li prokazatelně na odběrném nebo měřicím zařízení porucha takového charakteru, že nelze stanovit množství odebrané elektřiny, určí se toto množství podle výše spotřeby ve srovnatelném období a při srovnatelném charakteru odběru, v němž byla spotřeba řádně měřena. Nelze-li spotřebu takto stanovit, určí se množství odebrané elektřiny

- a) výpočtem na základě zkušebního protokolu vypracovaného osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu[6],
- b) podle výše spotřeby v předchozím srovnatelném období a při srovnatelném charakteru odběru, v němž byl odběr elektřiny řádně měřen, nebo
- c) dodatečně podle výše spotřeby v následujícím období.

§16 (2) Pokud vlivem poruchy v odběrném zařízení nebo poruchy způsobené konečným zákazníkem na měřicím zařízení dojde k omezení nebo přerušení přenosu nebo distribuce elektřiny, obnoví provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy na základě oznámení konečného zákazníka o odstranění poruchy na odběrném nebo měřicím zařízení přenos nebo distribuci elektřiny ve lhůtě podle zvláštního právního předpisu[7]. Náklady spojené s obnovením přenosu nebo distribuce elektřiny hradí konečný zákazník.

§16 (3) Neumožní-li konečný zákazník přístup k měřicímu zařízení za účelem pravidelného odečtu spotřeby elektřiny ani po písemném vyrozumění, vyúčtuje se spotřeba elektřiny na základě odečtu spotřeby elektřiny poskytnutého konečným zákazníkem nebo podle spotřeby v minulém srovnatelném období nebo podle hodnot sjednaných na příslušné období.

§ 17

Přechodná ustanovení

Pokud žadatel požádá na základě stanoviska provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy vydaného podle dosavadních právních předpisů o uzavření smlouvy o připojení, provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy před uzavřením smlouvy o připojení přehodnotí vydané stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti tak, aby bylo v souladu s touto vyhláškou. Při stanovení výše podílu žadatele na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu nebo výkonu se postupuje podle právní úpravy výhodnější pro žadatele. Současně s takto přehodnoceným stanoviskem předloží provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy žadateli návrh smlouvy o připojení. Původní doba závaznosti stanoviska podle dosavadních právních předpisů se prodlužuje o dobu, po kterou probíhalo přehodnocení stanoviska podle předchozí věty.

§ 18

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

- 1. Vyhláška č. 297/2001 Sb., kterou se stanoví podmínky připojení a dodávek elektřiny pro chráněné zákazníky.
- 2. Vyhláška č. 18/2002 Sb., o podmínkách připojení a dopravy elektřiny v elektrizační soustavě.
- 3. Vyhláška č. 300/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 18/2002 Sb., o podmínkách připojení a dopravy elektřiny v elektrizační soustavě.

§ 19

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. března 2006.

Poznámky:

[1] ČSN 33 0010

[2] § 50 odst. 3 energetického zákona.

[3] ČSN 33 2000-1

[4] § 24 odst. 10 písm. f) energetického zákona.

[5] § 25 odst. 11 písm. g) energetického zákona.

[6] Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

[7] Vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 51/2006 Sb.

NÁLEŽITOSTI ŽÁDOSTI O PŘIPOJENÍ VÝROBNY ELEKTŘINY K PŘENOSOVÉ NEBO DISTRIBUČNÍ SOUSTAVĚ

Část A - údaje o žadateli

1. Obchodní firma - vyplňuje žadatel - podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku
2. Jméno, příjmení a případný dodatek nebo název - vyplňuje žadatel nezapsaný v obchodním rejstříku
3. Datum narození - vyplňuje žadatel - fyzická osoba
4. Právní forma právnické osoby - vyplňuje žadatel - právnická osoba
5. Sídlo v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - právnická osoba/Místo podnikání v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba podnikající
6. Jméno, příjmení a datum narození osoby, která je statutární orgánem, nebo všech osob, které jsou členy statutárního orgánu - vyplňuje žadatel - právnická osoba
7. Bydliště v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, případně číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba nepodnikající
8. Spojení - telefon, e-mail
9. Adresa pro doručování do vlastních rukou
10. Identifikační číslo, pokud bylo přiděleno
11. Daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno

Část B - údaje o zařízení

1. Umístění výroby elektřiny - kraj, obec, katastrální území, parcelní čísla pozemků, na nichž je výroba elektřiny situována, číslo popisné, případně číslo evidenční
2. Typ výroby elektřiny
3. Charakter výroby elektřiny
4. Požadovaný termín připojení
5. Základní údaje o výrobně elektřiny:
 - 5.1. zapojení výroby elektřiny do přenosové soustavy nebo distribuční soustavy (napěťová hladina, předpokládaná lokalita připojení, jednodílné schéma, územní varianty jednotlivých variant připojení)
 - 5.2. popis výroby elektřiny [celkový instalovaný výkon elektrárny, výkon jednotlivých bloků, elektrické schéma bloků, typ bloku (uhelný, paroplynový, vodní, jiný), druh zdroje (špičkový, základní), vyrobená energie za rok, jmenovitý účinník, odhadovaná spolehlivost bloku],
 - 5.3. popis blokového transformátoru (typ, instalovaný výkon, jmenovité napětí, napětí nakrátko, zapojení vinutí, převod, rozsah odboček, ztráty nakrátko a ztráty naprázdno, zkratová odolnost, I_{th}, I_{dyn}, I_{vyp}, I_{zap})
 - 5.4. popis generátoru (typ, instalovaný výkon zdánlivý i činný, jmenovité napětí, zapojení, typ budiče, vypínač, dynamické konstanty, jako jsou náhradní reaktance, časové konstanty, konstanty setrvačnosti)
 - 5.5. popis vlastní spotřeby (celkový instalovaný příkon, jmenovité napětí, účinník, záběrový proud)
 6. Požadovaná spolehlivost vyvedení výkonu

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 51/2006 Sb.

NÁLEŽITOSTI ŽÁDOSTI O PŘIPOJENÍ ZAŘÍZENÍ DISTRIBUČNÍ SOUSTAVY K PŘENOSOVÉ NEBO DISTRIBUČNÍ SOUSTAVĚ

Část A - údaje o žadateli

1. Obchodní firma - vyplňuje žadatel - podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku
2. Jméno, příjmení a případný dodatek nebo název - vyplňuje žadatel nezapsaný v obchodním rejstříku
3. Datum narození - vyplňuje žadatel - fyzická osoba
4. Právní forma právnické osoby - vyplňuje žadatel - právnická osoba
5. Sídlo v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - právnická osoba/Místo podnikání v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba podnikající
6. Jméno, příjmení a datum narození osoby, která je statutární orgánem, nebo všech osob, které jsou členy statutárního orgánu - vyplňuje žadatel - právnická osoba
7. Bydliště v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, případně číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba nepodnikající
8. Spojení - telefon, e-mail
9. Adresa pro doručování do vlastních rukou
10. Identifikační číslo, pokud bylo přiděleno
11. Daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno

Část B - údaje o zařízení

1. Požadovaný termín připojení
2. Základní údaje pro zapojení do přenosové soustavy nebo distribuční soustavy:
 - 2.1. předávací místo
 - 2.2. nejvyšší napěťová hladina
 - 2.3. jednopólové schéma
 - 2.4. katastrální mapa území s umístěním předávacího místa
3. Údaje o odběru:
 - 3.1. požadovaná hodnota rezervovaného příkonu
 - 3.2. stávající hodnota rezervovaného příkonu
 - 3.3. charakter odběru
 - 3.4. časový průběh zatížení
 - 3.5. účinník a kompenzace
 - 3.6. plánovaný odběr energie za rok
4. Požadavky na spolehlivost dodávky (maximální doba přerušení dodávky)
5. Možnosti zpětného ovlivnění napájecí sítě

Žadatel prohlašuje a svým podpisem stvrzuje správnost a pravdivost všech uvedených údajů.

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 51/2006 Sb.

NÁLEŽITOSTI ŽÁDOSTI O PŘIPOJENÍ ODBĚRNÉHO ZAŘÍZENÍ K PŘENOSOVÉ NEBO DISTRIBUČNÍ SOUSTAVĚ Z NAPĚŤOVÉ HLADINY ZVLÁŠT VYSOKÉHO NAPĚTÍ, VELMI VYSOKÉHO NAPĚTÍ A VYSOKÉHO NAPĚTÍ

Část A - údaje o žadateli

1. Obchodní firma - vyplňuje žadatel - podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku
2. Jméno, příjmení a případný dodatek nebo název - vyplňuje žadatel nezapsaný v obchodním rejstříku
3. Datum narození - vyplňuje žadatel - fyzická osoba
4. Právní forma právnické osoby - vyplňuje žadatel - právnická osoba
5. Sídlo v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - právnická osoba/Místo podnikání v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba podnikající
6. Jméno, příjmení a datum narození osoby, která je statutární orgánem, nebo všech osob, které jsou členy statutárního orgánu - vyplňuje žadatel - právnická osoba
7. Bydliště v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, případně číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba nepodnikající
8. Spojení - telefon, e-mail
9. Adresa pro doručování do vlastních rukou
10. Identifikační číslo, pokud bylo přiděleno
11. Daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno

Část B - údaje o zařízení odběratele

1. Požadovaný termín připojení
2. Základní údaje pro zapojení odběratele do přenosové soustavy nebo distribuční soustavy:
 - 2.1. odběrné/předávací místo
 - 2.2. nejvyšší napěťová hladina odběrného zařízení
 - 2.3. jednopólové schéma
 - 2.4. katastrální mapa území s umístěním odběrného místa
3. Údaje o odběru:
 - 3.1. požadovaná hodnota rezervovaného příkonu
 - 3.2. stávající hodnota rezervovaného příkonu
 - 3.3. charakter odběru
 - 3.4. typ a odběr připojovaných spotřebičů (zejména počet a výkon motorů, elektrické pece a topení, elektrické svářecí zařízení, pohony apod.)
 - 3.5. časový průběh zatížení
 - 3.6. účinník a kompenzace
 - 3.7. plánovaný odběr energie za rok
4. Požadavky na spolehlivost dodávky (maximální doba přerušení dodávky)
5. Možnosti zpětného ovlivnění napájecí sítě

Žadatel prohlašuje a svým podpisem stvrzuje správnost a pravdivost všech uvedených údajů.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 51/2006 Sb.

NÁLEŽITOSTI ŽÁDOSTI O PŘIPOJENÍ ODBĚRNÉHO ZAŘÍZENÍ K DISTRIBUČNÍ SOUSTAVĚ Z NAPĚŤOVÉ HLADINY NÍZKÉHO NAPĚTÍ

Část A - údaje o žadateli

1. Obchodní firma - vyplňuje žadatel - podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku
2. Jméno, příjmení a případný dodatek nebo název - vyplňuje žadatel nezapsaný v obchodním rejstříku
3. Datum narození - vyplňuje žadatel - fyzická osoba
4. Právní forma právnické osoby - vyplňuje žadatel - právnická osoba
5. Sídlo v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - právnická osoba/Místo podnikání v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba podnikající
6. Jméno, příjmení a datum narození osoby, která je statutární orgánem, nebo všech osob, které jsou členy statutárního orgánu - vyplňuje žadatel - právnická osoba
7. Bydliště v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, případně číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba nepodnikající
8. Spojení - telefon, e-mail
9. Adresa pro doručování do vlastních rukou
10. Identifikační číslo, pokud bylo přiděleno
11. Daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno

Část B - údaje o zařízení odběratele

1. Požadovaný termín připojení
2. Základní údaje o zapojení odběratele do distribuční soustavy:
 - 2.1. odběrné/předávací místo (např. provozovna, rod. domek, chata)
 - 2.2. katastrální mapa území s umístěním odběrného místa
3. Údaje o odběru:
 - 3.1. požadovaná hodnota rezervovaného příkonu
 - 3.2. stávající hodnota rezervovaného příkonu
 - 3.3. charakter odběru
 - 3.4. typ a odběr připojovaných spotřebičů (připojení jednotlivých spotřebičů se jmenovitým příkonem 5 kW a vyšším, zejména počet a výkon motorů, elektrické pece a topení, elektrické svářečské zařízení, pohony apod.)
 - 3.5. předpoklad odebrané energie za rok (kWh)
4. Požadavky na spolehlivost dodávky (maximální doba přerušení dodávky)
5. Možnosti zpětného ovlivnění napájecí sítě
6. Typ a výkon tepelných čerpadel

Žadatel prohlašuje a svým podpisem stvrzuje správnost a pravdivost všech uvedených údajů.

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 51/2006 Sb.

NÁLEŽITOSTI ŽÁDOSTI O KRÁTKODOBÉ PŘIPOJENÍ ZAŘÍZENÍ K DISTRIBUČNÍ SOUSTAVĚ

Část A - údaje o žadateli

1. Obchodní firma - vyplňuje žadatel - podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku
2. Jméno, příjmení a případný dodatek nebo název - vyplňuje žadatel nezapsaný v obchodním rejstříku
3. Datum narození - vyplňuje žadatel - fyzická osoba
4. Právní forma právnické osoby - vyplňuje žadatel - právnická osoba
5. Sídlo v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - právnická osoba/Místo podnikání v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, popřípadě číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba podnikající
6. Jméno, příjmení a datum narození osoby, která je statutární orgánem, nebo všech osob, které jsou členy statutárního orgánu - vyplňuje žadatel - právnická osoba
7. Bydliště v členění: stát, kraj, obec s PSČ, ulice a číslo popisné, případně číslo evidenční - vyplňuje žadatel - fyzická osoba nepodnikající
8. Spojení - telefon, e-mail
9. Adresa pro doručování do vlastních rukou
10. Identifikační číslo, pokud bylo přiděleno
11. Daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno

Část B - údaje o zařízení odběratele

1. Požadovaný datum a čas připojení
2. Základní údaje o zapojení odběratele do distribuční soustavy:
3. odběrné/předávací místo
4. lokalita odběrného zařízení
5. Údaje o odběru:
 - 5.1. požadovaná hodnota rezervovaného příkonu/velikost hlavního jističe
 - 5.2. charakter odběru

Žadatel prohlašuje a svým podpisem stvrzuje správnost a pravdivost všech uvedených údajů.

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 51/2006 Sb.

MĚRNÝ PODÍL ŽADATELE O PŘIPOJENÍ NA NÁKLADECH SPOJENÝCH S PŘIPOJENÍM A ZAJIŠTĚNÍM POŽADOVANÉHO PŘÍKONU ODBĚRNÉ ZAŘÍZENÍ

Místo připojení k napěťové hladině	Způsob připojení	Měrný podíl žadatele
přenosová soustava	standardní	200 000 Kč/MW
distribuční soustava VVN	standardní - z přípojnic nové rozvodny, rozvodna typu H	600 000 Kč/MW
	nestandardní - připojení ve stávající stanici VVN, přímo z přípojnic nebo z vývodového pole vedením ve vlastnictví žadatele	150 000 Kč/MW
distribuční soustava VN	standardní	800 000 Kč/MW
distribuční soustava NN	3 fázové připojení	500 Kč/A
	1 fázové připojení	200 Kč/A

VÝROBNA

Místo připojení k napěťové hladině	Způsob připojení	Měrný podíl žadatele
přenosová soustava	v místě připojení podle stanoviska provozovatele přenosové soustavy	500 000 Kč/MW
distribuční soustava VVN	standardní - z přípojnic nové rozvodny, rozvodna typu H	1 200 000 Kč/MW
	nestandardní - připojení ve stávající stanici VVN, přímo z přípojnic nebo z vývodového pole vedením ve vlastnictví žadatele	150 000 Kč/MW
distribuční soustava VN	standardní	640 000 Kč/MW
	nestandardní – bez vedení zdroj - rozvodna	150 000 Kč/MW
distribuční soustava NN	3 fázové připojení	500 Kč/A

Standardní způsob připojení zahrnuje potřebné úpravy (výstavbu vstupních polí) v přípojně rozvodně (rozvodna typu H) včetně výstavby vedení VVN. Nestandardní způsob připojení zahrnuje pouze potřebné úpravy v přípojně rozvodně (paprskové připojení zařízení žadatele), bez výstavby připojovacího vedení.

Přehled vyhlášek a nařízení vlády k zákonům č. 458/2000 Sb., č. 406/2006 Sb. a k zákonu č. 254/2001 Sb.

Jsou uvedeny pouze předpisy týkající se malých vodních elektráren, větrných elektráren a fotovoltaických elektráren.

Vyhlášky k zákonu č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění pozdějších změn

- Vyhláška č. 218/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů ve znění vyhl. č. 450/2003 Sb., vyhl. č. 326/2005 Sb.
- Vyhláška č. 219/2001 Sb., o postupu v případě hrozícího nebo stávajícího stavu nouze v elektroenergetice
- Vyhláška č. 220/2001 Sb., o dispečerském řádu elektrizační soustavy České republiky
- Vyhláška č. 438/2001 Sb., kterou se stanoví obsah ekonomických údajů a postupy pro tvorbu cen v energetice ve znění vyhl. č. 13/2003 Sb., vyhl. č. 575/2004 Sb.
- Vyhláška č. 404/2005 Sb. o náležitostech a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidlech pro sestavování regulačních výkazů
- Vyhláška č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích
- Vyhláška č. 541/2005 Sb., o pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona
- Vyhláška č. 51/2006 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

Vyhlášky a nařízení vlády k zákonu č. 406/2006 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších změn

- Vyhláška č. 213/2001 Sb., kterou se vydávají podrobnosti náležitostí energetického auditu ve znění vyhl. č. 425/2004 Sb.
- Vyhláška č. 214/2001 Sb., kterou se stanoví vymezení zdrojů energie, které budou hodnoceny jako obnovitelné
- Nařízení vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu územní energetické koncepce
- Nařízení vlády č. 63/2002 Sb., o pravidlech pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na podporu hospodárního nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů ve znění nařízení vlády č. 428/2006 Sb.
- Vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice

Vyhlášky k zákonu č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) ve znění pozdějších změn

- Vyhláška č. 432/2001 Sb., ze dne 3. prosince 2001, o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění vyhlášky č. 195/2003 Sb. a vyhlášky č. 620/2004 Sb.
- Vyhláška č. 470/2001 Sb., ze dne 14. prosince 2001, kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění vyhlášky č. 333/2003 Sb.
- Vyhláška č. 195/2002 Sb., ze dne 2. května 2002, o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl
- Vyhláška č. 20/2002 Sb., ze dne 27. prosince 2001, o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody
- Vyhláška č. 236/2002 Sb., ze dne 24. května 2002, o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území
- Vyhláška č. 292/2002 Sb., ze dne 13. června 2002, o oblastech povodí, ve znění vyhlášky č. 390/2004 Sb.
- Vyhláška č. 471/2001 Sb., ze dne 14. prosince 2001, o technicko-bezpečnostním dohledu nad vodními díly
- Vyhláška č. 7/2003 Sb., ze dne 19. prosince 2002, o vodoprávní evidenci, ve znění vyhlášky č. 619/2004 Sb.

**Nařízení vlády č. 63/2002 Sb.
ze dne 16. ledna 2002**

**o pravidlech pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na podporu
hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a
druhotných zdrojů**

ve znění nařízení vlády č. 428/2006 Sb.

Vláda nařizuje podle §5 odst. 6 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, (dále jen "zákon"):

§1

Předmět úpravy

Toto nařízení stanoví pravidla pro poskytování dotací ze státního rozpočtu k uskutečňování Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů (dále jen "Program") na podporu zvyšování účinnosti užití energie, snižování energetické náročnosti a využití jejích obnovitelných a druhotných zdrojů v souladu se schválenou státní energetickou koncepcí a zásadami trvale udržitelného rozvoje[1] (dále jen "dotace").

§2

Vymezení pojmů

V tomto nařízení se rozumí

- a) programem soubor věcných, časových a finančních podmínek pro pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku,[2] jeho údržbu a opravy, případně i pro jiné činnosti potřebné k dosažení stanovených cílů,[3]
- b) poskytovatelem ústřední orgán státní správy, Akademie věd České republiky a Grantová agentura České republiky nebo ten, koho určí zvláštní zákon,[4]
- c) uchazečem investor žádající o dotaci ze státního rozpočtu v rámci programu,
- d) příjemcem ten, v jehož prospěch bylo o poskytnutí dotace poskytovatelem rozhodnuto,
- e) akcí činnost podle §5 odst. 4 zákona,
- f) výběrovým řízením postup poskytovatele při hodnocení a výběru žádostí o dotaci.

§3

Vyhlášení programu

§3 (1) Program vyhláší na základě schválené dokumentace programu[5] poskytovatel a zveřejňuje jej v Obchodním věstníku a v dálkově přístupném informačním systému.

§3 (2) Program obsahuje vždy

- a) název akce,
- b) podmínky pro přijetí žádosti do výběrového řízení a kritéria hodnocení a výběru žádostí,
- c) místo, dobu a způsob podávání žádostí,
- d) období, ve kterém poskytovatel zajistí zhodnocení žádostí, rozhodne a vyhlásí výsledky výběrového řízení,
- e) název, sídlo, telefon, elektronickou adresu (e-mail) a fax poskytovatele,
- f) druhy nákladů, na jejichž úhradu lze dotaci použít,
- g) maximální výši poskytovaných dotací.

§4

Podmínky pro poskytnutí dotace

§4 (1) Dotaci lze poskytnout uchazeči, jestliže

- a) vůči němu nebyl prohlášen konkurs, nebylo povoleno vyrovnání, nebyl zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku[6] nebo uchazeč není v likvidaci,
- b) má vypořádány splatné závazky ve vztahu ke státnímu rozpočtu, státnímu fondu nebo ke zdravotní pojišťovně,
- c) nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s jeho předmětem podnikání, pro trestný čin hospodářský nebo trestný čin proti majetku,
- d) nebyl v posledních třech letech disciplinárně potrestán podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon odborné činnosti, pokud tato činnost souvisí s obsahem akce,
- e) nevykázal ve dvou zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících zdaňovacímu období, ve kterém žádá o dotaci, daňovou ztrátu podle zvláštního právního předpisu.[7]

§4 (2) Splnění podmínek podle odstavce 1 písm. a) až c) a e) prokazuje uchazeč při podání žádosti příslušnými doklady a splnění podmínky podle odstavce 1 písm. d) čestným prohlášením.

§4 (3) Dotaci nelze poskytnout, pokud program, na jehož základě se dotace poskytuje, popřípadě jednotlivá dotace, nebyly předem oznámeny a schváleny Evropskou komisí, ledaže splňují podmínky přímo použitelného předpisu Evropských společenství stanovujícího výjimky z režimu oznamování veřejných podpor[7a].

§5

Žádosti o dotace

§5 (1) Žádost o dotaci se předkládá v termínu a ve formě, které jsou schváleny v příslušné dokumentaci programu, včetně všech příloh požadovaných poskytovatelem. Uchazeč může vzít žádost zpět, nesmí ji však v průběhu výběrového řízení měnit nebo doplňovat.

§5 (2) Při shromažďování, zpracovávání a zveřejňování údajů o žádostech se poskytovatel řídí zvláštními právními předpisy.[8]

§5 (3) Před hodnocením žádostí zpracuje poskytovatel protokol, který musí obsahovat seznam doručených žádostí, údaje o návrzích akcí a jejich úplnosti. U žádostí nevyhovujících vyhlášeným podmínkám uvede důvod jejich vyřazení.

§5 (4) Uchazeč nemá právní nárok na úhradu nákladů spojených s jeho účastí ve výběrovém řízení.

§6

Hodnocení žádostí

§6 (1) Pro hodnocení žádostí ustaví poskytovatel odborný poradní orgán.

§6 (2) Odborný poradní orgán musí mít nejméně pět členů. Jeho členy jsou poskytovatelem jmenovány především osoby s příslušnou kvalifikací a odbornou praxí podle zaměření programu, přičemž nadpoloviční většina členů nesmí být zaměstnanci poskytovatele.

§6 (3) Posudky, které si vyžádá poskytovatel, jsou podkladem pro hodnocení odborným poradním orgánem.

§6 (4) Jednání odborného poradního orgánu se řídí jednacím řádem vydaným poskytovatelem. V něm poskytovatel stanoví vždy způsob jmenování a obměny členů a náhradníků odborného poradního orgánu, délku funkčního období, způsob jednání odborného poradního orgánu, postup při posuzování podjatosti členů odborného poradního orgánu nebo oponentů, způsob přípravy protokolu o hodnocení projektů, způsob dokumentace jednání odborného poradního orgánu a uchovávání výsledků jednání.

§6 (5) Odborný poradní orgán se při hodnocení a výběru žádostí řídí kritérii schválenými v dokumentaci programu.

§6 (6) Na závěr hodnocení odborný poradní orgán zpracuje pro poskytovatele protokol o výsledku výběrového řízení, který musí obsahovat identifikační údaje žádosti, uchazeče, celkové uznané náklady na řešení akce a výši přiznané dotace.

§6 (7) Poskytovatel písemně informuje uchazeče o výsledku hodnocení žádosti, včetně odůvodnění.

§7

Rozhodnutí o poskytnutí dotace

§7 (1) Na základě výsledku výběrového řízení a dokumentace akce, předložené uchazečem podle požadavků poskytovatele, vydá poskytovatel rozhodnutí o poskytnutí dotace podle zvláštního právního předpisu,[5] zahrnující celou dobu řešení akce a období do vyhodnocení výsledků akce, včetně povinnosti vypořádat poskytnuté dotace.

§7 (2) Příjemce písemně informuje poskytovatele o změnách, které nastaly v době od vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace a které se dotýkají jeho právní subjektivity, údajů, které by mohly mít vliv na řešení projektu, a to do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl.

§8

Podmínky použití dotací

§8 (1) Dotace mohou být použity pouze na podporu akcí vymezených zákonem.

§8 (2) Příjemce vede pro každou akci oddělenou evidenci podle zvláštního právního předpisu[2] o všech uznaných nákladech a v rámci této evidence o výdajích a nákladech hrazených z dotace.

§8 (3) Z dotace poskytnuté na řešení schválené akce se hradí pouze taková část nákladů na pořízení hmotného a nehmotného majetku podle zvláštního právního předpisu,[2] která odpovídá rozsahu jeho předpokládaného využití pro řešení dané akce.

§9

Kontrola využívání dotací a vyhodnocení akcí

§9 (1) Pro kontrolu a dodržování podmínek čerpání dotace podle tohoto nařízení a uplatnění sankcí při neoprávněném použití nebo zadržení dotace platí zvláštní právní předpis.[9]

§9 (2) U všech akcí je poskytovatelem prováděna kontrola průběhu řešení a plnění cílů akce, včetně kontroly čerpání a využívání dotace, účelnosti celkových uznaných nákladů na řešení prostřednictvím hodnocení zpráv o řešení akce, a to nejméně v intervalu jednoho roku, vždy však po ukončení řešení.

§9 (3) Příjemce nejméně jedenkrát za rok, vždy však po ukončení řešení, vypracovává zprávu o řešení akce a předává ji poskytovateli v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace.

§9 (4) Závěrečné vyhodnocení akce se provádí podle zvláštního právního předpisu.[10]

§10

Uchovávání dokladů

§10 (1) Poskytovatel uchovává doklady o programu, včetně všech žádostí přijatých podle §4, po dobu nejméně 5 let od uzavření výběru akcí k poskytnutí dotace.

§10 (2) Poskytovatel uchovává doklady o každé akci po dobu nejméně 10 let od závěrečného vyhodnocení akce.[10]

§11

Přechodné ustanovení

Právní vztahy vzniklé mezi poskytovateli a příjemci přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení a práva a povinnosti z nich vzniklé se řídí dosavadními právními předpisy.

§12

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Poznámky:

[1] §6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

[3] §12 a 13 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

[4] §14 zákona č. 218/2000 Sb.

[5] Zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

[6] Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

[7] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

[7a] Například nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na podpory na vzdělání, Úřední věstník Evropské unie ze dne 13. 1. 2001, L 10/20, ve znění nařízení Komise (ES) č. 363/2004 ze dne 25. února 2004, Úř. věst. ze dne 28. 2. 2004, L 63/20, nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na podporu de minimis, Úřední věstník Evropské unie ze dne 13. 1. 2001, L 10/30, nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na státní podporu pro malé a střední podniky, Úřední věstník Evropské unie ze dne 13. 1. 2001, L 10/33, ve znění nařízení Komise (ES) č. 364/2004 ze dne 25. února 2004, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 70/2001, Úřední věstník Evropské unie ze dne 28. 2. 2004, L 63/22, nařízení Komise (ES) č. 2204/2002 ze dne 12. prosince 2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na státní podpory zaměstnanosti, Úřední věstník Evropské unie ze dne 13. 12. 2002, L 337/3, nařízení Komise (ES) č. 1/2004 ze dne 23. prosince 2003 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na státní podporu malým a středním podnikům působícím v produkci, zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh, Úřední věstník Evropské unie ze dne 3. 1. 2004, L 1/1 a rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití článku 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (oznámeno pod číslem K(2005) 2673), Úřední věstník Evropské unie ze dne 29. 11. 2005 L 312/67.

[8] Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

[9] §44 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

[10] §8 vyhlášky č. 40/2001 Sb.

Zákon č. 183/2006 Sb.
ze dne 14. 3. 2006
o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
(výťah)

Žádost o vydání územního rozhodnutí

§ 86

1) Žádost o vydání územního rozhodnutí obsahuje kromě obecných náležitostí základní údaje o požadovaném záměru a identifikační údaje pozemků a staveb.

(2) K žádosti žadatel připojí

- a) doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo doklad o právu založeném smlouvou provést stavbu nebo opatření k pozemkům nebo stavbám; tyto doklady se připojují, nelze-li tato práva ověřit v katastru nemovitostí,
- b) rozhodnutí dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, závazná stanoviska, pokud byla obstarána před zahájením řízení, nejde-li o koordinované závazné stanovisko podle §4 odst. 6¹, vydané správním úřadem, který je příslušný vydat územní rozhodnutí,
- c) stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury,
- d) dokumentaci záměru.

(3) Jestliže žadatel nemá vlastnické právo nebo doklad o právu založeném smlouvou provést stavbu nebo opatření k pozemku nebo stavbě, předloží souhlas jejich vlastníka anebo dohodu o parcelaci; to neplatí, lze-li pozemek nebo stavbu vyvlastnit nebo vyměnit.

(4) Vyžaduje-li záměr posouzení vlivu na životní prostředí, připojí žadatel k žádosti stanovisko příslušného úřadu podle zvláštního právního předpisu^{2,3}. Bude-li toto hodnocení prováděno souběžně s územním řízením, připojí žadatel dokumentaci vlivu záměru na životní prostředí.

(5) Stanoví-li tak zvláštní právní předpis, nebo pokud bude navrhovaný záměr svými negativními vlivy překračovat limitní hodnoty stanovené zvláštními právními předpisy za hranicí pozemku určeného k jeho realizaci, předloží žadatel současně žádost o vydání rozhodnutí o ochranném pásmu.

(6) Obsahové náležitosti žádosti o vydání územního rozhodnutí a jejích příloh stanoví prováděcí právní předpis⁴.

¹ §4 (6) Je-li dotčeným orgánem podle zvláštních právních předpisů tentýž orgán veřejné správy, vydává koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko, zahrnující požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů, které hájí. Koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko lze vydat pouze v případě, nejsou-li požadavky na ochranu dotčených veřejných zájmů v rozporu. Ustanovení správního řádu o společném řízení[6] se použijí přiměřeně.

² Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

³ Například § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb., § 23 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

⁴ dosud nevydaný

Zákon č. 183/2006 Sb.
ze dne 14. 3. 2006
o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
(výtah)

Stavební řízení

§ 109

(1) Účastníkem stavebního řízení je

- a) stavebník,
- b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna či udržovací práce, není-li stavebníkem, nejde-li o případ uvedený v písmenu g),
- c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem,
- d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva navrhovanou stavbou přímo dotčena,
- e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno,
- f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno,
- g) společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu¹ ve stavebním řízení, které se týká domu nebo společných částí domu anebo pozemku; v případě, že společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu nemá právní subjektivitu, vlastník, jehož spoluvlastnický podíl na společných částech domu činí více než jednu polovinu.

(2) Účastníkem řízení není nájemce bytu, nebytového prostoru nebo pozemku.

§ 110

(1) Žádost o stavební povolení obsahuje kromě obecných náležitostí základní údaje o požadovaném záměru a identifikační údaje o pozemcích a stavbách.

(2) K žádosti stavebník připojí

- a) doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, pokud stavební úřad nemůže existenci takového práva ověřit v katastru nemovitostí,
- b) projektovou dokumentaci,
- c) plán kontrolních prohlídek stavby,

¹ Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

d) závazná stanoviska, popřípadě stanoviska nebo jiné doklady vyžadované zvláštními právními předpisy², pokud je stavebník obstaral předem.

(3) Projektová dokumentace se předkládá ve dvojím vyhotovení, a není-li obecní úřad v místě stavby stavebním úřadem, vyjma staveb v působnosti vojenských a jiných stavebních úřadů, předkládá se trojmo. Pokud stavebník není vlastníkem stavby, připojuje se jedno další vyhotovení.

(4) Pokud předložená projektová dokumentace není zpracována oprávněnou osobou, stavební úřad řízení zastaví.

(5) Obsahové náležitosti žádosti o stavební povolení, rozsah a obsah projektové dokumentace stanoví prováděcí právní předpis.

§ 111

(1) Stavební úřad přezkoumá podanou žádost a připojené podklady z toho hlediska, zda stavbu lze podle nich provést, a ověří zejména, zda

- a) projektová dokumentace je zpracována v souladu s územně plánovací dokumentací, s podmínkami územního rozhodnutí nebo územního souhlasu,
- b) projektová dokumentace je úplná, přehledná, byla zpracována oprávněnou osobou³ a zda jsou v odpovídající míře řešeny obecné požadavky na výstavbu,
- c) je zajištěn příjezd ke stavbě, včasné vybudování technického, popřípadě jiného vybavení potřebného k řádnému užívání stavby vyžadovaného zvláštním právním předpisem,
- d) předložené podklady vyhovují požadavkům uplatněným dotčenými orgány.

(2) Stavební úřad ověří rovněž účinky budoucího užívání stavby.

(3) Zjistí-li stavební úřad, že

- a) v projektové dokumentaci nejsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu,

² Například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

- b) projektová dokumentace není v souladu s požadavky dotčených orgánů, s územně plánovací dokumentací, s podmínkami územního rozhodnutí nebo územního souhlasu,

vyzve stavebníka k odstranění uvedených nedostatků a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

§ 112

(1) Stavební úřad oznámí účastníkům řízení, kteří jsou mu známi, a dotčeným orgánům zahájení stavebního řízení nejméně 10 dnů před ústním jednáním, které spojí s ohledáním na místě, je-li to účelné. Zároveň upozorní dotčené orgány a účastníky řízení, že závazná stanoviska a námitky, popřípadě důkazy mohou uplatnit nejpozději při ústním jednání, jinak že k nim nebude přihlédnuto.

(2) Od ohledání na místě, popřípadě i od ústního jednání může stavební úřad upustit, jsou-li mu dobře známy poměry staveniště a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení navrhované stavby a stanovení podmínek k jejímu provádění. Upustí-li od ústního jednání, určí lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů, do kdy mohou dotčené orgány uplatnit závazná stanoviska a účastníci řízení své námitky, popřípadě důkazy. Zároveň je upozorní, že k později uplatněným závazným stanoviskům, námitkám, popřípadě důkazům nebude přihlédnuto.

§ 113

(1) Stavební úřad může ve stavebním řízení na svůj náklad přizvat autorizovaného inspektora; navrhne-li stavebník přizvat autorizovaného inspektora, hradí jeho náklady.

(2) Stavební úřad může ve stavebním řízení přizvat na svůj náklad projektanta, kterého stavebník pověřil koordinací projektové dokumentace stavby zpracovávané více projektanty nebo koordinací autorského dozoru (dále jen "hlavní projektant"); navrhne-li stavebník přizvání hlavního projektanta, hradí jeho náklady.

(3) Doručuje-li se účastníkům řízení oznámení o zahájení řízení veřejnou vyhláškou, stavebníkovi a vlastníkovi stavby, na které má být provedena změna, se oznámení doručuje do vlastních rukou.

§ 114

Námitky účastníků řízení

Účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.

(2) K námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží.

(3) O námitce, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad rozhodne na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.

§ 115

Stavební povolení

(1) Ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání, a rozhodne o námitkách účastníků řízení. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu.

(2) U stavby obsahující technologické zařízení, u něhož je třeba ověřit způsobilost k bezpečnému užívání, dodržení podmínek stavebního povolení nebo integrovaného povolení podle zvláštního právního předpisu⁴, stavební úřad může uložit ve stavebním povolení provedení zkušebního provozu. V takovém případě předem projedná se stavebníkem dobu trvání zkušebního provozu.

(3) Po dni nabytí právní moci stavebního povolení stavební úřad zašle stavebníkovi jedno vyhotovení ověřené projektové dokumentace spolu se štítkem obsahujícím identifikační údaje o povolené stavbě. Další vyhotovení ověřené projektové dokumentace zašle vlastníkově stavby, pokud není stavebníkem.

(4) Stavební povolení pozbývá platnosti, jestliže stavba nebyla zahájena do 2 let ode dne, kdy nabylo právní moci. Doby platnosti stavebního povolení může stavební úřad prodloužit na odůvodněnou žádost stavebníka podanou před jejím uplynutím. Podáním žádosti se staví běh lhůty platnosti stavebního povolení.

(5) Účastníkům řízení, kteří byli o zahájení stavebního řízení uvědoměni veřejnou vyhláškou, se stavební povolení oznamuje doručením veřejnou vyhláškou. Stavebníkovi a vlastníkově stavby, na které má být provedena změna, se však doručuje stavební povolení do vlastních rukou.

(6) Obsahové náležitosti stavebního povolení a štítku s identifikačními údaji stanoví prováděcí právní předpis.

§ 116

(1) Se souhlasem dotčených orgánů může stavební úřad uzavřít se stavebníkem veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby nebo terénních úprav, která nahradí stavební povolení, a to za podmínek podle §161 až 168 správního řádu; ustanovení § 167 odst. 3 správního řádu se nepoužije. Náležitosti obsahu veřejnoprávní smlouvy stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Stavební úřad do 7 dnů od předložení návrhu veřejnoprávní smlouvy oznámí postup podle odstavce 1 osobám, které by byly účastníky stavebního řízení podle zvláštního zákona.

⁴ Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů.

Zkrácené stavební řízení

§ 117

(1) Uzavře-li stavebník s autorizovaným inspektorem smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace pro stavbu, kterou hodlá provést, může takovou stavbu pouze oznámit stavebnímu úřadu, jestliže byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109), a nejde o stavbu, která je zvláštním právním předpisem, územně plánovací dokumentací nebo rozhodnutím orgánu územního plánování přímo označena jako nezpůsobilá pro zkrácené stavební řízení.

(2) Stavebník k oznámení stavby připojí projektovou dokumentaci stanovenou prováděcím právním předpisem a certifikát vydaný autorizovaným inspektorem. Dokumentace se předkládá ve dvojím vyhotovení; není-li obecní úřad stavebním úřadem, nebo stavebník není vlastníkem stavby, předkládá se trojmo.

(3) Autorizovaný inspektor certifikátem stvrzuje, že ověřil projektovou dokumentaci a připojené podklady z hledisek uvedených v §111 odst. 1 a 2 a že navrhovaná stavba může být provedena. Na projektové dokumentaci tuto skutečnost vyznačí, uvede své jméno a příjmení, datum vydání certifikátu a opatří ji svým podpisem a razítkem. K certifikátu připojí návrh plánu kontrolních prohlídek stavby, závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109).

(4) Pokud ve vyjádřeních podle odstavce 1 byly uplatněny námitky proti provádění stavby, autorizovaný inspektor je posoudí a projedná s osobami, které je uplatnily. Způsob vypořádání námitek a závěry, popřípadě podklady, z nichž vycházel, připojí autorizovaný inspektor k certifikátu podle odstavce 3. Nepodaří-li se při vypořádání námitek odstranit rozpory mezi osobami, které by jinak byly účastníky řízení, předloží jejich vyjádření spolu s projektovou dokumentací a závaznými stanovisky dotčených orgánů stavebnímu úřadu, který zajistí vypořádání námitek podle §114 nebo usnesením rozhodne o námitkách ve své působnosti anebo usnesením rozhodne o nezpůsobilosti stavby pro zkrácené řízení.

(5) Certifikát, ověřenou dokumentaci s vyznačenými údaji a přílohy podle odstavce 3 příslušný stavební úřad eviduje a využívá pro kontrolní prohlídky stavby.

(6) Náležitosti oznámení podle odstavce 1, jakož i obsah a strukturu certifikátu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 118

Změna stavby před jejím dokončením

(1) Stavební úřad může na odůvodněnou žádost stavebníka nebo jeho právního nástupce povolit změnu stavby před jejím dokončením. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí popis změn a jejich porovnání se stavebním povolením a s projektovou dokumentací ověřenou stavebním úřadem, popřípadě autorizovaným inspektorem ve zkráceném stavebním řízení. K žádosti se připojí projektová dokumentace změn stavby, nebo kopie ověřené projektové dokumentace s vyznačením navrhovaných změn.

(2) Žádost o změnu stavby před dokončením stavební úřad projedná s účastníky řízení a dotčenými orgány v rozsahu, v jakém se změna dotýká práv účastníků stavebního, případně územního řízení, jakož i zájmů chráněných zvláštními právními předpisy, a rozhodne o ní. Na řízení a povolení se vztahují přiměřeně ustanovení o stavebním, případně územním řízení. Změnu stavby lze projednat a povolit též ve zkráceném stavebním, případně územním řízení.

(3) Změnu stavby, která se nedotýká práv účastníků stavebního řízení, stavební úřad, popřípadě autorizovaný inspektor, bylo-li ve věci vedeno zkrácené stavební řízení, schválí při kontrolní prohlídce zápisem do stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě; podle okolností vyznačí změnu též v ověřené projektové dokumentaci. Může tak učinit, jen pokud se změna nedotýká podmínek územního rozhodnutí, veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy nebo když příslušný dotčený orgán písemně anebo prohlášením do protokolu se změnou souhlasí.

(4) Změnu ohlášené stavby lze provést na základě souhlasu stavebního úřadu s jejím ohlášením. Přitom se postupuje přiměřeně podle §105 až 107.

Zákon č. 183/2006 Sb.

ze dne 14. 3. 2006

o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

(výtah)

Užívání staveb

§ 119

Dokončenou stavbu, popřípadě část stavby schopnou samostatného užívání, pokud vyžadovala stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu podle §104 odst. 2 písm. a) až e) a n) anebo pokud byla prováděna na podkladě veřejnoprávní smlouvy (§ 116) nebo certifikátu vydaného autorizovaným inspektorem (§ 117) a byla provedena v souladu s ním, lze užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu (§ 120) nebo kolaudačního souhlasu. Stavebník zajistí, aby byly před započítáním užívání stavby provedeny a vyhodnoceny zkoušky předepsané zvláštními právními předpisy¹.

§ 120

(1) Stavebník je povinen oznámit stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby nejméně 30 dnů předem, nejde-li o stavbu uvedenou v §122. S užíváním stavby pro účel, k němuž byla stavba povolena, může být započato, pokud do 30 dnů od oznámení stavební úřad rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby nezakáže.

(2) Stavební úřad užívání stavby zakáže, jestliže na základě závěrečné kontrolní prohlídky zjistí, že nejsou splněny podmínky ochrany života a zdraví osob nebo zvířat anebo životního prostředí nezbytné pro její užívání, že stavba ohrožuje bezpečnost nebo nejsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu, včetně zajištění bezbariérového užívání stavby, pokud je právním předpisem vyžadováno. Obdobně postupuje stavební úřad u stavby provedené v rozporu se stavebním povolením či ohlášením nebo užívané bez předchozího oznámení. Odvolání proti rozhodnutí o zákazu užívání stavby nemá odkladný účinek.

(3) Účastníkem řízení podle odstavce 2 je pouze stavebník. Pokud změnu stavby prováděla jako stavebník jiná osoba na základě dohody s vlastníkem, je účastníkem řízení též vlastník stavby.

(4) Po odstranění nedostatků, pro které bylo podle odstavce 2 užívání stavby zakázáno, může být s jejím užíváním započato jen na základě písemného souhlasu stavebního úřadu, že stavbu lze užívat.

(5) Náležitosti oznámení podle odstavce 1 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 121

Stavebník předloží stavebnímu úřadu spolu s oznámením o užívání stavby podle §120 odst. 1, popřípadě se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu, dokumentaci skutečného provedení stavby, pokud při jejím provádění došlo k nepodstatným odchylkám oproti vydanému stavebnímu povolení, ohlášení stavebnímu úřadu nebo ověřené projektové dokumentaci. Jde-li o stavbu technické nebo dopravní infrastruktury, předloží dokumentaci skutečného provedení stavby vždy. Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí, doloží stavebník též vyhotovení geometrického plánu na tuto stavbu.

¹ Například § 4 vyhlášky č. 111/1981 Sb., o čištění komínů, § 15 a 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), § 4 vyhlášky č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení, ve znění nařízení vlády č. 352/2000 Sb.

§ 122

Kolaudační souhlas

(1) Stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit, například nemocnice, škola, nájemní bytový dům, stavba pro obchod a průmysl, stavba pro shromažďování většího počtu osob, stavba dopravní a občanské infrastruktury, stavba pro ubytování odsouzených a obviněných, dále stavba, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu, a změna stavby, která je kulturní památkou, může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu. Souhlas vydává na žádost stavebníka příslušný stavební úřad. Stavebník v žádosti uvede identifikační údaje o stavbě a předpokládaný termín jejího dokončení. Pro vydání kolaudačního souhlasu stavebník opatří závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy². Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí³, zajistí stavebník geometrický plán.

(2) Stavební úřad do 15 dnů ode dne doručení žádosti stavebníka stanoví termín provedení závěrečné kontrolní prohlídky stavby a současně uvede, které doklady při ní stavebník předloží.

(3) Při závěrečné kontrolní prohlídce stavební úřad zejména zkoumá, zda byla stavba provedena v souladu s ohlášením stavebnímu úřadu, podle vydaného stavebního povolení a ověřené projektové dokumentace a zda jsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu, včetně bezbariérového užívání stavby, pokud je právním předpisem vyžadováno. Dále zkoumá, zda skutečné provedení stavby nebo její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí. Jestliže stavební úřad nezjistí závady bránící bezpečnému užívání stavby nebo rozpor se závaznými stanovisky podle odstavce 1, vydá do 15 dnů ode dne provedení závěrečné kontrolní prohlídky kolaudační souhlas, který je dokladem o povoleném účelu užívání stavby. Kolaudační souhlas není správním rozhodnutím.

(4) Jsou-li na stavbě zjištěny závady bránící jejímu bezpečnému užívání nebo rozpor se závaznými stanovisky podle odstavce 1, stavební úřad kolaudační souhlas nevydává a rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby zakáže; účastníkem řízení je stavebník, vlastník stavby, popřípadě budoucí uživatel stavby. Odvolání proti rozhodnutí nemá odkladný účinek. Stavebník oznámí písemně odstranění nedostatků stavebnímu úřadu, který po ověření, že oznámení odpovídá skutečnosti, vydá kolaudační souhlas do 15 dnů ode dne, kdy mu došlo oznámení stavebníka.

² Například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(5) Stavebník může doložit žádost o vydání kolaudačního souhlasu podle odstavce 1 též odborným posudkem (certifikátem) autorizovaného inspektora. V takovém případě může stavební úřad upustit od závěrečné kontrolní prohlídky stavby a vydat kolaudační souhlas na základě tohoto posudku.

(6) Obsahové náležitosti žádosti o vydání kolaudačního souhlasu a náležitosti kolaudačního souhlasu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 123

Předčasné užívání stavby

(1) Stavební úřad může na žádost stavebníka vydat časově omezené povolení k předčasnému užívání stavby před jejím úplným dokončením, pokud to nemá podstatný vliv na užitelnost stavby, neohroží to bezpečnost a zdraví osob nebo zvířat anebo životní prostředí. U stavby prováděné dodavatelsky stavebník k žádosti připojí dohodu se zhotovitelem stavby, obsahující jeho souhlas, popřípadě sjednané podmínky předčasného užívání stavby; u ostatních staveb navrhne stavebník podmínky předčasného užívání stavby v žádosti. Účastníkem řízení je stavebník, zhotovitel stavby a vlastník stavby.

(2) Nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1 pro povolení předčasného užívání stavby, stavební úřad žádost zamítne.

(3) Po dokončení stavby se podle okolností postupuje podle §122, popřípadě podle §120 nebo 124.

§ 124

Zkušební provoz

(1) Zkušebním provozem stavby se ověřuje funkčnost a vlastnosti provedené stavby podle projektové dokumentace. Pokud nebylo provedení zkušebního provozu uloženo stavebním povolením, může stavební úřad na podkladě požadavku dotčeného orgánu nebo žádosti stavebníka anebo v jiném odůvodněném případě stanovit rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, že kolaudační souhlas lze vydat jen po provedení zkušebního provozu. V rozhodnutí uvede zejména dobu trvání zkušebního provozu stavby, a je-li to nutné, stanoví pro něj podmínky, popřípadě podmínky pro plynulý přechod zkušebního provozu do užívání stavby. Vyhodnocení výsledků zkušebního provozu stavebník připojí k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu.

(2) Účastníkem řízení podle odstavce 1 je stavebník a vlastník stavby.

§ 125

Dokumentace skutečného provedení stavby

(1) Vlastník stavby je povinen uchovávat po celou dobu trvání stavby ověřenou dokumentaci odpovídající jejímu skutečnému provedení podle vydaných povolení. V případech, kdy dokumentace stavby nebyla vůbec pořízena, nedochovala se nebo není v náležitém stavu, je vlastník stavby povinen pořídit dokumentaci skutečného provedení stavby. Při změně vlastnictví ke stavbě odevzdá dosavadní vlastník dokumentaci novému vlastníkovu stavby.

(2) Nejsou-li zachovány doklady, z nichž by bylo možné zjistit účel, pro který byla stavba povolena, platí, že stavba je určena k účelu, pro který je svým stavebně technickým uspořádáním vybavena. Jestliže vybavení stavby vyhovuje několika účelům, má se za to, že stavba je určena k účelu, ke kterému se užívá bez závad.

(3) Neplní-li vlastník stavby povinnost podle odstavce 1, stavební úřad mu nařídí, aby pořídil dokumentaci skutečného provedení stavby. Pokud není nezbytná úplná dokumentace skutečného provedení stavby, uloží stavební úřad pouze pořízení zjednodušené dokumentace (pasport stavby), pokud ji stavebník nepořídil sám.

(4) Není-li třeba dokumentaci pořízenou podle odstavce 1 nebo 3 doplnit, změnit nebo jinak přepracovat, stavební úřad ji ověří a po jednom ověřeném vyhotovení zašle vlastníkově stavby a obecnímu úřadu, v jehož správním obvodu se stavba nachází, není-li sám stavebním úřadem. To platí i pro dokumentaci skutečného provedení stavby předloženou stavebnímu úřadu spolu s oznámením o užívání stavby podle § 120 odst. 1, popřípadě se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu.

(5) Za vlastníka stavby podle odstavců 1, 3 a 4 se považuje společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu⁴.

Rozsah a obsah dokumentace skutečného provedení stavby stanoví prováděcí právní předpis.

Změna v užívání stavby

§ 126

(1) Stavbu lze užívat jen k účelu vymezenému zejména v kolaudačním rozhodnutí, v ohlášení stavby, ve veřejnoprávní smlouvě, v certifikátu autorizovaného inspektora, ve stavebním povolení, v oznámení o užívání stavby nebo v kolaudačním souhlasu.

(2) Změna v účelu užívání stavby, v jejím provozním zařízení, ve způsobu výroby nebo v jejím podstatném rozšíření a změna v činnosti, jejíž účinky by mohly ohrozit život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost nebo životní prostředí, je přípustná jen na základě písemného souhlasu stavebního úřadu. Ustanovení § 81 odst. 2 písm. c) tím není dotčeno.

(3) Změna v užívání stavby musí být v souladu se záměry územního plánování, s veřejnými zájmy chráněnými tímto zákonem a se zvláštními právními předpisy.

(4) Pokud je změna v užívání stavby podmíněna změnou dokončené stavby, která vyžaduje ohlášení nebo stavební povolení, postupuje se podle §105 až 117. Po dokončení změny stavby se podle okolností postupuje podle §120 nebo 122.

§ 127

(1) Stavební úřad vydá souhlas se změnou v užívání stavby na základě oznámení osoby, která má ke stavbě vlastnické právo nebo prokáže právo změnit užívání stavby. Oznámení obsahuje popis a odůvodnění zamýšlené změny, její rozsah a důsledky. K oznámení se připojí doklad o vlastnickém právu ke stavbě, pokud stavební úřad nemůže existenci takového práva ověřit v katastru nemovitostí, popřípadě souhlas vlastníka stavby se změnou v užívání, a závazná stanoviska dotčených orgánů vyžadovaná zvláštními právními předpisy².

(2) Jestliže stavební úřad se změnou v užívání stavby souhlasí, zašle do 30 dnů ode dne jejího oznámení souhlas tomu, kdo změnu oznámil. V opačném případě rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, ve stejné lhůtě změnu v užívání stavby zakáže. Pokud stavební úřad ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení nevyjádří se změnou v užívání stavby souhlas ani ji nezakáže, má se za to, že se změnou v užívání stavby souhlasí.

(3) Jestliže se změna dotýká práv třetích osob nebo vyžaduje podrobnější posouzení jejích účinků na okolí, stavební úřad do 30 dnů od oznámení změny písemně vyrozumí osobu, která ji oznámila, že změna podléhá rozhodnutí a zároveň určí podklady nezbytné pro řízení. Dnem jejich předložení je zahájeno řízení o změně v užívání stavby.

(4) Náležitosti obsahu oznámení, souhlasu a rozhodnutí o změně v užívání stavby stanoví prováděcí právní předpis.

⁴ Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

Příloha č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí

KATEGORIE I (záměry vždy podléhající posouzení)

Netýká se zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie

KATEGORIE II (záměry vyžadující zjišťovací řízení)

Výběr:

ZÁMĚR	Sloupec A	Sloupec B
1.7 Přehrady, nádrže a jiná zařízení určená k zadržování nebo k akumulaci vody a v ní rozptýlených látek, pokud nepřísluší do kategorie I a pokud objem zadržované nebo akumulované vody přesahuje 100 000 m ³ nebo výška hradící konstrukce přesahuje 10 m nad základovou spárou.		X
3.1 Zařízení ke spalování paliv o jmenovitém tepelném výkonu od 50 do 200 MWe.	X	
3.2 Větrné elektrárny s celkovým instalovaným výkonem vyšším než 500 kWe nebo s výškou stožanu přesahující 35 metrů.		X
3.3 Vodní elektrárny s celkovým instalovaným výkonem výroby nad 50 MWe.	X	
3.4 Vodní elektrárny s celkovým instalovaným výkonem výroby od 10 MWe do 50 MWe.		X
3.6 Přenosová vedení elektrické energie od 110 kV, pokud nepřísluší do kategorie I.	X	
10.15 Stavby, činnosti a technologie neuvedené v předchozích bodech této přílohy a nedosahující parametrů předchozích bodů této přílohy, které mohou závažným způsobem změnit stav životního prostředí ve zvláště chráněných územích podle zvláštních právních předpisů ^{12a)} nebo pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.	X	

^{12a)} Například zákon č. 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny), zákon č. 254/2001 Sb. (o vodách)

Zásady pro zjišťovací řízení

Při zjišťovacím řízení příslušný úřad zjišťuje, zda a v jakém rozsahu může záměr vážně ovlivnit životní prostředí a obyvatelstvo. Používá přitom následující kritéria, která charakterizují na jedné straně vlastní záměr a příslušné zájmové území, na druhé straně z toho vyplývající významné potenciální vlivy na obyvatelstvo a životní prostředí.

I. CHARAKTERISTIKA ZÁMĚRU

Parametry záměru musí být zváženy zejména s ohledem na

1. velikost,
2. kumulaci jeho vlivů s vlivy jiných známých záměrů (realizovaných, připravovaných, uvažovaných),
3. využívání přírodních zdrojů,
4. produkci odpadů,
5. znečišťování životního prostředí a vlivy na veřejné zdraví,
6. rizika havárií zejména vzhledem k navrženému použití látek a technologií.

II. UMÍSTĚNÍ ZÁMĚRU

Parametry území, které může být ovlivněno záměrem, musí být zváženy zejména s ohledem na

1. dosavadní využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání,
2. relativní zastoupení, kvalitu a schopnost regenerace přírodních zdrojů,
3. schopnost přírodního prostředí snášet zátěž se zvláštní pozorností na
 - a) územní systém ekologické stability krajiny,
 - b) zvláště chráněná území,
 - c) území přírodních parků,
 - d) významné krajinné prvky,
 - e) území historického, kulturního nebo archeologického významu,
 - f) území hustě zalidněná,
 - g) území zatěžovaná nad míru únosného zatížení (včetně starých zátěží).

III. CHARAKTERISTIKA PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA OBYVATELSTVO VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Potenciálně významné vlivy záměru musí být zváženy ve vztahu ke kritériím uvedeným v bodech I. a II. zejména s ohledem na

1. rozsah vlivů (zasazené území a populaci),
2. povahu vlivů vzhledem k jejich přesahování státních hranic,
3. velikost a složitost vlivů,
4. pravděpodobnost vlivů,
5. dobu trvání, frekvenci a vratnost vlivů.

Příloha č. 3 k zákonu č. 100/2001 Sb.

Náležitosti oznámení

A. ÚDAJE O OZNAMOVATELI

1. Obchodní firma
2. IČ
3. Sídlo (bydliště)
4. Jméno, příjmení, bydliště a telefon oprávněného zástupce oznamovatele

B. ÚDAJE O ZÁMĚRU

I. Základní údaje

1. Název záměru
2. Kapacita (rozsah) záměru
3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)
4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry
5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů (i z hlediska životního prostředí) pro jejich výběr, resp. odmítnutí
6. Stručný popis technického a technologického řešení záměru
7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení
8. Výčet dotčených územně samosprávných celků

II. Údaje o vstupech

(například zábor půdy, odběr a spotřeba vody, surovinové a energetické zdroje)

III. Údaje o výstupech

(například množství a druh emisí do ovzduší, množství odpadních vod a jejich znečištění, kategorizace a množství odpadů, rizika havárií vzhledem k navrženému použití látek a technologií)

C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území
2. Stručná charakteristika stavu složek životního prostředí v dotčeném území, které budou pravděpodobně významně ovlivněny

D. ÚDAJE O VLIVECH ZÁMĚRU NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1. Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti a významnosti (z hlediska pravděpodobnosti, doby trvání, frekvence a vratnosti)
2. Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci

3. Údaje o možných významných nepříznivých vlivech přesahujících státní hranice
4. Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů
5. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při specifikaci vlivů

E. POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU (pokud byly předloženy)

Údaje podle kapitol B, C, D, F a G se uvádějí v přiměřeném rozsahu pro každou oznamovatelem předloženou variantu řešení záměru

F. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Mapová a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení
2. Další podstatné informace oznamovatele

G. VŠEOBECNĚ SROZUMITELNÉ SHRNUTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

H. PŘÍLOHA

Vyjádření příslušného stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace

Datum zpracování oznámení:

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele oznámení a osob, které se podílely na zpracování oznámení:

Podpis zpracovatele oznámení:

Příloha č. 4 k zákonu č. 100/2001 Sb.

Náležitosti dokumentace

ČÁST A

ÚDAJE O OZNAMOVATELI

1. Obchodní firma
2. IČ
3. Sídlo (bydliště)
4. Jméno, příjmení, bydliště a telefon oprávněného zástupce oznamovatele

ČÁST B

ÚDAJE O ZÁMĚRU

I. Základní údaje

1. Název záměru
2. Kapacita (rozsah) záměru
3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)
4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry
5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů (i z hlediska životního prostředí) pro jejich výběr, resp. odmítnutí
6. Popis technického a technologického řešení záměru
7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení
8. Výčet dotčených územně samosprávných celků

II. Údaje o vstupech

1. Půda (například druh, třída ochrany, velikost záboru)
2. Voda (například zdroj vody, spotřeba)
3. Ostatní surovinové a energetické zdroje (například druh, zdroj, spotřeba)
4. Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu (například potřeba souvisejících staveb)

III. Údaje o výstupech

1. Ovzduší (například přehled zdrojů znečišťování, druh a množství emitovaných škodlivin, způsoby a účinnost zachycování znečišťujících látek)
2. Odpadní vody (například přehled zdrojů odpadních vod, množství odpadních vod a místo vypouštění, vypouštěné znečištění, čistící zařízení a jejich účinnost)
3. Odpady (například přehled zdrojů odpadů, kategorizace a množství odpadů, způsoby nakládání s odpady)
4. Ostatní (například hluk a vibrace, záření, zápach, jiné výstupy - přehled zdrojů, množství emisí, způsoby jejich omezení)
5. Doplňující údaje (například významné terénní úpravy a zásahy do krajiny)

ČÁST C

ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území (například územní systémy ekologické stability krajiny, zvláště chráněná území, přírodní parky, významné krajinné prvky, území historického, kulturního nebo archeologického významu, území hustě zalidněná, území zatěžovaná nad míru únosného zatížení, staré ekologické zátěže, extrémní poměry v dotčeném území)
2. Charakteristika současného stavu životního prostředí v dotčeném území (například ovzduší a klima, voda, půda, horninové prostředí a přírodní zdroje, fauna a flóra, ekosystémy, krajina, obyvatelstvo, hmotný majetek, kulturní památky)
3. Celkové zhodnocení kvality životního prostředí v dotčeném území z hlediska jeho únosného zatížení

ČÁST D

KOMPLEXNÍ CHARAKTERISTIKA A HODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

I. Charakteristika předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí a hodnocení jejich velikosti a významnosti

1. Vlivy na obyvatelstvo, včetně sociálně ekonomických vlivů
2. Vlivy na ovzduší a klima
3. Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky
4. Vlivy na povrchové a podzemní vody
5. Vlivy na půdu
6. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje
7. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy
8. Vlivy na krajinu
9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

II. Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti a možnosti přeshraničních vlivů

III. Charakteristika environmentálních rizik při možných haváriích a nestandardních stavech

IV. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí

V. Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů při hodnocení vlivů

VI. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při zpracování dokumentace

ČÁST E
POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU (pokud byly předloženy)

Údaje podle částí B, C, D, F, G a H se uvádějí v přiměřeném rozsahu pro každou oznamovatelem předloženou variantu řešení záměru.

ČÁST F
ZÁVĚR

ČÁST G
VŠEOBECNĚ SROZUMITELNÉ SHRNUÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

ČÁST H

PŘÍLOHY

Vyjádření příslušného stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace (ke skutečnostem jiným a novým vzhledem k oznámení) a dále například přílohy mapové, obrazové a grafické.

Datum zpracování dokumentace:

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele dokumentace a osob, které se podílely na zpracování dokumentace:

Podpis zpracovatele dokumentace:

Cenové rozhodnutí ERÚ č. 10/2005

ze dne 18. listopadu 2005,

kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů

Energetický regulační úřad podle § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, § 17 odst. 6 písm. e) a § 32 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 6 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů) vydává cenové rozhodnutí o cenách elektřiny, vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů.

Všeobecná ustanovení:

Ceny uvedené v bodech (1) až (6) neobsahují daň z přidané hodnoty. K uvedeným cenám je připočítávána daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu¹⁾.

(1) Pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie platí tyto výkupní ceny a zelené bonusy a určené podmínky:

(1.1.) Výkupní ceny jsou stanoveny jako minimální ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾. Zelené bonusy jsou stanoveny jako pevné ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾. V rámci jedné výroby nelze kombinovat režim výkupních cen podle bodu (1. 2.) a režim zelených bonusů podle bodu (1. 3.).

(1.2.) Výkupní ceny se uplatňují za elektřinu dodanou a naměřenou v předávacím místě výroby a sítě provozovatele příslušné distribuční soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, které vstupuje do zúčtování odchylek subjektu zúčtování odpovědnému za ztráty v regionální distribuční soustavě nebo subjektu zúčtování odpovědnému za ztráty v přenosové soustavě.

(1.3.) Zelené bonusy se uplatňují za elektřinu dodanou a naměřenou v předávacím místě výroby a sítě provozovatele regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy a dodanou výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi a dále za ostatní vlastní spotřebu elektřiny podle zvláštního právního předpisu.

(1.4.) Výkupní ceny a zelené bonusy pro malé vodní elektrárny:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu po 1. lednu 2006 včetně v nových lokalitách	2 340	1 430
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu po 1. lednu 2005 včetně a rekonstruovaná malá vodní elektrárna	2 130	1 220
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu před 1. lednem 2005	1 660	750

(1.4.1.) Malou vodní elektrárnou se rozumí vodní elektrárna s instalovaným výkonem do 10 MW_e včetně.

¹ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

² Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů

(1.4.2.) Pro měření a účtování dodávky elektřiny z malé vodní elektrárny za výkupní ceny elektřiny podle bodu (1.4.) mohou být stanovena dvoutarifní pásma s těmito podmínkami, pokud se výrobce s provozovatelem příslušné regionální distribuční soustavy nebo provozovatelem přenosové soustavy nedohodnou jinak:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh v pásmu VT	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh v pásmu NT
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu po 1. lednu 2006 včetně v nových lokalitách	3 800	1 610
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu po 1. lednu 2005 včetně a rekonstruovaná malá vodní elektrárna	3 470	1 460
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu před 1. lednem 2005	2 700	1 140

kde

VT - pásmo platnosti vysokého tarifu stanovené provozovatelem distribuční soustavy v minimální délce 8 hodin denně,

NT - pásmo platnosti nízkého tarifu, které platí v době mimo pásmo platnosti VT.

(1.4.3.) Rekonstruovanou malou vodní elektrárnou podle bodu (1.4.) se rozumí stávající výrobní, na které byla po 13. srpnu 2002 provedena a dokončena rekonstrukce zařízení výrobní zvyšující technickou, provozní, bezpečnostní a ekologickou úroveň zařízení na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobny.

Za takovou rekonstrukci zařízení se považuje:

- generální oprava turbíny,
- výměna nebo převinutí generátoru,
- oprava elektročásti spočívající v zabránění působení zpětných vlivů na síť a vyhovující ČSN EN 50160,
- výměna regulačních zařízení, a
- výměna nebo instalace nového automatizovaného systému řízení.

Rekonstrukce zařízení výrobní je dokončena provedením všech prací uvedených pod písmenem a) až e), přičemž jednotlivé výrobní technologické celky, kterými je nahrazeno stávající zařízení, nesmí být ke dni ukončení rekonstrukce starší než 5 let.

(1.4.4.) Novou lokalitou se rozumí lokalita, kde dosud nebyla umístěna výrobní elektřiny připojená k přenosové nebo distribuční soustavě.

(1.5.) Výkupní ceny a zelené bonusy pro výrobu elektřiny z biomasy:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O1 pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 930	1 960
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O2 pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 600	1 630
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O3 pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 290	1 320
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O1 pro zdroj uvedený do provozu před 1. lednem 2006	2 930	1 960
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O2 pro zdroj uvedený do provozu před 1. lednem 2006	2 600	1 630
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O3 pro zdroj uvedený do provozu před 1. lednem 2006	2 290	1 320
Výroba elektřiny společným spalováním palivových směsí biomasy kategorie S1 a fosilních paliv	-	1 180

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny společným spalováním palivových směsí biomasy kategorie S2 a fosilních paliv	-	850
Výroba elektřiny společným spalováním palivových směsí biomasy kategorie S3 a fosilních paliv	-	540
Výroba elektřiny paralelním spalováním biomasy kategorie P1 a fosilních paliv	-	1 430
Výroba elektřiny paralelním spalováním biomasy kategorie P2 a fosilních paliv	-	1 100
Výroba elektřiny paralelním spalováním biomasy kategorie P3 a fosilních paliv	-	790

(1.5.1.) Kategorii O1, S1 a P1 se podle bodu (1.5.) rozumí účelově pěstované jednoleté a víceleté byliny, účelově pěstované traviny a účelově pěstované rychle rostoucí dřeviny pro energetické využití.

(1.5.2.) Kategorii O2, S2 a P2 se podle bodu (1.5.) rozumí:

- a) vedlejší produkty při těžbě dřeva (včetně listí nebo jehličí) a paliva z něj vyrobená,
- b) dřevní odpad z úprav a prořezávek lesů, parků, alejí a podobných činností (včetně listí nebo jehličí) a paliva z nich vyrobená,
- c) kůra z odkornění dřeva a paliva z ní vyrobená,
- d) vedlejší produkty nebo odpady z rostlinné výroby (sláma, obilné zbytky, obilí nepoužitelné pro potravinářskou výrobu).

(1.5.3.) Kategorii O3, S3 a P3 se podle bodu (1.5.) rozumí piliny a hoblina, biopaliva vyrobená z biomasy a ostatní nezařazená biomasa.

(1.6.) Výkupní ceny a zelené bonusy pro spalování bioplynu, skládkového plynu, kalového plynu a důlního plynu z uzavřených dolů:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny spalováním skládkového plynu pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 230	1 260
Výroba elektřiny spalováním kalového plynu pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 230	1 260
Výroba elektřiny spalováním bioplynu v bioplynových stanicích pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 980	2 010
Výroba elektřiny spalováním důlního plynu z uzavřených dolů	2 230	1 260
Výroba elektřiny spalováním bioplynu ve výrobně uvedené do provozu od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2005	2 520	1 550
Výroba elektřiny spalováním bioplynu ve výrobně uvedené do provozu před 1. lednem 2004	2 620	1 650

(1.7.) Výkupní ceny a zelené bonusy pro větrné elektrárny:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Větrná elektrárna uvedená do provozu po 1. lednu 2006 včetně	2 460	2 020
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2005	2 700	2 260
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2004	2 830	2 390
Větrná elektrárna uvedená do provozu před 1. lednem 2004	3 140	2 700

(1.7.1.) U větrných elektráren uvedených do provozu od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2005 a po 1. lednu 2006 včetně se minimální výkupní ceny podle bodu (1.7.) uplatňují pouze pro nově zřizované výrobní elektřiny, jejichž výrobní technologické celky (zejména rotor a generátor) nejsou starší než dva roky.

(1.8.) Výkupní ceny a zelené bonusy prvovýrobu elektřiny využitím geotermální energie:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny využitím geotermální energie pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	4 500	3 640
Výroba elektřiny využitím geotermální energie pro zdroj uvedený do provozu před 1. lednem 2006	3 640	2 780

(1.9.) Výkupní ceny a zelené bonusy pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření:

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu po 1. lednu 2006 včetně	13 200	12 590
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu před 1. lednem 2006	6 280	5 670

(1.10.) Výkupní ceny pro zdroje uvedené do provozu po 1. lednu 2006 včetně podle bodu (1.4.), (1.6.) až (1.9.) pro rok 2007 neklesnou pod úroveň výkupních cen stanovených pro rok 2006. Toto ustanovení se nevztahuje na výrobu elektřiny z biomasy.

(1.11.) U nově zřizované výroby elektřiny se uvedením do provozu rozumí den, kdy výrobce začal na základě rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny v dané výrobě vyrábět a dodávat elektrickou energii do elektrizační soustavy.

(1.12.) Podmínkou uplatnění výkupní ceny je předání údajů o předpokládaném množství elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů v jednotlivých výrobních nad 1 MWe výrobcem příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, a to následujícím postupem:

a) upřesněné měsíční množství elektřiny je předáno výrobcem příslušnému provozovateli soustavy do patnáctého dne kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém se má dodávka uskutečnit,

b) upřesněné týdenní množství elektřiny je předáno výrobcem příslušnému provozovateli soustavy ve formě hodinových diagramů pro jednotlivé dny kalendářního týdne do 10.00 hodin prvního pracovního dne kalendářního týdne před kalendářním týdnem, ve kterém se má dodávka uskutečnit,

c) upravený denní diagram dodávek je předáván výrobcem provozovateli příslušné soustavy do 8.00 hodin kalendářního dne, který předchází kalendářnímu dni, ve kterém se má dodávka uskutečnit.

Tento postup se nevztahuje na větrné elektrárny a výroby elektřiny využívající sluneční záření.

(1.13.) Pro zdroje s instalovaným výkonem nad 1 MWe s výjimkou malých vodních elektráren, větrných elektráren a výroben elektřiny využívajících sluneční záření se výkupní cena elektřiny stanovena podle tohoto cenového rozhodnutí snižuje za vykázané množství elektřiny o 20 %

a) pro každý den kalendářního měsíce, kdy bylo skutečně vykoupené množství elektřiny větší než součet množství uvedený v příslušném denním diagramu podle odstavce (1.8.) písm. c) o více než 10 %,

b) pro každý den kalendářního měsíce, kdy bylo skutečně vykoupené množství elektřiny menší než součet množství uvedený v příslušném denním diagramu podle odstavce (1.8.) písm. c) o více než 15 %.

(2) Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla s celkovým instalovaným výkonem výrobní do 1 MW_e včetně platí tyto ceny a určené podmínky:

(2.1.) Příspěvky k ceně elektřiny jsou stanoveny jako pevné ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(2.2.) Výrobce elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla s celkovým instalovaným výkonem za jednotlivé výrobní do 1 MW_e včetně účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **580 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny podle zvláštního právního předpisu³⁾. Je-li elektřina dodávána výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi za použití regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy pouze v době platnosti vysokého tarifu, jehož pásmo platnosti je stanoveno provozovatelem regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, ke které je výrobní připojena, v délce 8 hodin denně, účtuje výrobce příslušnému provozovateli soustavy za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny v době platnosti vysokého tarifu příspěvek k ceně elektřiny **1 740 Kč/MWh** podle zvláštního právního předpisu³⁾.

(3) Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla s celkovým instalovaným výkonem výrobní od 1 MW_e do 5 MW_e včetně platí tyto ceny a určené podmínky:

(3.1.) Příspěvky k ceně elektřiny jsou stanoveny jako pevné ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(3.2.) Výrobce elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla s celkovým instalovaným výkonem za jednotlivé výrobní od 1 MW_e do 5 MW_e včetně účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **500 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny podle zvláštního právního předpisu³⁾. Je-li elektřina dodávána výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi za použití regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy pouze v době platnosti vysokého tarifu, jehož pásmo platnosti je stanoveno provozovatelem regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, ke které je výrobní připojena, v délce 8 hodin denně, účtuje výrobce příslušnému provozovateli soustavy za každou MWh elektřiny vykázanou v době platnosti vysokého tarifu příspěvek k ceně elektřiny **1 500 Kč/MWh** podle zvláštního právního předpisu³⁾.

(4) Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla spalováním zemního plynu s celkovým instalovaným výkonem výrobní od 5 MW_e do 10 MW_e včetně platí tyto ceny a určené podmínky:

(4.1.) Příspěvky k ceně elektřiny jsou stanoveny jako pevné ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(4.2.) Výrobce elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla při spalování zemního plynu s celkovým instalovaným výkonem od 5 MW_e do 10 MW_e včetně účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **130**

³ Vyhláška č. 439/2005 Sb., kterou se stanoví podrobnosti způsobu určení množství elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a určení množství elektřiny z druhotných energetických zdrojů

Kč/MWh za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny podle zvláštního právního předpisu³⁾.

(5) Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla s celkovým instalovaným výkonem výroby nad 5 MW_e platí tyto ceny a určené podmínky:

(5.1.) Příspěvky k ceně elektřiny jsou stanoveny jako pevné ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(5.2.) Výrobce elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla s celkovým instalovaným výkonem nad 5 MW_e účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **45 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny podle zvláštního právního předpisu³⁾.

(6) Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla spalováním obnovitelných zdrojů energie a degazačního plynu platí tato cena a určené podmínky:

(6.1.) Příspěvek k ceně elektřiny je stanoven jako pevná cena podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(6.2.) Výrobce elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla bez rozlišení instalovaného výkonu výroby účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **45 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny při spalování obnovitelných zdrojů energie a degazačního plynu, na které se vztahuje podpora podle zvláštního právního předpisu^{3), 4), 5)}.

(7) Pro elektřinu vyrobenou spalováním druhotných zdrojů platí tyto pevné ceny a určené podmínky:

(7.1.) Příspěvky k ceně elektřiny jsou stanoveny jako pevné ceny podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(7.2.) Výrobce elektřiny při spalování druhotných energetických zdrojů s výjimkou spalování degazačního plynu účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **45 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny podle zvláštního právního předpisu³⁾.

(7.3.) Výrobce elektřiny při spalování degazačního plynu účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **1 030 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny podle zvláštního právního předpisu³⁾.

(8) Závěrečná ustanovení

Zrušuje se cenové rozhodnutí ERÚ č. 10/2004 ze dne 29. listopadu 2004, uvedené v částce 10/2004 Energetického regulačního věstníku.

(9) Účinnost

Cenové rozhodnutí nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006.

Předseda Energetického regulačního úřadu

Ing. Josef Fiřt

⁴ Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁵ Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů)

**Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 1/2006
ze dne 1. února 2006,**

**kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu
č. 10/2005 ze dne 18. listopadu 2005, kterým se stanovuje podpora pro
výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby
elektřiny a tepla a druhotných zdrojů**

Energetický regulační úřad podle § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, § 17 odst. 6 písm. e) a § 32 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 6 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), vydává cenové rozhodnutí:

Čl. I

Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 10/2005 ze dne 18. listopadu 2005, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů, se mění takto:

1. V bodě (1.4.3.) se na začátek písmene a) vkládají slova „výměna nebo“.
2. V bodě (1) se body (1.5.1.) až (1.5.3.) zrušují.
3. V bodě (1.5.) se za tabulku vkládá nový odstavec bez označení, který včetně poznámky pod čarou č. 2a zní:

„Zařazení jednotlivých druhů biomasy do kategorií O1 – O3 pro účely spalování čisté biomasy, kategorií S1 – S3 pro účely společného spalování palivových směsí biomasy a fosilních paliv a kategorií P1 – P3 pro účely paralelního spalování biomasy a fosilních paliv upravuje zvláštní právní předpis^{2a}).“

^{2a}) Vyhláška č. 482/2005 Sb., kterou se stanoví druhy, způsoby využití a parametry biomasy při podpoře výroby elektřiny z biomasy.

4. V bodě (2.2.) se věta druhá zrušuje.
5. V bodě (2) se za bod (2.2.) vkládá nový bod (2.3.), který včetně poznámky pod čarou č. 3 zní:

„(2.3.) Je-li elektřina dodávána výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi nebo spotřebována přímo výrobcem v době platnosti vysokého tarifu, účtuje výrobce příslušnému provozovateli soustavy za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny v době platnosti vysokého tarifu příspěvek k ceně elektřiny **1 740 Kč/MWh** podle zvláštního právního předpisu³). Pásmo vysokého tarifu je stanoveno tímto obchodníkem s elektřinou nebo oprávněným zákazníkem nebo přímo výrobcem v celkové délce 8 hodin denně. Výrobce určuje platnost pásma vysokého tarifu pouze v případě, pokud veškerou vyrobenou elektřinu sám také spotřebovává. V případě uplatnění příspěvku v pásmu vysokého tarifu nevzniká nárok na příspěvek podle bodu (2.2.).“

6. V bodě (3.2.) se věta druhá zrušuje.

7. V bodě (3) se za bod (3.2.) vkládá nový bod (3.3.), který včetně poznámky pod čarou č. 3 zní:

„(3.3.) Je-li elektřina dodávána výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi nebo spotřebována přímo výrobcem v době platnosti vysokého tarifu, účtuje výrobce příslušnému provozovateli soustavy za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny v době platnosti vysokého tarifu příspěvek k ceně elektřiny **1 500 Kč/MWh** podle zvláštního právního předpisu³⁾. Pásmo vysokého tarifu je stanoveno tímto obchodníkem s elektřinou nebo oprávněným zákazníkem nebo přímo výrobcem v celkové délce 8 hodin denně. Výrobce určuje platnost pásma vysokého tarifu pouze v případě, pokud veškerou vyrobenou elektřinu sám také spotřebovává. V případě uplatnění příspěvku v pásmu vysokého tarifu nevzniká nárok na příspěvek podle bodu (3.2.).“

8. V bodě (6) se nadpis části nahrazuje nadpisem „**Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla spalováním obnovitelných zdrojů energie nebo degazačního plynu platí tato cena a určené podmínky:**“

9. V bodě (6) bod (6.2.) včetně poznámek pod čarou č. 3 až 5 zní:

„(6.2.) Výrobce elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla bez rozlišení instalovaného výkonu výrobní účtuje územně příslušnému provozovateli regionální distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy, pokud je k přenosové soustavě připojen, příspěvek k ceně elektřiny **45 Kč/MWh** za každou vykázanou MWh vyrobené elektřiny při spalování obnovitelných zdrojů energie nebo degazačního plynu, na které se vztahuje podpora podle zvláštního právního předpisu^{3), 4), 5)}. V tomto případě se nevztahuje na výrobce podpora podle bodů (2) až (5).“

⁴⁾ Energetický zákon.

⁵⁾ Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

10. V bodě (7.2.) se na konci textu doplňuje věta „V tomto případě může výrobce uplatnit podporu podle bodů (2) nebo (3) nebo (5).“

11. V bodě (7.3.) se na konci textu doplňuje věta „V tomto případě se na výrobce nevztahuje podpora podle bodů (2) až (5).“

Čl. II

Cenové rozhodnutí nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Předseda Energetického regulačního úřadu

Ing. Josef Fiřt v.r.